

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Fakulta tělesné výchovy a sportu

Podmínky pro organizovaný i neorganizovaný sport dětí ve věku 11-15 let v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce:

PhDr. Libor Flemr, Ph.D.

Vypracoval:

Bc. Pavel Krupička

Praha, srpen 2014

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracoval samostatně a použil jsem pouze literaturu uvedenou v seznamu bibliografické citace. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze, dne 2. 9. 2014

.....

Pavel Krupička

Evidenční list

Souhlasím se zapůjčením své diplomové práce ke studijním účelům. Uživatel svým podpisem stvrzuje, že tuto diplomovou práci použil ke studiu a prohlašuje, že ji uvede mezi použitými prameny.

Jméno a příjmení: Fakulta / katedra: Datum vypůjčení: Podpis:

Poděkování

Touto cestou bych rád poděkoval svému vedoucímu PhDr. Liboru Flemrovi, Ph.D. za jeho pomoc a odborné rady při vypracovávání této diplomové práce. Dále bych rád poděkoval Doc. PhDr. Petru Jansovi, CSc. za užitečné konzultace, ředitelům ZŠ Mgr. Jarmile Stojčevské a Mgr. Jiřímu Mašínovi za vstřícný přístup při vyplňování dotazníků, Mgr. Petru Kváčovi za užitečné informace o sportovním prostředí ve městě a samozřejmě také rodině a přítelkyni, kteří mě při vypracovávání podporovali.

Abstrakt

- Název práce:** Podmínky pro organizovaný i neorganizovaný sport dětí ve věku 11-15 let v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi
- Cíle práce:** Cílem této diplomové práce je zjistit vztah dětí ve věku 11-15 let v Brandýse nad Labem - Staré Boleslavi ke sportovním aktivitám a zjistit jejich spokojenost s prostorovými a materiálními podmínkami pro sport.
- Metody:** Pro získání potřebných dat byla použita metoda empirického kvantitativního výzkumu pomocí dotazníku, bylo využito také analýzy dat a semistrukturovaných rozhovorů. Kvantitativní data byla zpracována počítačovými programy Microsoft Excel a Statistica.
- Výsledky:** Výsledky dotazníkového šetření odhalily spokojenost respondentů s podmínkami pro organizovaný i neorganizovaný sport ve městě. Bylo rovněž zjištěno, jaké druhy sportovišť a sportovních klubů respondenti v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi postrádají.
- Klíčová slova:** Organizovaný sport, neorganizovaný sport, podmínky pro sport, sportovní zařízení, sportovní organizace, děti ve věku 11-15 let, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav.

Abstract

- Title:** Conditions for the organized and unorganized sport children aged 11-15 years in Brandýs nad Labem - Stará Boleslav
- Targets:** The aim of this thesis is find out the relation of children aged 11-15 years in Brandýs nad Labem - Stará Boleslav to sports activities and find out their satisfaction with the spatial and material conditions for the sport.
- Methods:** To obtain the necessary data was used the method of quantitative empirical research using questionnaires. It was also used data analysis and semi-structured interviews. Quantitative data were processed by PC programs Microsoft Excel and Statistica.
- Results:** The results of the survey revealed satisfaction of the respondents with the conditions for the organized and unorganized sport in the city. It was also found out what kinds of sports facilities and sports clubs are missed by the respondents in Brandýs nad Labem - Stará Boleslav.
- Key words:** Organized Sport, unorganized sport, conditions for sport, sport facilities, sport organizations, children aged 11-15 years, Brandýs nad Labem - Stará Boleslav.

OBSAH

1 ÚVOD	14
2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA	16
2.1 Volný čas.....	16
2.1.1 Znaký a definice volného času.....	16
2.1.2 Struktura volného času.....	17
2.1.3 Funkce volného času.....	18
2.2 Pohybová aktivita a sport.....	18
2.2.1 Pohybová aktivita.....	19
2.2.2 Sport.....	19
2.2.3 Struktura sportu.....	21
2.2.3.1 Struktura sportu podle úrovně výkonnosti.....	22
2.2.3.2 Struktura sportu podle etap jeho vývoje.....	22
2.2.3.3 Struktura sportu podle motivace.....	23
2.2.3.4 Klasifikace sportu podle sociologického hlediska.....	23
2.2.3.5 Klasifikace sportu podle psychologického hlediska.....	24
2.2.5 Faktory podmiňující účast ve sportu.....	24
2.3 Sport a volný čas.....	25
2.4 Starší školní věk a adolescence.....	26
2.4.1 Školní věk.....	27
2.4.2 Adolescence.....	28
2.5 Adolescenti a sport.....	28
2.5.1 Vztah adolescentů ke školní tělesné výchově.....	29
2.5.2 Účast adolescentů ve sportovních aktivitách.....	30
2.5.3 Sportovní trénink adolescentů.....	34
2.6 Prostorové a materiální podmínky pro sport.....	35
2.6.1 Výzkumy z prostředí České republiky.....	35
2.6.2 Evropské výzkumy.....	37
2.6.3 Mimoevropské výzkumy.....	38
2.7 Obecná charakteristika a historie města.....	38
2.7.1 Brandýs nad Labem – Stará Boleslav.....	38
2.7.2 Brandýs nad Labem.....	39
2.7.3 Stará Boleslav.....	40
3 CÍLE, ÚKOLY, VĚDECKÉ OTÁZKY A HYPOTÉZY	41
3.1 Cíle práce.....	41
3.2 Úkoly práce.....	41
3.3 Vědecké otázky a hypotézy.....	42

4 METODIKA VÝZKUMU	43
4.1 Charakteristika a organizace výzkumu	43
4.1.1 Charakteristika	43
4.1.2 Organizace	44
4.2 Použité metody	44
4.2.1 Analýza dokumentů	44
4.2.2 Neformální a semistrukturované interview (rozhovor)	45
4.2.3 Písemné dotazování	46
4.3 Konstrukce a pilotní ověřování dotazníku	46
4.3.1 Konstrukce	46
4.3.2 Pilotní ověřování	47
4.4 Sběr a zpravování dat	47
4.4.1 Sběr dat	47
4.4.2 Zpracování výsledků	47
4.4.3 Charakteristika výzkumného souboru	48
5 VÝSLEDKY	49
5.1 Analýza sportovního prostředí ve městě	49
5.1.1 Podpora sportu ve městě	49
5.1.2 Sportovní zařízení	50
5.1.2.1 Školní sportovní zařízení	52
5.1.2.2 Přístupné veřejnosti	53
5.1.2.3 Přístupné veřejnosti i organizovaná sportovní činnost	55
5.1.2.4 Pouze pro organizovanou sportovní činnost	57
5.1.2.5 Shrnutí	58
5.1.3 Sportovní organizace ve městě	59
5.1.3.1 Členská základna sportovních organizací	59
5.1.3.2 Slavoj Stará Boleslav	61
5.1.3.3 Sokol Brandýs nad Labem	61
5.1.3.4 BK Brandýs nad Labem	61
5.1.3.5 FK Brandýs - Boleslav	62
5.1.3.6 Florbal Club Falcon	62
5.1.3.7 FIT4FUN	63
5.1.3.8 Další sportovní organizace	63
5.1.3.9 Shrnutí	64
5.2 Výsledky dotazníkového šetření a diskuse	65
5.2.1 Podrobná charakteristika výzkumného souboru	65
5.2.2 Využití volného času	66

5.2.3 Školní tělesná výchova.....	70
5.2.4 Participace dětí ve sportovních aktivitách.....	76
5.2.4.1 Neorganizované sportovní aktivity	79
5.2.4.1 Organizované sportovní aktivity	81
5.2.5 Spokojenost s podmínkami pro provozování sportovních aktivit	83
5.2.5.1 Podmínky pro sport ve škole.....	83
5.2.5.2 Podmínky pro neorganizovaný sport ve městě	85
5.2.5.3 Podmínky pro organizovaný sport ve městě.....	89
5.2.6 Podpora rodičů a sportování rodičů	91
5.2.7 Hledání souvislostí.....	92
5.2.7.1 Podmínky pro neorg. sport a účast v neorg. sportovních aktivitách	93
5.2.7.2 Podmínky pro org. sport a účast v org. sportovních aktivitách	95
5.2.7.3 Financování sportovních aktivit a účast ve sportovních aktivitách.....	97
5.2.7.4 Sportovní vybavení a účast ve sportovních aktivitách	98
5.2.7.5 Sportování rodičů a účast ve sportovních aktivitách	99
6 ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ.....	102
6.1 Doporučení do praxe.....	103
7 POUŽITÁ LITERATURA A DALŠÍ ZDROJE	105
8 SEZNAM PŘÍLOH	111

SEZNAM TABULEK

- Tabulka č. 1 – Struktura nominálního fondu času
- Tabulka č. 2 – Relevantní a irelevantní dotazníky
- Tabulka č. 3 – Současný stav mládeže registrované ve sportovních organizacích
- Tabulka č. 4 – Výběrový soubor
- Tabulka č. 5 – Četba knih, časopisů (hodiny za týden) 2014 (v %)
- Tabulka č. 6 – Četba knih, časopisů (hodiny za týden) 2000 (v %)
- Tabulka č. 7 – Průměrný počet hodin týdně trávených četbou 2014
- Tabulka č. 8 – S počítačem, tabletem, mobilním telefonem nebo jiným herním zařízením (hodiny za týden) 2014 (v %)
- Tabulka č. 9 – S počítačem, hraním počítačových nebo stolních elektronických her (hodiny za týden) 2000 (v %)
- Tabulka č. 10 – Průměrný počet hodin týdně trávených s počítačem, tabletem, mobilním telefonem nebo jiným herním zařízením 2014
- Tabulka č. 11 – Sledování TV, videa, DVD (hodiny za týden) 2014 (v %)
- Tabulka č. 12 – Sledování TV, videa, DVD (hodiny za týden) 2000 (v %)
- Tabulka č. 13 – Průměrný počet hodin týdně trávených sledováním TV, videa a DVD 2014
- Tabulka č. 14 – Čas strávený venku s kamarády, s partou (hodiny za týden) 2014 (v %)
- Tabulka č. 15 – Čas strávený venku s kamarády, s partou (hodiny za týden) 2000 (v %)
- Tabulka č. 16 – Průměrný počet hodin týdně trávených venku s kamarády 2014
- Tabulka č. 17 – Počet hodin povinné TV týdně – ZŠ Na Výsluní Brandýs (v %)
- Tabulka č. 18 – Účast dětí ze ZŠ Stará Boleslav v zájmové (volitelné) TV (v %)
- Tabulka č. 19 – Pravidelnost provozování sportovních aktivit podle ročníků (v %)
- Tabulka č. 20 – Pravidelnost provozování sportovních aktivit podle místa bydliště (v %)
- Tabulka č. 21 – Počet aktivně provozovaných jednotek za týden (v %)
- Tabulka č. 22 – Počet aktivně provozovaných hodin za týden (v %)
- Tabulka č. 23 – Počet aktivně provozovaných jednotek za týden (v %)
- Tabulka č. 24 – Počet aktivně provozovaných hodin za týden (v %)
- Tabulka č. 25 – Spokojenost s nabídkou sportovišť na ZŠ Na Výsluní v Brandýse (v %)
- Tabulka č. 26 – Spokojenost s nabídkou sportovišť na 1. ZŠ ve Staré Boleslavi (v %)
- Tabulka č. 27 – Spokojenost s vybavením sportovišť na ZŠ Na Výsluní v Brandýse (v %)
- Tabulka č. 28 – Spokojenost s vybavením sportovišť na 1. ZŠ ve Staré Boleslavi (v %)

Tabulka č. 29 – Spokojenost s nabídkou sportovišť ve městě (v %)

Tabulka č. 30 – Spokojenost s nabídkou sportovišť ve městě (v %)

Tabulka č. 31 – Spokojenost s vybavením sportovišť ve městě (v %)

Tabulka č. 32 – Spokojenost s vybavením sportovišť ve městě (v %)

Tabulka č. 33 – Spokojenost s počtem a druhy sportovních klubů (v %)

Tabulka č. 34 – Spokojenost s počtem a druhy sportovních klubů (v %)

Tabulka č. 35 – Spokojenost s úrovní (kvalitou) sportovních klubů (v %)

Tabulka č. 36 – Spokojenost s úrovní (kvalitou) sportovních klubů (v %)

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1 – Vývoj členů dětí a mládeže sportovních organizací 1999-2013

Graf č. 2 – Rozdělení respondentů podle věku

Graf č. 3 – Rozdělení respondentů podle pohlaví

Graf č. 4 – Rozdělení respondentů podle místa bydliště

Graf č. 5 – Spokojenost dětí s týdenní hodinovou dotací TV 2014

Graf č. 6 – Porovnání spokojenosti s týdenní hodinovou dotací TV 2000 – 2014 - chlapci

Graf č. 7 – Vývoj spokojenosti s týdenní hodinovou dotací TV 2000 – 2014 - dívky

Graf č. 8 – Názory respondentů na povinnou TV ve škole 2014

Graf č. 9 – Porovnání názorů na povinnou TV ve škole 2000 – 2014 - chlapci

Graf č. 10 – Porovnání názorů na povinnou TV ve škole 2000 – 2014 - dívky

Graf č. 11 – Názory dětí z 1. ZŠ ve Staré Boleslavi na povinnou TV (v %)

Graf č. 12 – Názory dětí ze ZŠ na Výsluní v Brandýse nad Labem na povinnou TV (v %)

Graf č. 13 – Preferovaný způsob sportování (organizovaně x neorganizovaně)

Graf č. 14 – Preferovaný způsob sportování (kolektivně x samostatně)

Graf č. 15 – Kdo přivedl respondenty k mimoškolní sportovní činnosti

Graf č. 16 – Počet provozovaných sportovních disciplín neorganizovaně

Graf č. 17 – Počet provozovaných sportovních disciplín

Graf č. 18 – Přístupnost školních sportovišť v době mimo vyučování organizovaně

Graf č. 19 – Navštěvování školních sportovišť v době mimo vyučování ZŠ Na Výsluní

Graf č. 20 – Navštěvování školních sportovišť v době mimo vyučování 1. ZŠ

Graf č. 21 – Omezení při návštěvě sportovních zařízení ve městě

Graf č. 22 – Typy (druhy) chybějících sportovišť ve městě

Graf č. 23 – Chybějící sportovní kluby ve městě

Graf č. 24 – Spokojenost s finanční podporou rodičů – sportovní aktivity

Graf č. 25 – Spokojenost s finanční podporou rodičů – sportovní vybavení

Graf č. 26 – Současné nebo dřívější sportování otce

Graf č. 27 – Současné nebo dřívější sportování matky

Graf č. 28 – Souvislost mezi spokojeností s množstvím, druhy sportovišť a participací v neorganizovaných sportovních aktivitách - chlapci

Graf č. 29 – Souvislost mezi spokojeností s množstvím, druhy sportovišť a participací v neorganizovaných sportovních aktivitách - dívky

- Graf č. 30 – Souvislost mezi spokojeností s vybavením sportovišť a participací v neorganizovaných sportovních aktivitách - chlapci
- Graf č. 31 – Souvislost mezi spokojeností s vybavením sportovišť a participací v neorganizovaných sportovních aktivitách - dívky
- Graf č. 32 – Souvislost mezi spokojeností s množstvím, druhy sportovních klubů a participací v organizovaných sportovních aktivitách – chlapci
- Graf č. 33 – Souvislost mezi spokojeností s množstvím, druhy sportovních klubů a participací v organizovaných sportovních aktivitách - dívky
- Graf č. 34 – Souvislost mezi spokojeností s úrovní sportovních klubů a participací v organizovaných sportovních aktivitách – chlapci
- Graf č. 35 – Souvislost mezi spokojeností s úrovní sportovních klubů a participací v organizovaných sportovních aktivitách - dívky
- Graf č. 36 – Souvislost mezi spokojeností s finanční podporou sportovních aktivit od rodičů a participací v organizovaných sportovních aktivitách – chlapci
- Graf č. 37 – Souvislost mezi spokojeností s finanční podporou sportovních aktivit od rodičů a participací v organizovaných sportovních aktivitách - dívky
- Graf č. 38 – Souvislost mezi spokojeností se sportovním vybavením a participací v organizovaných sportovních aktivitách – chlapci
- Graf č. 39 – Souvislost mezi spokojeností se sportovním vybavením a participací v organizovaných sportovních aktivitách – dívky
- Graf č. 40 – Souvislost mezi sportováním rodičů a účastí v neorganizovaných sportovních aktivitách – chlapci
- Graf č. 41 – Souvislost mezi sportováním rodičů a účastí v neorganizovaných sportovních aktivitách – dívky
- Graf č. 42 – Souvislost mezi sportováním rodičů a účastí v organizovaných sportovních aktivitách – chlapci
- Graf č. 43 – Souvislost mezi sportováním rodičů a účastí v organizovaných sportovních aktivitách – dívky

1 ÚVOD

Téma této diplomové práce jsem si vybral hlavně z důvodu, že mne problematika podmínek pro sport, sportovních zařízení a organizací v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi velmi zajímá a je mým cílem zasadit se v budoucnu o zlepšení sportovního prostředí ve městě. Už ve své bakalářské práci jsem se věnoval fotbalovému prostředí ve městě, zde bych se chtěl komplexněji zaměřit na celé sportovní prostředí ve městě.

Město Brandýs nad Labem – Stará Boleslav bylo odedávna působištěm vynikajících osobností v oblasti sportu, z nichž k nejznámějším patří Emil Zátopek, který na stadionu v Houštce překonal celkem 14 světových rekordů. Stadion od roku 1999 nese jeho jméno. Málokdo dnes už ví, že na staroboleslavském hřbitově je pochován jeden ze zakladatelů Sokola Rudolf kníže Thurn-Taxis, pán z Troskova. Jedním ze slavných městských rodáků je František Nekolný, olympijský vítěz a mistr světa v boxu ve velterové váze. V posledních letech přinesli městu slávu především olympijští medailisté a mistři světa deblkanoisté Jaroslav Volf s Ondřejem Štěpánkem, skifař Ondřej Synek či fotbalista pražské Sparty Marek Matějovský.

I když z města pochází a působí v něm mnoho významných sportovních osobností, situace sportu ve městě není ideální. Sportovci a sportovní subjekty se stále musí smířovat s nižšími a nižšími finančními příspěvky z městského rozpočtu a chátrajícími sportovišti, na jejichž opravu nemají peníze. Ve městě velmi chybí samostatný odbor sportu a odborní pracovníci, kteří by se komplexně věnovali rozvoji sportu. Sport je v gesci odboru kultury a cestovního ruchu, ve kterém jsou lidé zaměřeni především na kulturu.

Po komunikaci s členy sportovní komise, která je poradním orgánem a je složená ze zástupců sportovních organizací, jsem zjistil, že městské zastupitelstvo během posledních dvou volebních období pro ucelený postupný rozvoj sportu nic nedělá a chybí zde studie, která by zmapovala sportovní prostředí, názory dětí a mládeže na prostorové podmínky pro pohybové sportovní aktivity nebo jejich potřeby v této oblasti.

Tato skutečnost a k tomu informace, že počet registrovaných dětí a mládeže ve sportovních organizacích klesl od roku 2010 do roku 2013 o 100 členů, pro mne byly impulzy, že bych se tomuto tématu měl věnovat. Hlavním problémem, kterým se v této diplomové práci chci tedy zabývat, je postoj dětí a jejich spokojenost s podmínkami pro organizovaný i neorganizovaný sport v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi.

Věřím, že se mi podaří splnit cíle práce a zjistím, jak děti vidí sportovní prostředí ve městě nebo jeho blízkém okolí. Bude zajímavé porovnat případné souvislosti mezi zjištěnými názory dětí na prostorové podmínky a jejich participací ať už v organizovaných nebo i v neorganizovaných sportovních aktivitách.

Mým cílem je, aby se tato práce a v ní uvedené výsledky dotazníkového šetření dostaly ke sportovní komisi, sportovním organizacím, rodičům a všem dalším, kteří se o sport ve městě zajímají.

Důležité je samozřejmě, aby se o studii o názorech dětí a jejich požadavcích dozvěděli lidé, kteří o sportu ve městě a finančních prostředcích pro něj rozhodují, a aby jim posloužila jako inspirace pro řešení otázek týkajících se podpory sportu, sportovních zařízení a organizací. O to se pokusím prostřednictvím spolku Sport Maker, jehož jsem členem. Cílem nově vzniklého spolku je pomoci se zlepšením sportovního prostředí ve městě či organizace sportovních akcí.

2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

V této části diplomové práce bych se rád zaměřil na výklad základních pojmů, které úzce souvisí s tématem práce jako například volný čas, pohybová aktivita nebo sport a jeho dělení. Dále bych chtěl prezentovat některé zajímavé výzkumy, se kterými by se daly výsledky mého vlastního šetření později porovnávat.

2.1 Volný čas

Volný čas je důležitým pojmem, který úzce souvisí s tématem této práce a výzkumu, který zjišťuje, jakým způsobem děti tráví svůj volný čas. Jeho vývojem, definicí, znaky nebo strukturou se odedávna zabývala celá řada českých i zahraničních sociologů.

2.1.1 Znaky a definice volného času

Znaky volného času ve své publikaci zmiňuje Slepíčková (2005). Podle této autorky lze díky níže vypsáním obecným znakům volného času pochopit, jakou pozici zaujímá či může zaujímat ve volném čase sport.

- a) Svoboda a protiklad práce.
- b) Volný čas jako časový prostor.
- c) Volný čas jako forma činnosti.
- d) Volný čas jako symbol sociálního postavení.
- e) Volný čas jako prostředek sociální pomoci.
- f) Volný čas jako funkce sociální skupiny.

Na výkladu pojmu volný čas se sociologové téměř shodují, přesto v této podkapitole uvedu několik definic.

Podle Slepíčkové (2005, s. 14) lze volný čas v souhrnu definovat jako „*dobu, časový prostor, v němž jedinec nemá žádné povinnosti vůči sobě ani druhým lidem a v němž se pouze na základě svého vlastního svobodného rozhodnutí věnuje vybraným činnostem. Tyto činnosti ho baví, přinášejí mu radost a uspokojení a nejsou zdrojem trvalých obav či pocitů úzkosti.*“

Průcha, Walterová a Mareš (2003) chápou volný čas jako opak doby nutné práce, povinností a doby nutné k reprodukci sil. Je to doba, kdy si člověk své činnosti může svobodně vybrat, dělá je dobrovolně a rád, přinášejí mu pocit uspokojení a uvolnění.

Podle Němce (2002) je volný čas dobou, ve které si člověk svobodně volí a dělá činnosti, které mu přinášejí radost, potěšení, zábavu, odpočinek, které obnovují a rozvíjejí jeho tělesné a duševní schopnosti, popř. i tvůrčí schopnosti. Je časem, v němž je člověk sám sebou, nejvíce patří sám sobě, kdy koná převážně svobodně a dobrovolně činnosti pro sebe, popř. pro druhé, ze svého vnitřního popudu a zájmu.

2.1.2 Struktura volného času

K tomu, aby bylo možné posoudit vedle obsahu volného času i jeho podíl v životě, je vhodné jej stáhnout k celkové době, kterou má jedinec k dispozici. Množství činností, kterými se člověk ve svém životě zabývá, lze uspořádat podle určitých shodných znaků do skupin. Následující upravené členění času podle Koláčka (1969) je platné v horizontu jednoho dne stejně jako pro delší časové období.

Tabulka č. 1 – Struktura nominálního fondu času

Doba	Činnost
Pracovní	V této době člověk vykonává práci. Tato doba je motivovaná získáváním prostředků k životu. Jedná se např. o hlavní zaměstnání, přesčas, individuální příprava na zaměstnání nebo vedlejší zaměstnání.
Nutná mimopracovní	Naplněna činnostmi nezbytnými pro prostou existenci člověka a dále činnostmi, které nepřinášejí finanční efekt a nejsou ani věci svobodného výběru. Jedná se o: a) uspokojování bio-fyziologických potřeb (spánek, jídlo, osobní hygiena, lékařská péče) b) ostatní činnosti (cesta do práce a z práce, péče o domácnost)
Volný čas	a) aktivity manuální – zahrádkaření, ruční práce b) aktivity fyzické – procházky, turistika, SPORT c) aktivity kulturně uměleckého typu receptivního – četba, návštěvy divadel, kin, poslech rádia d) aktivity kulturně uměleckého typu tvořivého a interpretačního – hudba, zpěv, herecká činnost e) aktivity kulturně racionální – dobrovolné vzdělávání, sledování masmédií f) aktivity společensko-formální – výkon veřejných funkcí, schůze g) aktivity společensko-formální – rodinné a jiné návštěvy h) hry, podívání, sběratelství – sportovní diváctví, společenské hry i) pasivní odpočinek – sedění, polehávání, spánek, kouření, popíjení kávy

Zdroj: Slepíčková (2005)

2.1.3 Funkce volného času

Jednotné vymezení funkcí volného času je stejně složité jako definování pojmu volný čas. Volný čas plní řadu úkolů či funkcí, které lze rozdělit zhruba do tří skupin. Jedná se o úlohu instrumentální, humanizační a zábavnou. (Slepičková, 2005)

Instrumentální funkce

Instrumentální (nástrojové) funkci začala být věnována pozornost v období rozvoje kapitalismu v počátcích 19. století. Se změnou stylu řízení práce v průmyslové výrobě se ukázalo, že pokud má být dosaženo vysoké úrovně produktivity, je nutné zajistit dělníkům dostatek možností regenerovat jejich síly. Práce pak začala být lépe strukturovaná a organizovaná. (Slepičková, 2005)

Humanizační funkce

Pod humanizační funkci lze podle Slepičkové (2005) zahrnout hlavně výchovné, vzdělávací a socializační možnosti volného času. Vzdělávání a rozvoj osobnosti stály v počátcích úvah o volném čase, jak tomu bylo už ve starém Řecku u svobodných občanů. Kultivace ducha i těla prolíná volným časem ve všech etapách historického vývoje společnosti. Volný čas pomáhá uchovávat kulturní dědictví každé populace prostřednictvím lidových zvyků a slavností.

Zábavná funkce

Třetí hlavní funkce, zábavná, se podle Slepičkové (2005) úzce váže k sociálně psychologickým a psychologickým aspektům volného času. Volný čas dává prostor pro oproštění se od povinností a problémů každodenního života a povinností, dává prostor pro věnování se osobním zájmům a zálibám. Naplnění osobních přání a potřeb navozuje pocity uspokojení, navozuje příjemné prožitky. Radost, prožitek, zábava představují jedny z nosných znaků volného času.

2.2 Pohybová aktivita a sport

V této podkapitole se budu zabývat definicí sportu a pohybové aktivity. Vzhledem k tématu diplomové práce je také nutné zmínit klasifikaci sportu podle různých hledisek a hlavně definici pojmů organizovaný a neorganizovaný sport, které se objevují v názvu diplomové práce.

2.2.1 Pohybová aktivita

Podle Čelikovského (1988) lze pod pohybovou aktivitu zahrnout veškerý motorický projev člověka zahrnující pohybové úkoly každodenního života, lokomoční, pracovní a další účelové pohyby, tělesnou výchovu, sport a pohybovou rekreaci. Fromel, Novosad a Svozil (1999) chápou pohybovou aktivitu jako komplex lidského chování, pod které se dají zařadit veškeré pohybové činnosti člověka. Je uskutečňována zapojením kosterního svalstva při současné spotřebě energie.

Podle Pracovní skupiny „Sport a zdraví“ EU (2008) se pohybová aktivita obvykle definuje jako „jakýkoli tělesný pohyb spojený se svalovou kontrakcí, která zvyšuje výdej energie nad klidovou úroveň“. Tato obecná definice zahrnuje všechny souvislosti tělesné aktivity, tj. pohybovou aktivitu ve volném čase (včetně většiny sportovních činností a tance), pohybovou aktivitu související se zaměstnáním, pohybovou aktivitu doma nebo v blízkosti domova a pohybovou aktivitu spojenou s dopravou. Děti a mladí lidé se účastní různých druhů pohybových aktivit, například hraní her a provozování rozličných sportů. Jejich každodenní návyky se však změnilы vlivem nových schémat trávení volného času (TV, internet, videohry) a tato změna se časově shoduje s nárůstem dětské nadváhy a obezity. Z toho vyplývá značné znepokojení, zda nebyla pohybová aktivita u dětí a mladých lidí v posledních letech nahrazena sedavějšími činnostmi. V lidském těle dochází v důsledku pravidelné pohybové aktivity k morfologickým a funkčním změnám, které mohou zabránit vzniku určitých nemocí nebo je oddálit a zlepšit naši výkonnost při tělesné námaze. V současnosti existuje dostatek důkazů, které svědčí o tom, že pohybově aktivní život může lidem poskytnout mnohé zdravotní přínosy

2.2.2 Sport

„Sport tvoří součást dědictví každého muže a ženy a nelze jej ničím jiným nahradit,“ tak hovořil o sportu zakladatel novodobých olympijských her Pierre de Coubertin. Tímto citátem začíná Bílá kniha o sportu, kterou v roce 2007 vydala Komise EU.

Definici sportu se v minulosti zabývala celá řada osobností. V 17. století to byl J. A. Komenský, který nehovořil o sportu, ale o „hře“, která ovšem nese prvky současného chápání sportu a to především soutěživost, volnost a svobodu pohybového projevu, pravidla a řád hry, snadnost učení se hře a vymezení časového trvání.

Velmi užívaná je v současnosti definice podle Evropské charty sportu (1992). Sportem se podle ní rozumí „*všechny formy tělesné činnosti, které, ať již prostřednictvím organizované účasti či nikoli, si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních.*“

Podle Zakrajska (1991) jsou v současné době ve světě využívány dva přístupy k pojetí sportu. Podle prvního z nich se uvádí jako základní znaky sportu hra, soutěž a výkon, tento přístup koresponduje se současným profesionálním sportem. Ten druhý nahlíží na sport mnohem širěji, sport vidí jako prostředek pro zábavu, cvičení a rekreaci. Tento přístup má tradici v anglosaské kultuře, vysvětlení pojmu lze hledat v latinském původu slova *desportare*, z něhož je slovo sport odvozeno, značí rozptylovat a bavit se. Obdobný význam mají též anglické a francouzské výrazy, ve kterých se vedle významu, jak jej běžně vnímáme, promítá i základ slova pocházející z latiny. Francouzské slovo „*disporter*“ znamená bavit se, „*le sport*“ zábava nebo např. anglické „*sportability*“ lze přeložit jako šprýmy, žerty, kratochvíle a náklonnost k nim. (Slepičková, 2005)

Sekot (2004) popisuje sport jako institucionalizovanou pohybovou aktivitu, motivovanou zvýšením celkové kondice, osobním prožitkem nebo cíleným výsledkem nebo výkonem. Nejedná se tedy o každou pohybovou aktivitu, ale pohybovou činnost, která se nezřídka vyznačuje úsilím o co nejvyšší tělesný výkon či vítězství.

Podobný názor má i Luschen (1967), který definoval sport jako institucionalizovaný typ soutěžní fyzické aktivity, která se nachází v kontinuu mezi hrou a světem. Cítil, že je zvláště důležité zdůraznit skutečnost, že sport je fyzická aktivita, čímž automaticky vylučuje, aby se například hraní karet (poker) dalo považovat za sport.

Podle Blahutkové, Řehulky a Dvořákové (2005) je sport spojován s tvůrčí činností, a tak se do sportovně pohybových aktivit dostává etická i estetická problematika. Sport je podle nich označován jako biologická potřeba dominantních mužů, kteří mají potřebu vyniknout mezi ostatními.

Podle Hobzy a Rektora (2006) slouží sport k všestrannému zdokonalování člověka a k rozvoji jeho osobnosti. Ve sportu jako takovém není vždy výkon a vrcholový sport hlavním cílem, ale může se jednat o aktivity sloužící k utužení zdraví a udržení tělesné kondice.

V České republice definuje pojem sport zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu. Pro účely tohoto zákona je sport definován jako: „*všechny formy tělesné činnosti, které prostřednictvím organizované i neorganizované účasti si kladou za cíl harmonický rozvoj tělesné i psychické kondice, upevňování zdraví a dosahování sportovních výkonů v soutěžích všech úrovní.*“ Tento zákon dále vymezuje postavení sportu ve společnosti jako veřejně prospěšné činnosti a stanoví úkoly ministerstev, jiných správních úřadů a působnost územních samosprávných celků při podpoře sportu.

Na základě předchozích definic lze konstatovat, že chápání sportu se ve světě liší. Podle mnohých je například i hraní pokeru považováno za sport, ale je diskutabilní, zda se u pokeru jedná o fyzickou aktivitu. V dalším textu se pokusím charakterizovat základní rozdělení sportu.

Sport i pohybová aktivita se vyvíjí po celá staletí. V posledních desetiletích prodělal velké změny jak z hlediska obsahu, organizačních forem, tak i institucionálního zabezpečení.

Vzhledem ke změnám ve společnosti dochází také ke změnám v chápání sportu. Stejně jako celou společnost, tak i sport a pohybovou aktivitu ovlivňují dva hlavní trendy, za ty jsou považovány globalizace a individualizace. Globalizace znamená pro sport například stírání hranic mezi zeměmi ve smyslu stejné podoby určitého sportu v různých zemích, rychlé šíření nových sportovních disciplín, ale také globalizace problémů dnešní doby jako jsou doping nebo komercializace sportu. Pojem individualizace se týká spíše výkonnostně orientovaného sportu, ve kterém je základním cílem sebeprosazení jedince, jeho úspěch sportovní, sociální nebo ekonomický. (Slepičková, 2001)

Sport je pravděpodobně nejvíce univerzální aspekt populární kultury. Křížuje jazyky a země, dokáže zaujmout diváky i účastníky, v profesionálním obchodu i zábavě. Na rozdíl od jiných aspektů audiovizuální zábavy, sportujeme, stejně jako se na sport díváme. I když ho jen sledujeme, vášně, kterou vyvolává, jde nad rámec většiny ostatních zážitků. (Miller, Lawrence, McKay, Rowe, 2001)

2.2.3 Struktura sportu

V této podkapitole bych rád popsal několik základních dělení sportu, která jsou v praxi hojně využívána.

Podle Flemra a Valjenta (2010) lze sportovní aktivity třídit podle mnoha hledisek:

- Období – letní nebo zimní.
- Prostředí – venkovní nebo sálové.
- Počtu zúčastněných osob – individuální nebo kolektivní.
- Forma – individuální nebo kolektivní.
- Výkon – rekreační, výkonnostní, vrcholový (profesionální).

Pojetí sportu a jeho definice vychází z jeho historického vývoje a zároveň odráží aktuální potřeby společnosti. Je mnohem složitější, než býval v minulosti, mnohem citlivější na změny probíhající uvnitř i vně sportu, je mnohem úžeji spjat s životem lidí, a to i těch, kteří jej aktivně neprovozují, fungují zde různá pravidla. Tyto skutečnosti způsobují, že je velmi obtížné vytvořit jediné a jednoznačné členění sportu. (Slepičková, 2005)

2.2.3.1 Struktura sportu podle úrovně výkonnosti

V našich podmínkách velmi zažité dělení sportu. Rozlišujeme zde sport vrcholový, výkonnostní a rekreační. Vrcholový a výkonnostní sport jsou nutně spojeny s pravidelnou účastí v soutěžích a členstvím ve sportovních organizacích. Vrcholový sport úzce souvisí s profesionálním v případě, že slouží jako zdroj obživy. Pro rekreační sport už není podmínkou účast v soutěžích nebo členství v klubu, lze jej provozovat individuálně bez vazby na organizaci, a to především s cílem zrekreovat se. K těmto pojmům se řadí také masový sport, který se začal užívat v souvislosti se snahami podporovat sport široké veřejnosti s cílem posílit její zdatnost a zdraví. (Slepičková, 2005)

2.2.3.2 Struktura sportu podle etap jeho vývoje

Sport jako společenský fenomén se nevyvíjel izolovaně, ale odrážely se v něm vývojové tendence celé společnosti. Za významné z hlediska novodobého sportu lze podle Slepičkové (2005) považovat tři etapy jeho vývoje. V první etapě došlo k institucionalizaci sportu, tím je myšleno především vytvoření mezinárodně platných pravidel, systému soutěží a ustanovení sportovních organizací. Druhá etapa představuje orientaci sportu ke zdraví a zdatnosti široké veřejnosti. Socio-kulturní sport je spojen s hodnotami a přínosy kulturního charakteru, jeho podoba je svázána s trendy vývoje společnosti, které se do sportu promítly v 60. a 70. letech minulého století. Pro třetí etapu, která se začala projevovat od druhé poloviny 70. let minulého století, je typické hledání

alternativ k dosavadnímu náhledu na svět a způsobu života i ve sféře volného času, tedy i ve sportu. (Slepičková, 2005)

2.2.3.3 Struktura sportu podle motivace

Existuje celá řada důvodů, proč lidé sportují a jsou členy sportovních organizací. Klasifikaci sportu vycházející z motivace pro jeho provozování sestavil Crum (1996), jeho rozdělení využívá skutečnosti, že sport je prostředím, v němž lidé hledají naplnění hodnot, které jsou jim blízké či je preferují. (Slepičková, 2005)

Klasifikace podle Cruma (1996):

- Elitní sport.
- Soutěžní klubový sport.
- Rekreační sport.
- Fitness sport.
- Rizikový a dobrodružný sport.
- Požitkářský sport.
- Kosmetický sport.

2.2.3.4 Klasifikace sportu podle sociologického hlediska

Rozdělení na základě sociologického hlediska sestavil ve své publikaci sociolog Sekot (2003). Důležité je vzhledem k tématu diplomové práce především definování organizovaného a neorganizovaného sportu.

Rozdělení podle Sekota (2003):

- Rekreační, výkonnostní, vrcholový, elitní.
- Organizovaný, neorganizovaný.
- Soutěžní, nesoutěžní.
- Masový, alternativní.
- Divácky populární sport, sport stojící na okraji diváckého zájmu.
- Silně, slabě medializovaný sport.
- Mužský a ženský sport.

Sekot (2003) definuje organizovaný sport jako: „*uvědomovanou a koordinovanou sportovní aktivitu sdružených (organizovaných) sportovců s cílem dosažení nejlepších výkonů v soutěžích.*“

Neorganizovaný sport pak stejný autor chápe jako: „*individuální sportovní aktivitu realizovanou mimo rámec předchozí společné domluvy účastníků, bez uvědomované vazby na jiné sportovce a postrádající primární motiv výkonu, výsledku, vítězství či odměny.*“

U neorganizovaného sportu se sportovní činnosti provozují v rámci volného času jedince nebo kolektivu. Tyto činnosti však mohou být různě modifikovány a pozměňovány. Jsou přizpůsobeny individuálním zájmům a fyzickým i psychickým předpokladům jedinců. Pravidla prováděného sportu si zúčastnění často upravují podle aktuálních podmínek. Účastníci sportují v dočasných skupinách, ze kterých mohou kdykoliv odejít, a složení družstev nebo pravidla hry lze průběžně měnit. Vedle kolektivních neorganizovaných sportů existují také individuální sportovní aktivity. Ty si jedinec volí podle svých možností, schopností a výkonnosti. Mezi nejznámější individuální sportovní aktivity patří například posilování ve fitnesscentrech, jízda na kole, jízda na in-line bruslích, plavání či lyžování. (Sekot, 2003)

2.2.3.5 Klasifikace sportu podle psychologického hlediska

Tuto klasifikaci, kterou vytvořil v sedmdesátých letech Miroslav Kodým, používá ve své publikaci Vaněk (1983):

- Senzoricko-koncentrační (biatlon, šipky, šachy, střelba, lukostřelba, kuželky, windsurfing, jachting).
- Funkčně-mobilizační (atletika, cyklistika, plavání, veslování, běh na lyžích, jízda na koni, rychlobruslení, koloběžka, kolečkové brusle).
- Esteticko-koordinační (aerobic, gymnastika, snowboarding, skoky do vody, krasobruslení, lyžování na boulích, akrobatické lyžování).
- Rizikové (sjezdové lyžování, ski-alpinismus, horolezectví, potápění, letectví).
- Heuristicko-individuální (badminton, tenis, stolní tenis, box, karate, úpoly).
- Heuristicko-kolektivní (baseball, košíková, fotbal, házená, volejbal, futsal).

2.2.5 Faktory podmiňující účast ve sportu

Faktory vytvářejí složitý komplex podmínek. Mají vliv na to, že situace je v různých zemích, regionech i lokalitách rozdílná, a to často velmi výrazně.

Roberts (1981) uvažuje faktory sociální a faktory podmiňující rozhodování. Sociálními faktory jsou věk, pohlaví, sociální třída, vzdělání, finanční situace, sociální

postavení a sociální mobilita. K rozhodovacím faktorům řadí motivaci, uvědomění si možností, osobní volný čas a finanční prostředky. (Slepičková, 2005)

Roggers v roce 1977 vypracoval pro potřeby rady Evropy model, který rozlišuje dva druhy podmínek. Můžeme je označit na vnější a vnitřní. K vnějším podmínkám zařazuje: (Slepičková, 2005)

- Znalost sportu.
- Postoj ke sportu.
- Motivaci.
- Kontakt se sporty.
- Příležitost.
- Sociální image sportu.
- Přístup ke sportovním zařízením.
- Volný čas.
- Náklady na sport.

Mezi vnitřní podmínky lze podle Roggerse naopak zařadit:

- Věk.
- Pohlaví.
- Rodinu.
- Zájem.
- Volný čas.
- Finanční situaci.

Sallis et al. (2000) vymezil pět základních determinant pohybových aktivit:

- Demografické a biologické.
- Psychologické – kognitivní a emocionální.
- Vlastnosti chování a dovednosti.
- Společenské a kulturní.
- Vnější životní podmínky – prostorové a materiální.

2.3 Sport a volný čas

Jak již bylo zmíněno v předcházející kapitole o volném času (tabulka 1), spektrum aktivit ve volném čase je široké, přitom časový prostor, který je k dispozici, není velký.

Sport jako alternativa využití volného času má celou řadu konkurentů. Každý člověk si sám vybírá své aktivity podle celé řady objektivních či subjektivních faktorů.

Do nich se promítají hodnoty uznávané a prosazované ve společnosti. V současné době se industriální společnost nachází v určité krizi hodnot. Na jedné straně se nachází ryze materiální orientace kladoucí důraz na výkon, úspěch. Na straně druhé se objevují post-materialistické hodnoty směřující ke spoluúčasti na konání ostatních, na svobodě a rovnosti, seberealizaci. Stále více lidí má problém nalézt správnou rovnováhu mezi hodnotami a jejich osobní model hodnot tak může obsahovat dokonce nepřekonatelný rozpor. (Slepičková, 2005)

Z hlediska sportu lze volnočasové aktivity považovat za prostor, ve kterém je možnost široké realizace pohybové rekreace. Vývoj usnadňuje lidem práci a vytváří předpoklady pro mimo-pracovní časový prostor, který běžně chápeme jako základnu pro tvorbu volného času. Tento prostor je však v důsledku zrychlování tempa vývoje pro mnohé naopak zdrojem subjektivního pocitu neustálého nedostatku času. (Sekot, 2003)

Volný čas a s ním tedy i sport jsou úzce spojeny s jedním ze symbolů sociálního postavení. Vzdělanost, která souvisí se zvládnutím informací a uvědoměním si jejich obsahu, zakládá předpoklad kvalitnějšího trávení volného času a vyšší aktivní účasti ve sportu. (Slepičková, 2001)

Jak již bylo zmíněno v úvodu této kapitoly, sportu v současné době konkurují další aktivity, jejichž množství narostlo právě i díky masovosti volného času. Je volbou každého člověka, jak svůj volný čas chce trávit. Sport je pouze jednou z mnoha možností. V současnosti lidé (dospělí i děti) často uvádějí, že na sport nemají dostatek volného času.

Ukazuje se však, že lidé exponovaní v zaměstnání a s vyšším vzděláním přistupují ke svému volnému času racionálněji a zařazují do něj pohybové a sportovní aktivity mnohem častěji než ti, kteří mají času více. Ten kdo opravdu sportovat chce ve svém volném čase, čas si vždy najde. (Slepičková, 2005)

2.4 Starší školní věk a adolescence

Výzkum této diplomové práce byl proveden u dětí, které navštěvují 2. stupeň základní školy. Tato věková kategorie je z hlediska ontogenetického vývoje začleněna do středního ale především do staršího školního věku. Proto je nezbytné tyto období blíže

charakterizovat. Slepíčková (2001) i další autoři užívají pro toto období pojem adolescence.

2.4.1 Školní věk

Období školní docházky u dětí lze podle Matějčka (1986) rozdělit do třech dílčích období:

Mladší školní věk (6-8 let)

Mladší školní věk je přechodné období mezi hravým předškolním věkem a vyspělejším chováním školáka. Děti v mladším školním věku jsou ještě hravé, jsou schopny se soustředit na jednu věc jen poměrně krátkou dobu (asi 10 minut), mají stále rády pohádky, jsou značně sugestibilní a ve svých hrách se chlapci a děvčata ještě mísí. Jako každé přechodné období i tato vývojová etapa s sebou přináší vysokou rozkolísanost a zranitelnost a vyžaduje proto velkou trpělivost rodičů, učitelů nebo trenérů. (Langmeier, Krejčířová, 2006)

Střední školní věk (9-12 let)

Střední školní věk je stabilnější a vyhraněnější. Na školu už se většina dětí adaptovala, těžiště zájmů se přesunuje do životní reality, i když stále ještě poznamenané fantazií. Děti v tomto věku už si lépe všímají vztahů mezi lidmi, v rodině. Výrazně stoupá vliv dětské skupiny, jejíž normy se snaží dodržovat, i když se někdy neshodují s normami rodiny. Mezi závažné vývojové změny v tomto období lze zařadit přisvojování specifického chování vůči malým dětem, utváření rodičovských postojů nebo vytváření mužské a ženské identity. (Langmeier, Krejčířová, 2006)

Starší školní věk (12-15 let)

Začátek období je vymezen prvními známkami pohlavního zrání, u chlapců nastupuje většinou o rok později. Toto období je také označováno jako první fáze dospívání, pro kterou je charakteristické dozrávání reprodukčního systému.

Dvě fáze:

- 1) Prepuberta.
- 2) Puberta – do dosažení reprodukční schopnosti.

Dochází ke změně funkce žláz s vnitřní sekrecí, roste energie. Tyto změny s sebou nesou zvýšenou vnímavost k patogenním vlivům. Dochází k růstovému skoku → ztráta

koordinace, harmonie pohybů → snížení sebejistoty. Zrání mozku → změny v EEG → emoční labilita, těkavá pozornost. (Řezáčová, 2009)

Psychické změny charakteristické pro toto období: (Langmeier, Krejčířová, 2006)

- Nové pudové tendence.
- Emoční labilita.
- Nejistota plynoucí z neurohumorální přestavby organismu, z postavení mezi světem dětí a dospělých, z rozporu mezi rozumovým vývojem a nedostatkem zkušeností.
- Nástup formálně abstraktního myšlení.
- Pocit dospělosti – touha být dospělý a být za dospělého pokládán, být samostatný, kritičnost.

Jak již bylo zmíněno v úvodu této kapitoly, často používaným pojmem je také adolescence, které se věnuje následující kapitola.

2.4.2 Adolescence

Adolescence je období dětství zhruba po desátém roce života a období mládí, jehož konec se obvykle pojí se vstupem do zaměstnání, coby startovním bodem dospělosti. Adolescence je velmi dlouhé období, na jehož počátku a konci se jedinec výrazně liší z hlediska stupně svého vývoje, podle Macka (1999) je užitečné toto období dále rozlišovat na tři jednotlivé fáze:

- 1) Časná adolescence (10 - 13 let).
- 2) Střední adolescence (14 - 16 let).
- 3) Pozdní adolescence (17 – 20 let).

Z hlediska mého vlastního šetření jsou dotazované děti v časně a střední adolescenci. Dá se tedy říci, že období středního a staršího školního věku, které byly popsány v předchozí podkapitole, korespondují s časnou a střední adolescencí.

2.5 Adolescenti a sport

Dle Jansy (2002) si více než 73 % české mládežnické populace uvědomuje důležitost sportu a pohybových aktivit z celospolečenského hlediska, tzn. pro všechny věkové skupiny obyvatel.

Adolescence je z hlediska sportovních výkonů významné období. V individuálních sportech, jako je například gymnastika, plavání, krasobruslení,

adolescenti dosahují nejlepších výkonů. Úspěchy v týmových sportech přicházejí zpravidla později, protože kolektivní sporty vyžadují určitý stupeň sociální zralosti, která není v takové míře nezbytná pro individuální sporty. (Flemr, 2008)

Sekot (2008) upozorňuje na rozdíly mezi pohlavími. Pro chlapce je důležitý úspěch ve sportu, věří, že povede k externím odměnám, slávě, popularitě. Na druhé straně dívky vidí sportovní aktivity jako prostředek k sebeuspokojení. Obecně lze říci, že soutěžení přitahuje spíše chlapce než dívky.

Sportovní činnost adolescentů spadá do sféry jejich volného času. Sport má mezi ostatními volnočasovými aktivitami určité specifické postavení. Vzhledem k celosvětové propojenosti sportu a globalizaci sportu, především díky fenoménu soutěže, díky médiím a ekonomice se možná stírají kulturní rozdílnosti mezi zeměmi více než v ostatních volnočasových aktivitách. Podoba sportovních aktivit adolescentů je silně ovlivněna českým společenským prostředím a děním, které se v něm odehrává. (Slepičková, 2001)

Tendence ve vývoji sportu vykazují některé změny účasti lidí ve sportu. Je otázkou, na kolik se tyto změny týkají i české adolescentní populace. Účast ve sportu se posuzuje obvykle na základě dvou relativně odlišných zdrojů. Prvním jsou statistické údaje o sportovních organizacích a jejich členské základně. Druhým pramenem jsou sociologická šetření. Oba postupy mají své výhody i nedostatky. (Slepičková, 2001)

Angažovanost českých adolescentů ve sportovních aktivitách a organizacích je popsána v kapitole 2.5.2.

2.5.1 Vztah adolescentů ke školní tělesné výchově

Vztah žáků k tělesné výchově se však liší a může být ovlivňován mnoha faktory. Jedním z faktorů, který může výrazně ovlivnit vztah dětí k tělesné výchově a náhledu na pohybovou aktivitu, je rodina. Právě ta se ukazuje jako jeden z rozhodujících činitelů pro udržení pohybového režimu v dětství a vytváření vztahu k pohybovým aktivitám. (Cihlář, Fialová, 2012)

Vztah školáků k tělesné výchově zkoumala Dašková (in Jansa, 2005). Jejeho zkoumání se účastnilo celkem 1477 dětí (693 chlapců a 784 dívek) ve věkové kategorii od 7 do 15 let. Převážná většina respondentů odpověděla, že má školní tělesnou výchovu dvě hodiny týdně.

Dašková (in Jansa, 2005) zjišťovala, zda se jim počet hodin zdá dostatečný. Téměř 60 % chlapců ve věku 7-9 let odpovědělo, že dvě hodiny týdně jsou nedostatečné. Ve starší věkové kategorii byl počet nespokojených chlapců ještě větší. Počet nespokojených dívek je dle očekávání nižší, ne však výrazně. V návaznosti na předchozí otázku respondenti odpovídali, zda je tělesná výchova baví. Převážná většina respondentů odpověděla, že je tělesná výchova baví, jejich počet však s rostoucím věkem klesá. Rozdíly mezi chlapci a děvčaty byly minimální.

Postojem adolescentů k tělesné výchově se ve své diplomové práci zabývá také Hansgutová (2009). Jejího výzkumu prováděného na Gymnáziu Slovanské náměstí v Brně u studentů čtyřletých i šestiletých studií, celkem 55 dívek a stejný počet chlapců. Výsledkem bylo, že tělesnou výchovu má v oblibě 42% respondentů, z nichž 9% tvoří dívky a zbylých 33% jsou chlapci. Střídavě, tzn. někdy ano, někdy ne, se na tělesnou výchovu těší 47% studentů, z nichž 31% jsou dívky a 16% chlapci. Na tělesnou výchovu se podle jejího šetření netěší 11% žáků, z nichž 10% jsou dívky a 2% chlapci.

2.5.2 Účast adolescentů ve sportovních aktivitách

Gill, Gross, a Huddleston (1983) a Gould, Feltz, a Weiss (1985) zkoumali u více než 1500 mladých lidí jejich motivaci pro účast ve sportu. Jejich údaje ukázaly, že hlavní důvody pro účast ve sportu dospívajících dětí jsou (Chambers, 1991):

- Zábava.
- Rozvoj dovedností.
- Vzrušení a osobní výzva.
- Úspěch a status.
- Fitness.
- Energie nebo napětí.
- Přátelství.

Chlapci obecně oceňují úspěch a postavení, zatímco dívky se zúčastňují především pro zábavu a přátelství.

V evropské studii (Telama et al., 2002), které se účastnilo šest zemí (Belgie, Česká republika, Finsko, Estonsko, Maďarsko a Německo) s celkovým počtem 6 tisíc respondentů, byly sport a pohybové aktivity umístěny na šestém místě z hlediska účasti a na devátém místě z hlediska významu v životním stylu. Výsledky mezinárodní studie WHO „Mladí lidé a zdraví“ ukázaly, že volnočasové pohybové a sportovní aktivity se

věnuje každý den třetina českých 11-15 letých chlapců a pětina dívek, jednou za týden téměř 60 % chlapců a 73 % dívek. Vůbec se pohybové nebo sportovní aktivitě nevěnuje 9 % chlapců a 11 % dívek. (Flemer, 2008)

Účastí dětí a adolescentů ve sportovních aktivitách se ve své publikaci zabývá například Slepíčková (2001), Rychtecký (2006), Dašková (2005) nebo Flemer (2008) a mnoho dalších.

Ve výzkumu Kárníkové a Vaníčkové (1994) počet žáků základních škol, kteří provozovali organizované sportovní aktivity, nepřesahoval 50 %. V porovnání dětí v mladším a starším školním věku vyšly lépe děti v mladší věkové kategorii.

Slepíčková (2001) uvádí ve své publikaci rozdíly mezi počtem registrované mládeže ve sportovních klubech a spolcích mezi roky 1980 a 1997. Za 17 let došlo k nárůstu z 589 tisíc na 845 tisíc členů (údaje podle statistických ročenek ČSTV). Obecná tendence však není zcela platná i z hlediska odvětvového uspořádání sportu. Vývoj některých sportovních odvětví stagnoval nebo měl dokonce opačnou tendenci. Chlapci tvoří celkově větší část členské základny než dívky. Tato skutečnost však nemá stejnou platnost pro všechna sportovní odvětví. Existují typické mužské sporty (fotbal, lední hokej) a také sporty, kde převládá počet žen (moderní gymnastika).

Ve své disertační práci se sportováním dětí a adolescentů zabývá Došla (2006), ten porovnává rozdíly mezi 6. a 9. třídou. Jeho výzkumu se zúčastnilo 265 dětí ze třech základních škol. Stejně dotazníkové šetření prováděl i v roce 2000, oproti tomuto roku došel k závěrům:

- Postoje a motivy respondentů ke sportovně pohybovým aktivitám se ukázaly být jako poměrně stabilní.
- K největším změnám můžeme zařadit pokles sportování prostřednictvím sportovních oddílů a zvýšení počtu jedinců zabývajících se sportem rekreačně.

Zapojením adolescentů do organizovaných sportovních aktivit se zabývalo mnoho studentů ve svých diplomových pracích. Dle Martiníkové (2011), která prováděla výzkum na vzorku 190 dětí v Praze na Jižním městě (Praha 11), navštěvuje sportovní oddíl celkem 35 % respondentů. U chlapců byl dle očekávání nejnavštěvovanějším sportovním klubem ten fotbalový, u dívek to byly taneční oddíly. Zapojení do sportovních klubů zkoumala Kuhnová (2010) v Mladé Boleslavi, v jejím výzkumu 55 % z 327 respondentů přiznalo členství ve sportovních organizacích.

Podle výzkumu Daškové (in Jansa, 2005) byli nejvíce registrováni ve sportovních oddílech chlapci ve věku 13-15 let. V této věkové kategorii bylo žáků navštěvujících sportovní klub nebo oddíl téměř 65 %. U mladších chlapců byla účast o několik % nižší. U dívek byla účast ve sportovních klubech mnohem nižší, nejvíce sportovní kluby navštěvují dívky ve věku 10-12 let – 41 %.

Další zajímavou informací v tomto výzkumu bylo, kdo děti přivedl k tělesné výchově a sport mimo školu. U chlapců byla nejčastější odpovědí rodina, následovaná přáteli. U dívek byla na stejné úrovni rodina a přátelé. Na stejnou otázku jsem se ptal žáků i já ve svém vlastním šetření, proto bude zajímavé tyto údaje později podrobně porovnat.

Rychtecký (2006) sledoval ve svém šetření účast mládeže ve věku do 19 let ve sportovních a pohybových aktivitách. Celoevropsky respektovaná metoda Compass (koordinované monitorování účasti ve sportu), dle které Rychtecký šetření prováděl, porovnává data zjištěná v sedmi kategoriích analytické struktury:

- Soutěživá, organizovaná, intenzivní.
- Intenzivní.
- Pravidelná, soutěživá a/nebo organizovaná.
- Pravidelná rekreační.
- Nepravidelná.
- Příležitostná.
- Žádné sportovní aktivity.

Pro české podmínky byl počet sledovaných kategorií rozšířen o další dvě:

- Intenzivní, soutěživá a/nebo organizovaná.
- Jiné, ne-sportovní pohybové aktivity.

Mezi respondenty bylo celkem 3 000 dětí a mladistvých ve věku od 9-19 let. Pro účely této práce budu prezentovat jen výsledky kategorie do 16 let. Srovnání s ostatními evropskými státy (Finsko, Nizozemsko, Itálie, Irsko, Španělsko, Švédsko, Velká Británie) vyznělo pro Českou republiku celkem pozitivně. Procento dětí ve věku 6-16, které neprovozují žádné sportovní aktivity stejné jako v Holandsku, Švédsku nebo Finsku, nejnižší čísla vykazuje v tomto ohledu Velká Británie, naopak nejvyšší Itálie.

Zapojení chlapců do „soutěživé, organizované, intenzivní“ pohybové aktivity bylo dvojnásobné než u dívek (29 % / 14 %). V kategorii „intenzivní, soutěživé a/nebo

organizované“ aktivitě, bylo zapojení chlapců do 16 let opět četnější než u dívek, ne však tak výrazně (12 % / 8 %).

Jeho výzkum dále sleduje četnost sportování mládeže. Více jak 120x ročně podle něj sportuje téměř 50 % adolescentů ve věku do 16 let. Chlapců sportuje téměř 60 %, dívek jen 40 %. 60x – 120x ročně (organizovaně a rekreačně) dle tohoto výzkumu sportuje 18 % adolescentů (16 let a méně). Nepravidelně (12x – 60x ročně) a příležitostně (do 12x ročně) sportuje celkem 4% respondentů. Jiným ne-pohybovým aktivitám v pohybovém režimu se věnuje přibližně 4 % respondentů. Necelých 10 % respondentů uvedlo, že nesportuje a nevěnuje se žádným pohybovým aktivitám.

Rychtecký prováděl šetření už v roce 2000, oproti prvnímu šetření byl v roce 2006 zaznamenán pokles respondentů sportujících více jak 120x ročně. Zejména v neorganizovaných formách sportu a pohybových aktivit je pokles respondentů největší, zvláště u dívek. Naopak v organizovaném a soutěžním sportu počet sportujících oproti roku 2000 vzrostl. Příznivější ve vztahu k výsledkům z roku 2000 je situace v pravidelných rekreačních a sportovních aktivitách (organizovaných i neorganizovaných), ale i v nepravidelně prováděných aktivitách.

Pozitivní vliv na tento vývoj má podle Rychteckého (2006) zejména rozšiřující se činnost školních sportovních klubů, ale i rozmach neorganizovaného sportu a pohybových činností s využitím jízdnic a horských kol nebo kolečkových bruslí.

Účast mladších adolescentů ve sportovních aktivitách zjišťoval také Flemr (2008) ve své disertační práci. Jeho výzkumu se zúčastnilo celkem 2564 respondentů z pěti středočeských měst. Přes 41 % respondentů sportuje nesoutěžně- neorganizovaně. 38 % respondentů se přihlásilo k závodnímu sportování ve sportovním klubu, dalších 27 % sportovalo nesoutěžně – organizovaně (v klubu). Přibližně 21 % respondentů sportovalo závodně za školu. Nesportujících bylo v tomto výzkumu 10%. Respondenti v tomto výzkumu mohli vybrat více možností, proto je celkový procentuální součet vyšší než 100%. Jeho výzkum dále zjišťoval, jak často děti sportují v organizované i neorganizované formě nebo kolika sportovními disciplínami se věnují organizovaně a neorganizovaně.

Podle Slepíčkové (2001) se koncem 20. století výrazně změnila přitažlivost jednotlivých sportovních odvětví. Autorka ve své publikaci uvádí výčet nejoblíbenějších sportů chlapců a dívek v roce 1994 a 1998.

U chlapců na základní škole byl v roce 1998 shodně nejoblíbenějším sportem fotbal, následovaný cyklistikou a tenisem. U chlapců na střední škole bylo pořadí oblíbenosti podobné – fotbal – cyklistika – posilování. V roce 1994 bylo pořadí stejné u chlapců na základní i střední škole – fotbal – basketbal - hokej. Lze tedy pozorovat přesun k individuálním sportům (cyklistika, posilování, tenis).

U dívek navštěvujících základní školu byla v roce 1998 nejoblíbenějším sportem cyklistika, poté plavání a aerobik. U středoškolaček byla nejoblíbenější opět cyklistika, následovaná aerobikem a volejbalem. V roce 1994 respondenty v obou kategoriích uvedly shodně jako nejoblíbenější sport plavání, dále byl nejčastěji uváděn volejbal aerobik a lyžování.

2.5.3 Sportovní trénink adolescentů

U dětí se v tomto období začíná vytvářet vztah ke sportu nejen jako ke hře, ale také jako k určité povinnosti. Důležité je upevňovat zájem o sport, ale současně neutvrzovat názor, že sport je středem vesmíru. Trenér by měl být starším a zkušenějším přítelem, otevřeným a chápajícím. Přístup by měl být taktický, diskretní. Obtíže je třeba brát s potřebným nadhledem - přechodné, dané věkem. Trenér by měl zasahovat jen tam, kde nevhodné chování přesahuje určitou mez, měl by se vyhýbat ironii, nevystupovat příliš autoritativně a nementorovat. Nenahraditelný je v této fázi osobní příklad. (Perič, Dovalil, 2010)

Obecné zásady sportovní přípravy dětí podle Periče a Dovalila (2010):

- 1) Nutnost vyučovat, ne trénovat.
- 2) Dobrý vztah k dětem (pochválit, povzbudit).
- 3) Široká základna.
- 4) Velký počet asistentů.
- 5) Skupinové vyučování.
- 6) Využití času tréninku.
  - Dostatečná individualizace - skupinové vyučování a velký počet asistentů.
  - Využití času mimo trénink.
  - Relativně složitá cvičení.
  - Využití času pro zotavení.
- 7) Využití pomůcek.
- 8) Herní princip v tréninku dětí.

9) Učit nejen útočné, ale i obranné činnosti.

10) Projevit zájem o školu.

2.6 Prostorové a materiální podmínky pro sport

V Brandýse nebyl dosud výzkum na téma podmínek pro sport dětí nebo mladistvých realizován, proto bych zde rád znovu zmínil výzkum Flemra (2008) na téma „Prostorové a materiální podmínky a pohybové aktivity mladších adolescentů“, který probíhal v pěti středočeských městech – Benešově, Berouně, Kutné Hoře, Neratovicích a Čelákovících, které jsou jen necelých 10 km vzdálené od Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi, kde probíhalo mé vlastní dotazníkové šetření. Zmíním také další výzkumy z českého prostředí na téma podmínek pro sport (i adolescentů) a pohledy na vztah prostorových a materiálních podmínek pro sport a participaci ve sportovních aktivitách různých výzkumníků z Evropy i světa.

2.6.1 Výzkumy z prostředí České republiky

Velmi rozsáhlé šetření provedl Novotný et al.(1992), jehož výzkum byl zaměřen na kapacitní možnosti sportovních zařízení v ČR s důrazem na severní Čechy. Výsledky jeho zkoumání prokázaly nerovnoměrné rozmístění a nedostatečnou kapacitu sportovních zařízení. Nejlépe byly v kapacitních možnostech sportovních zařízení hodnoceny obce do 2 tisíc obyvatel, čím větší bylo sídlo, tím horší byly výsledky.

Další rozsáhlý výzkum zabývající se podmínkami pro sport a TV dětí v místě bydliště a sportovní aktivitou dětí zpracovali Zich a Ungr (1995). V tomto výzkumu bylo téměř 75 % respondentů žijících ve městech s přibližně 5 000 obyvateli spokojeno s vybaveností svého města pro sportovní aktivity. V menších sídlech do 500 obyvatel a ve velkých městech nad 100 tisíc obyvatel byla spokojenost respondentů nižší. Nižší počet pozitivních hodnocení ve velkých městech je dle autorů způsoben horší dostupností sportovišť.

Hlavním výzkumným cílem Flemra (2008), jehož dotazníkové šetření probíhalo v roce 2007, bylo poodhalení vztahu prostorových a materiálních podmínek s pohybovou aktivitou adolescentů.

Dle jeho výzkumu bylo 62,9 % respondentů spokojeno s podmínkami pro sport, 85,5 % dotazovaných adolescentů bylo spokojeno se stávajícím sportovním vybavením. S podmínkami pro lokomoční aktivity (kvalita a množství chodníků, pěších a

cyklistických zón, drah pro kolečkové brusle a skateboarding) bylo spokojeno celkem 73,8 % respondentů.

Ve své práci zkoumal mimo jiné souvislost mezi spokojeností adolescentů s podmínkami pro lokomoční aktivity v místě bydliště s jejich lokomoční aktivitou. Na základě šetření došel k závěru, že neexistuje mezi těmito dvěma proměnnými přímá souvislost.

Flemr (2008) dále ve své práci zjišťoval vztah mezi prostorovými podmínkami pro sport a participací ve sportovních aktivitách. Co se týče organizovaného sportu, byla zjištěna nejvyšší korelace mezi časovou dostupností sportovišť a participací v organizovaném sportu. Nicméně i tyto nejvyšší korelace se pohybovaly v rozmezí 0,15 – 0,19, ostatní korelace byly nižší, neprokázala se proto souvislost mezi prostorovými podmínkami a participací v organizovaných sportovních aktivitách.

Na úrovni jednotlivých otázek mezi prostorovými podmínkami pro sport a sportovní aktivitou v neorganizované formě zjistil, že nejvyšší korelace je mezi časovou dostupností sportovišť a počtem aktivně navštívených sportovních zařízení. Opět ale nezjistil přímou souvislost mezi prostorovými podmínkami a participací v neorganizovaných sportovních aktivitách.

Další skutečností, kterou bych z jeho výzkumu chtěl prezentovat, je, že nebyla prokázána ani souvislost mezi spokojeností s materiálním vybavením respondentů a sportovní či pohybovou aktivitou v neorganizované formě.

Pokud bych měl jeho výzkum shrnout, tak nebyla prokázána souvislost mezi materiálními a prostorovými podmínkami pro sport a participací ve sportovních aktivitách. Lze to interpretovat tak, že děti (adolescenti), které opravdu chtějí sportovat, se spokojí i s horšími podmínkami a naopak ty, které nemají vztah ke sportu, neocení ani vynikající prostorové či materiální podmínky.

Názory mladších adolescentů na prostorové podmínky pro sportovní aktivity v Mladé Boleslavi zjišťovala ve své diplomové práci Kuhnová (2010). Dle jejího výzkumu, kterého se zúčastnilo 327 respondentů ze třech základních škol a jednoho osmiletého gymnázia, bylo 77 – 85 % (na různých školách byly různé výsledky) dětí spokojeno s podmínkami pro lokomoční aktivity. Se spokojeností s prostorovými podmínkami pro organizovaný i neorganizovaný sport bylo spokojeny $\frac{3}{4}$ respondentů. Spokojenost s materiálními podmínkami pro sport vyjádřilo 80 – 90 % dotazovaných.

Řešitelka ve své práci nezkoumala vztahy mezi vnímanými podmínkami pro sportovní aktivity a participaci ve sportovních aktivitách.

2.6.2 Evropské výzkumy

V evropských zemích byla realizována celá řada výzkumů se snahou zachytit vztah okolního prostředí či jeho vnímání s pohybovou aktivitou.

Výzkum Mulhivill et al. (2000) z prostředí Velké Británie se orientoval na pohledy mládeže na pohybovou aktivitu, co jim usnadňuje sportování a co naopak ztěžuje. V této studii, která byla prováděna na šesti různých místech Anglie, byli dotazováni rodiče i jejich děti - nabízí se zde zajímavé porovnání. Respondenti odpovídali na otázky týkající se prostorových i materiálních podmínek pro sport, vliv rodičů na jejich sportovní aktivity a další stimulatory sportovních aktivit. Hlavním výsledkem této studie byl fakt, že mladí lidé i rodiče považují pohybovou aktivitu za důležitou pro fyzickou, mentální ale i sociální pohodu. Mezi chlapci a děvčaty byl zjištěn rozdíl v zapojení do sportovních aktivit. Děvčata byla mnohem kritičtější k tělesné výchově. Tento kvalitativní výzkum potvrdil, že determinanty pohybové aktivity adolescentů jsou komplexního charakteru. (Flemer, 2008)

Zajímavý je komparativní výzkum Rütten & Abu-Omar (2004), který byl prováděn v několika evropských zemích. V něm byl všeobecně zaznamenán vztah mezi vnímanými okolními podmínkami. Celkovým příjmem rodin a provozovanou pohybovou aktivitou respondentů. V Rakousku, západní části Německa, Španělsku a Belgii byl zaznamenána statisticky významná korelace mezi vnímanými okolními podmínkami pro pohybové aktivity a realizovanou pohybovou aktivitou. Naopak ve Velké Británii a Nizozemí tento vztah nebyl u respondentů prokázán.

Výzkum Trayers et al. (2006) v Anglii byl zaměřen na kvalitativní skupinovou studii, která monitorovala názory a chování týkající se pohybových aktivit respondentů před a po renovaci zanedbané městské čtvrti na jihozápadě země. Studie byla zaměřena na čtyři skupiny – dospělí obyvatelé, školní děti, dospělí studenti a učitelé z univerzity, projektanti místní samosprávy. S účastníky byla v průběhu výzkumu probírána především čtyři témata – bezpečnost, prostor, antisociální chování, pohybová aktivita a zdraví. Výzkumníci došli k závěru, že plánované zajištění podpůrného prostředí nemusí zvýšit úroveň pohybové aktivity, vývojové trendy musí brát v potaz zájem komunity týkající se osobní bezpečnosti. (Flemer, 2008)

2.6.3 Mimoevropské výzkumy

Vztahem prostorových a materiálních podmínek a pohybovými aktivitami se zabývalo mnoho dalších odborníků z různých koutů světa, v USA, Austrálii a jiných rozlohou velkých státech.

Například ve výzkumném šetření z prostředí Austrálie (Hume et al., 2005) je zajímavé využití kombinace kvalitativních a kvantitativních metod. Cílem výzkumu bylo zjistit dětské vnímání okolí a prověřit souvislosti mezi jejich názory a objektivně změřenou pohybovou aktivitou. Vzorek tvořilo 147 desetiletých dětí ze tří Viktoriánských metropolitních škol v Melbourne. Tyto děti kreslily mapy svého domácího a okolního prostředí, které byly pro ně významné. Mapy byly analyzovány tematicky, dle výskytu jednotlivých objektů a výchozích lokalit. Pohybová aktivita byla objektivně měřena pomocí akcelometrů.

Ve studii Sallis et al. (1997) u amerických adolescentů byl prokázán vztah pouze mezi kvalitním domácím sportovním vybavením respondentů s provozováním náročného cvičení. U ostatních sledovaných oblastí, kterými byly například chodníky nebo bezpečnost, nebyla shledána prokazatelná souvislost s participací dětí v neorganizovaných sportovních aktivitách. Informace týkající se sportovního vybavení a okolního prostředí i pohybové aktivity byly zjišťovány pomocí jednoduchého dotazníku, všechny odpovědi pak byly obodovány a vyhodnoceny. Ani studie Cavnar et al. (2004) z prostředí USA neprokázala přímou souvislost mezi vzdáleností sportovních zařízení a úrovní pohybové aktivity. Tento výzkum byl prováděn u téměř 600 dětí ve věku 8-9 let. (Flemer, 2008)

2.7 Obecná charakteristika a historie města

2.7.1 Brandýs nad Labem – Stará Boleslav

Brandýs nad Labem - Stará Boleslav je dvojměstí ve Středočeském kraji. Podle údajů státní správy mělo město, které se rozkládá na 22,66 km², k 31. 12. 2012 celkem 17 503 obyvatel.

Město leží na obou březích řeky Labe v úrodné Polabské nížině, což – spolu s blízkostí hlavního města Prahy, které je vzdáleno jen asi 20 kilometrů, odedávna ovlivňovalo vývoj území dnešního města.

Obec s druhým nejdelším názvem v republice vznikla v roce 1960 sloučením do té doby dvou samostatných historických měst Brandýsa nad Labem a Staré Boleslavi. Nebyly akceptovány návrhy na nový název a zůstaly tak zachovány původní historické názvy obou měst.

2.7.2 Brandýs nad Labem

Historické jádro Brandýsa je od roku 1992 městskou památkovou zónou. Město se nachází na vyvýšené terase nad řekou Labe, v níž vymodeloval hlubokou rokli se strmými srázy Vinořský potok vlévající se zde do řeky. Podle údajů MÚ Brandýs nad Labem – Stará Boleslav měla brandýská městská část k 31. 12. 1012 10 354 obyvatel.

Samotné městečko Brandýs bylo vysazeno někdy na přelomu 13. a 14. století pány z Michalovic, kteří drželi část nedaleké Staré Boleslavi. První písemná zmínka o něm pochází z roku 1304, kdy se zmiňuje trhovářská ves Brandýs s mostem a kostelem. U ní zřídili v místech dnešního zámku majitelé panství tvrz. Ve 14. století zde bylo zřízeno děkanství. (Novák, Vaculová, 2009)

Období značného rozkvětu a slávy zažíval Brandýs za císaře Rudolfa II., který zde často pobýval. Ten také 5. října 1581 povýšil Brandýs na královské komorní město. (Beránek, 2005)

V polovině 18. století začaly v Brandýse vznikat manufaktury a továrny a díky tomu se také začala rozvíjet komunikace ve městě. Nejznámější je Melicharova továrna na zemědělské stroje, která byla založena v roce 1883. (Novák, Vaculová, 2009)

Mezi nejvýznamnější památky brandýské městské části patří samozřejmě zámek, který vznikl na místě původní mostní pevnosti, rozšířené koncem 15. století na hrad. Zámek za Krajíců budoval Matteo Borgorelli a po něm Ettore Vaccani. Na zámku rádi pobývali císaři Ferdinand I., Maxmilián II. nebo Rudolf II. K zámku patří zahrada s bohatě zdobenou balustrádou, sochami, vodotrysky a kašnami, které kdysi zásoboval dřevěný vodovod. (Beránek, 2005)

Zámek v Brandýse nad Labem však není jedinou významnou historickou památkou v Brandýse. Z gotických památek zmíním např. kostel sv. Vavřince s dochovanou freskovou výzdobou ze 14. století a později barokně přestavěný kostel sv. Petra, původně rovněž gotický nebo kostel Obrácení sv. Pavla. Z renesance jsou dochované některé obytné domy na Masarykově náměstí se sklepeními, a hlavně katovna s psaníčkovými sgrafity v ulici S. K. Neumanna, po staletí obývaná katem a jeho rodinou.

Významnou budovou původně renesanční je dům č. p. 97 na náměstí, tzv. Arnoldinovský, dnes budova oblastního muzea. (Novák, Vaculová, 2009)

2.7.3 Stará Boleslav

Stará Boleslav je historicky starší než Brandýs o zhruba čtyři sta let. Boleslav bylo původně rané středověké přemyslovské hradiště, které vzniklo pravděpodobně na přelomu 9. a 10. století. Proslavila jej významná historická událost, zavraždění knížete Václava svým bratrem Boleslavem u vchodu do kostela sv. Kosmy a Damiána 28. září roku 935. Historické jádro Staré Boleslavi je od roku 1962 městskou památkovou zónou. Boleslav se stala také naším nejstarším poutním místem spojeným se svatováclavskou tradicí i mariánským kultem. (Boháčová, Špaček, 1997)

Mezi nejzajímavější památky patří barokní kostel Nanebevzetí Panny Marie postavený na počátku 17. století podle návrhu G. M. Fillipiho, ve kterém je uchováváno Palladium země České, milostný obraz Madony, kostel sv. Václava nebo Městská brána, která je pozůstatkem středověkého opevnění z počátku 10. resp. 2. poloviny 14. století, které je jinak dochováno jen torzálně na severní straně města. (Boháčová, Špaček, 1997)

Dle údajů městského úřadu žije ve Staré Boleslavi okolo sedmi tisíc obyvatel (2012). Oproti Brandýsu, který se v 18. a 19. století proslavil zejména průmyslovými závody, Boleslav vždy nabízela výborné podmínky především pro zemědělství.

Unikátem Staré Boleslavi je nádherný lesopark Houštka, kde se dříve nacházely sluneční lázně a nyní se zde nachází mimo jiné atletický stadion Emila Zátopka, který zde trénoval, tenisové kurty, letní kino nebo in-line dráha.

V blízkosti Staré Boleslavi se nachází mnoho lesů, které poskytují vynikající podmínky pro cyklisty a běžce. V nedalekém okolí je také mnoho umělých jezer, vzniklých zatopením pískoven, které nabízí vynikající podmínky pro letní rekreaci a provozování vodních sportů.

3 CÍLE, ÚKOLY, VĚDECKÉ OTÁZKY A HYPOTÉZY

3.1 Cíle práce

Hlavním cílem této diplomové práce je zjistit vztah dětí navštěvující druhý stupeň základních škol v Brandýse nad Labem - Staré Boleslavi ke sportovním aktivitám a zjistit jejich spokojenost s prostorovými či materiálními podmínkami pro sport.

Z hlavního cíle vyplývají následující cíle:

- Analýza podmínek pro organizovaný sport v Brandýse n. L. - St. Boleslavi – aktuální stav sportovních organizací, aktuální stav, vývoj členské základny, podmínky pro děti v dané věkové kategorii.
- Analýza podmínek pro neorganizovaný sport – analýza současného stavu (nabídka, kvalita) sportovních zařízení v Brandýse n. L. – St. Boleslavi.
- Zjistit vztah mladších adolescentů ke sportovním aktivitám, analyzovat objem sportovních aktivit v organizované a neorganizované formě.
- Zjistit názory mladších adolescentů na sportovní prostředí v Brandýse n. L. – St. Boleslavi.
- Porovnání vlastní analýzy sportovního prostředí s názory dotazovaných adolescentů.
- Zjistit případnou souvislost mezi vnímáním materiálních a prostorových podmínek pro sport a participací mladších adolescentů ve sportovních aktivitách.

3.2 Úkoly práce

Pro splnění výše zmíněných cílů je třeba splnit tyto úkoly:

- Konstrukce dotazníku.
- Pilotní ověření dotazníku.
- Sběr dat na ZŠ v Brandýse nad Labem – St. Boleslavi.
- Vyhodnocení získaných dat.
- Interpretace výsledků výzkumu.
- Vytvoření doporučení do praxe.

3.3 Vědecké otázky a hypotézy

Vědecké otázky:

- 1) Jaká je spokojenost mladších adolescentů s prostorovými podmínkami pro organizovaný a neorganizovaný sport v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi?
- 2) Sportují respondenti, kteří jsou spokojeni s podmínkami pro sport ve městě, více než ti, kteří s nimi nejsou spokojeni?

Hypotézy:

- H1) Předpokládá se, že mezi participací chlapců a dívek v neorganizovaných sportovních aktivitách nebudou zjištěny rozdíly.
- H2) Předpokládá se, že chlapci budou participovat více a častěji v organizovaných sportovních aktivitách než dívky.
- H3) Předpokládá se, že respondenti, kteří budou pozitivně hodnotit podmínky pro provozování neorganizovaných sportovních aktivit ve městě, budou ve větším počtu častěji sportovat neorganizovaně než ti, kteří s nimi budou nespokojeni.
- H4) Předpokládá se, že respondenti, kteří budou pozitivně hodnotit podmínky pro provozování organizovaných sportovních aktivit ve městě, budou ve větším počtu častěji sportovat organizovaně než ti, kteří s nimi budou nespokojeni.
- H5) Předpokládá se, že respondenti, jejichž rodiče sportovali či stále sportují, budou ve větším počtu a častěji participovat ve sportovních aktivitách, než ti, jejichž rodiče nesportovali či nesportují.
- H6) Předpokládá se, že respondenti, kterým rodiče kupují požadované sportovní vybavení, budou participovat ve sportovních aktivitách (organizovaných i neorganizovaných) více a častěji než ti, jenž nemají od rodičů požadované sportovní vybavení.
- H7) Předpokládá se, že respondenti, kterým rodiče platí požadované sportovní aktivity, budou participovat v organizovaných sportovních aktivitách více i častěji, než ti, kteří s finanční podporou sportovních aktivit od rodičů nejsou spokojeni.

4 METODIKA VÝZKUMU

4.1 Charakteristika a organizace výzkumu

4.1.1 Charakteristika

Pro svou diplomovou práci jsem využil poznatků a metod kvalitativního i kvantitativního výzkumu. Teorie týkající se typů výzkumů byla čerpána z odborné literatury, především z Hendla (2005), Punche (2008) a Dismana (2002). Dalším důležitým pramenem k sestavení mého výzkumu byla obdobná šetření českých i zahraničních autorů.

Dle Hendla (2005) je důležité použít přístupů kvantitativního i kvalitativního výzkumu. Omezením se pouze na jeden z nich můžeme zapomenout na některý z důležitých aspektů zkoumaného jevu.

Kvalitativní výzkum podle Hendla (2005) charakterizuje práce s malým množstvím případů. Pozorované případy jsou však studovány do hloubky, je zkoumáno mnoho jejich vlastností (proměnných). Setkáváme se zde tedy se silnou redukcí počtu sledovaných jedinců, v důsledku čehož je zobecnění zjištěných výsledků na celou populaci problematické. Kvantitativní výzkumy naopak sledují velké množství případů, ovšem jen málo jejich vlastností. Dochází zde k výrazné redukcí počtu sledovaných proměnných a vztahů mezi nimi. Výsledky výzkumů lze však snadno generalizovat na celou populaci.

Tento výzkum lze také charakterizovat jako sociologický, empirický, zaměřený na populaci mladších adolescentů (11-16) v určité lokalitě, v tomto konkrétním případě v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi.

Kvalitativního výzkumu bylo využito především ke zmapování sportovního prostředí ve městě:

- Podpora sportu ve městě.
- Analýza sportovních organizací.
- Analýza sportovních zařízení.

Metod kvantitativního výzkumu bylo využito především při konstrukci dotazníku a následném sběru dat.

Pro mnoho výzkumných studií, zvláště ty kvalitativní, je složité najít právě ta data, která jsou potřeba. To se týká hlavně výzkumů, které dosud nikdo nedělal. Opravdu hodně studií potřebuje nové metody, aby se sehnala data primární. (Greener, 2008)

To je příklad i této diplomové práce, která využívá jak dat sekundárních, která byla získána původně za jiným účelem, tak dat primárních, která byla získána vlastním dotazníkovým šetřením.

4.1.2 Organizace

Výzkum v této diplomové práci byl rozdělen do několika základních fází, které probíhaly odděleně:

- a) V první fázi, která probíhala od srpna 2013 do prosince 2013, jsem začal sbírat informace o sportovních zařízeních a sportovních organizacích ve městě.
- b) Druhá fáze byla zaměřena na analýzu získaných informací o sportovním prostředí a proběhla od ledna do března 2014.
- c) Pro třetí fázi je charakteristická konstrukce a ověřování dotazníku, následný sběr a analýza dat. Tato fáze probíhala od dubna 2014 do července 2014.

4.2 Použité metody

Jak jsem již zmínil výše, v práci bylo použito metod kvalitativního i kvantitativního výzkumu. Konkrétně se jedná především o následující metody.

4.2.1 Analýza dokumentů

Dokumenty mohou tvořit datový základ studie nebo mohou být použity jen jako doplněk pro data získaná pozorováním a rozhovory. Za dokumenty můžeme považovat data, která vznikla již v minulosti a byla pořízena jiným výzkumníkem a pro jiný účel, než jaký má současný výzkum. První výhodou této metody je velká rozmanitost dokumentů. Další výhodou je skutečnost, že data nejsou vystavena zkreslení a chybám, jež vznikají při uskutečňování rozhovorů nebo pozorování, měření a testování. Subjektivita hraje roli pouze při výběru dokumentů, ne však v informacích, které jsou obsaženy v dokumentech. (Hendl, 2005)

Podle Hendla (2005) můžeme dále rozlišovat následující druhy dokumentů:

- Osobní dokumenty.
- Úřední dokumenty.

- Archivní data.
- Výstupy masových medií.
- Virtuální data.
- Předmětná data.

Dokumenty v této práci byly využity především pro charakteristiku sportovního prostředí ve městě. Analyzovány byly dokumenty sportovní komise nebo rozpočty Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi i jiných měst.

S analýzou dokumentů úzce souvisí popisná analýza. Ta nám umožňuje komentovat a rozebírat odborné publikace, články z odborných časopisů, veřejné zprávy, právní normy, výroční zprávy, příspěvky z internetu atd.

4.2.2 Neformální a semistrukturované interview (rozhovor)

K získání informací o některých sportovních zařízeních a situaci ve školách bylo využito neformálních a semistrukturovaných rozhovorů.

Neformální rozhovor se spoléhá na spontánní generování otázek v přirozeném průběhu interakce. Informátor si přitom ani nemusí uvědomit, že jde o explorační rozhovor. Síla neformálního rozhovoru spočívá v tom, že zohledňuje individuální rozdíly a změny situace. Otázky mohou být individualizovány, aby se dosáhlo hloubkové komunikace a využilo se prostředí a situace a aby se posílila konkrétnost a bezprostřednost rozhovoru. (Hendl, 2005)

Rozhovory, kterých bylo využito k získání potřebných dat, byly vedeny s:

- Mgr. Petrem Kváčou - členem sportovní komise, městským zastupitelem.
- Mgr. Jiřím Mašínem – ředitelem ZŠ Na Výsluní v Brandýse.
- Mgr. Jarmilou Stojčevskou – ředitelkou 1. ZŠ ve Staré Boleslavi.

Otázky v semistrukturovaných rozhovorech s řediteli škol se týkaly především:

- Přístupnost školních sportovišť v době mimo vyučování.
- Využití školních sportovišť v době mimo vyučování.
- Zájmová (volitelná) tělesná výchova ve škole.

S panem Mgr. Kváčou byl veden neformální rozhovor, jehož cílem bylo zjistit jeho komplexní názor na sportovní prostředí ve městě, jak se rada města a celkově

zastupitelstvo stará o sport. Na základě tohoto rozhovoru mi byly poskytnuty materiály sportovní komise, které se týkají sportovních organizací i zařízení.

4.2.3 Písemné dotazování

Pro získání primárních dat, které měly poskytnout informace o participaci mladších adolescentů ve sportovních aktivitách a jejich vnímání sportovního prostředí v Brandýse a Staré Boleslavi, bylo využito metody písemného dotazování. Více o této metodě v následující podkapitole.

4.3 Konstrukce a pilotní ověřování dotazníku

4.3.1 Konstrukce

Konstrukce dotazníku probíhala od února do dubna 2014. Při tvorbě dotazníku jsem využil konzultací s několika odborníky (PhDr. Libor Flemr, Ph.D., doc. PhDr. Petr Jansa, CSc.), kteří mají s výzkumy na toto téma zkušenosti.

Kromě úvodních otázek, které zjišťují věk, pohlaví, třídu a bydliště, se v dotazníku nachází několik dalších typů otázek, jejichž cílem bylo zjistit například:

- Čas strávený provozováním určitých aktivit.
- Participace v organizovaných i neorganizovaných sportovních aktivitách.
- Vztah ke školní TV.
- Vnímání prostorových podmínek pro sport ve městě.
- Vnímání materiálních podmínek pro sport.

Nachází se zde jak uzavřené otázky, kde respondenti pouze vybírají jednu z možností, tak otázky otevřené, jejichž cílem bylo zjistit, jakým sportovním aktivitám se děti věnují nebo jaká sportoviště navštěvují.

V dotazníku se nachází několik otázek, které jsem převzal z výzkumu Daškové (in Jansa, 2005). Důvodem, proč jsem otázky 1, 6 a 7 převzal, je skutečnost, že pouze tak lze výsledky mého šetření s jejím porovnat a zhodnotit, jak se názory a chování dětí změnilo během čtrnácti let.¹

---

¹ Sběr dat Daškové (in Jansa, 2005) probíhal v roce 2000.

4.3.2 Pilotní ověřování

Celkem třikrát proběhlo během vytváření finální verze dotazníku pilotní ověřování.

První verze dotazníku byla vyzkoušena na vzorku pouze 5 žáků z 6. třídy, cílem bylo hlavně zjistit čas, po který žáci dotazník vyplňovali, srozumitelnost otázek, přehlednost. Bylo zjištěno, že chlapcům zabere vyplnění cca 10 minut, u dívek byl čas cca o 3-5 minut delší.

Po první pilotáži byl dotazník upraven, jednalo se především o otázky týkající se organizovaného a neorganizovaného sportu. Děti měli problém s rozlišením těchto pojmů, proto jsem k nim přidal vysvětlení. Jelikož dvě dívky vyplnily jen jednu stranu, rozhodl jsem se upravit také úvodní text dotazníku a upozornit na to, že je oboustranný.

Druhého pilotního ověřování se zúčastnilo 8 žáků ze 7. třídy, s pochopením otázek už nebyl problém, přesto jsem je některé ještě později upravil a zjednodušil.

Poslední třetí pilotáže se zúčastnilo 6 žáků z 6. třídy a 6 žáků z 9. třídy. S vyplněním už respondenti neměli žádné problémy, proto jsem se rozhodl tvorbu dotazníku ukončit a přejít k distribuci dotazníků do škol.

4.4 Sběr a zpracování dat

4.4.1 Sběr dat

Základní soubor pro tento výzkum tvoří všichni žáci 2. stupně základních škol v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi. Ve městě jsou celkem tři základní školy, každá má cca 270 – 300 dětí na druhém stupni. Je zde také osmileté gymnázium, na kterém dokončuje své základní vzdělání 110 dětí. Je také nutno vzít v potaz, že některé děti jsou vzdělávány doma, navštěvují speciální (zvláštní) školy nebo základní školy na území Prahy.

V souvislosti s tímto výzkumem jsem oslovil všechny tři základní školy na území města, pouze 1. ZŠ ve Staré Boleslavi a ZŠ Na Výsluní v Brandýse nad Labem však byly ochotné se na výzkumu podílet. Distribuce a sběr dotazníků se uskutečnil v květnu 2014.

4.4.2 Zpracování výsledků

Všechny relevantní dotazníky byly zpracovány pomocí programu MS Excel 2013, pro některé výpočty bylo využito programu Statistica. Na základě zpracovaných

dotazníků jsou výsledky prezentovány za pomoci tabulek a grafů. U tabulek jsem se snažil využít stejného rozdělení intervalů a věkových kategorií, aby se daly výsledky snadněji porovnávat s předchozími výzkumy.

4.4.3 Charakteristika výzkumného souboru

Jak již bylo zmíněno výše, sběr dotazníků probíhal pouze na dvou základních školách v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi, výběrový soubor tedy tvoří žáci a žákyně těchto dvou základních škol:

- ZŠ Na Výsluní v Brandýse nad Labem.
- 1. ZŠ ve Staré Boleslavi.

Tabulka č. 2 uvádí celkový počet dotazníků, které se podařilo získat. U 7% dotazníků chyběly buď úvodní informace (bydliště, třída, pohlaví) nebo nebyly vyplněny všechny otázky. Podrobně je výzkumný soubor popsán v kapitole 5.2.1.

Tabulka č. 2 – Relevantní a irelevantní dotazníky

Dotazníky	Četnost	%
Relevantní	426	93
Irelevantní	33	7
Celkem dotazníků	459	100

5 VÝSLEDKY

5.1 Analýza sportovního prostředí ve městě

5.1.1 Podpora sportu ve městě

S podporou sportu ze strany města je to v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi problematické. Sport v tomto dvojměstí dlouhá léta trpí na úkor kultury. Ve městě totiž neexistuje samostatný odbor sportu. Sport má na starosti odbor kultury, cestovního ruchu, kterému předsedají lidé, jejichž zaměření je především na kulturu.

Dotace z městského rozpočtu na podporu sportovních organizací jsou v porovnání s obdobně velkými městy velmi nízké. V roce 2013 bylo vyděleno z městského rozpočtu na podporu sportovních organizací, především mládeže, pouhých 1,8 milionů Kč. A to je pro osmnáct sportovních klubů žádajících o příspěvek, jejichž členská základna mládeže činí přes 1600 dětí, málo.

V blízkých Čelákovících, které mají kolem deset tisíc obyvatel, je podle údajů městské sportovní komise sportovním organizacím rozdělována částka přes dva miliony Kč.

Jako výborný příklad toho, jak město podporuje sport, jsou ve Středočeském kraji uváděny Benátky, které sportovním subjektům přispívají na podporu mládeže částkou šest milionů Kč. (rozpočet Benátek nad Jizerou)

Ještě je nutné zmínit, že město nevlastní kromě školních sportovišť žádná sportovní zařízení. O všechna zařízení se starají sami sportovní kluby. V již zmíněných Benátkách je situace v tomto ohledu opět nesrovnatelně příznivější. Město zde zřídilo příspěvkovou organizaci Správa sportovních zařízení, která všechna sportoviště spravuje. Navíc tato příspěvková organizace dostává z městského rozpočtu ročně přes osm milionů Kč.

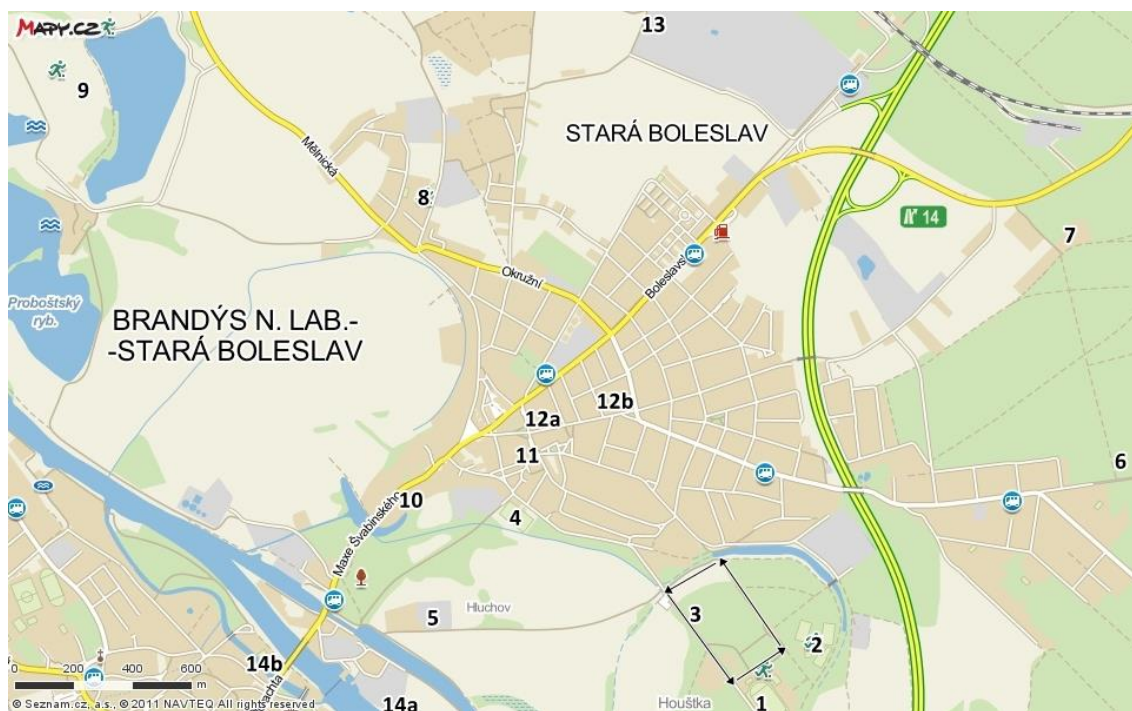
Mnoho sportovních zařízení v Brandýse a Staré Boleslavi chátrá a kluby na jejich rekonstrukci nemají finanční prostředky. Investiční dotace na rozvoj sportovní infrastruktury činily v roce 2013 cca jeden milion, podařilo se díky nim opravit topení v některých tělocvičnách, vybudovat beachvolejbalový kurt na Sokolském hřišti v Brandýse nad Labem, Na to, aby se výrazněji zlepšily podmínky pro sportovce a sportovní organizace, by ale byla potřeba mnohem větší částka. V roce 2014 navíc zatím

Tenisové kurty TC Brandýs, **9** - Víceúčelová hřiště na sídlištích, **10** - Posilovny, Fitness, **11** - In-line dráha (cyklostezka) Brandýs – Kostelec.

Stará Boleslav také nabízí mnoho jedinečných sportovních zařízení, jejich umístění ukazuje obrázek č. 2.

Obrázek č. 2 – Sportovní zařízení ve Staré Boleslavi

Zdroj: mapy.cz

Legenda:

1 – Atletické středisko Emila Zátopka, **2** – Tenisové kurty v Houštce, **3** - In-line dráha Stará Boleslav, **4** - Fotbalové hřiště Lázeňská, **5** – Jízdárna, **6** - Běžecké stezky Emila Zátopka, **7** - Střelnice na praporci, **8** - Squash hala Veselý, **9** - Golfové hřiště, **10** - Areál tělocvičny u Karla, **11** – Orlovna, **12** - Sportovní zařízení 1. ZŠ ve Staré Boleslavi, **13** - Armádní sportoviště, **14** – Areál vodních sportů.

Sportovní zařízení v dalším textu jsou seřazena podle kritéria dostupnosti pro veřejnost.

5.1.2.1 Školní sportovní zařízení

Sportovní zařízení na ZŠ Na Výsluní v Brandýse nad Labem

Základní škola Na Výsluní v Brandýse nad Labem disponuje výborným sportovním areálem. Z venkovních sportovišť je zde v určitých odpoledních hodinách k dispozici veřejnosti malé víceúčelové hřiště s umělým povrchem o rozměrech 10x16 metrů, beachvolejbalový kurt, atletický ovál a travnaté fotbalové hřiště. Základní škola má k dispozici také dvě haly, které v době vyučování slouží žákům školy, v odpoledních hodinách je hala pronajata basketbalovému klubu, který zde sídlí.

S pronájmem sportovišť je to zde komplikované, všechna jsou totiž hojně využívána žáky školy během vyučování, ale i tak lze v určitých dnech a hodinách některá sportoviště pronajmout veřejnosti, záleží především na domluvě se školníkem.

Sportovní zařízení 3. ZŠ v Brandýse nad Labem

Oproti ZŠ Na Výsluní jsou sportovní zařízení této brandýské základní školy velmi malé a nedostačující počtu žáků. Venku je pouze malé hřiště na volejbal nebo basketbal a písečné doskočiště na skok daleký. Vzhledem k tomu, že zde není žádné hřiště na fotbal nebo dráha na atletické disciplíny, musí učitelé s žáky kvůli atletice a běhání docházet do nedaleké zámecké zahrady, kde se mimo jiné nachází i travnaté hřiště na fotbal. V budově školy se nachází také malá tělocvična, jejíž stav není dobrý a bylo by třeba rekonstrukce. Sportoviště nejsou běžně pronajímána veřejnosti.

Sportovní zařízení na Gymnáziu J. S. Machara

Gymnázium J. S. Machara v Brandýse nad Labem disponuje sportovním areálem, který prošel kompletní rekonstrukcí v roce 2002. Z původního škvárového hřiště na fotbal bylo vybudováno víceúčelové hřiště s umělým povrchem. Dále je v areálu hřiště s polytanovým povrchem na basketbal a volejbal, 150 metrů dlouhý ovál s polytanovým povrchem a volejbalový kurt s umělým povrchem. K dispozici je studentům také tělocvična s novou palubovkou o rozměrech 25x12 metrů.

Veškerá sportoviště jsou v době mimo vyučování po osobní domluvě se školníkem přístupná veřejnosti. Cena za pronájem se pohybuje od 100 Kč/h za volejbalový kurt až po 250 Kč/h za hřiště s umělým povrchem na fotbal nebo házenou.

Sportovní zařízení 1. ZŠ ve Staré Boleslavi

Základní škola ve Staré Boleslavi má k dispozici nově zrekonstruované víceúčelové hřiště i halu vybudovanou v roce 2005. Obě zařízení jsou v majetku města.

Hala je využívána především žáky základní školy, ovšem v odpoledních a také večerních hodinách je za poplatek přístupná také veřejnosti.

Víceúčelové hřiště bylo vybudováno u druhé budovy základní školy (u Jelena) v roce 2010. Hřiště je v odpoledních hodinách zdarma přístupné veřejnosti, využívají ho také fotbalisté a basketbalisté.

5.1.2.2 Přístupné veřejnosti

Sportcentrum Brandýs

Sportcentrum je ideálním místem pro trénink a relaxaci situované v klidné části Brandýsa nad Labem. Návštěvníkům je zde k dispozici celá řada vnitřních i venkovních sportovišť, která jsou za poplatek přístupná veřejnosti. Cena za pronájem jednotlivých sportovišť se velmi liší.

Ve vnitřních prostorách lze nalézt sportovní halu o rozměrech 18x36 metrů s ochozy, které pojmu 200 diváků, tělocvičnu o rozměrech 12x24, posilovnu, střelecký tunel a bazén o délce 25 metrů se třemi drahami.

Mezi venkovní sportoviště patřící Sportcentru patří jeden tenisový antukový kurt, tři tenisové asfaltové kurty, tenisový kurt s umělou trávou a umělým osvětlením nebo tréninková stěna pro tenis.

Víceúčelová hřiště na sídlištích

Dá se říci, že v každém brandýském sídlišti se nachází víceúčelové hřiště, jejich kvalita je však rozdílná. O jednotlivá hřiště se stará město. Nejnovější víceúčelové hřiště s umělým povrchem je zároveň nejužívanější a nachází se jen 200 metrů od Masarykova náměstí naproti Penny marketu. Hřiště je od 8 do 20 hodin přístupné zdarma veřejnosti, na noc ho správce zamyká.

Kvalita dalších hřišť u dalších panelových domů v Brandýse už není tak dobrá, někde se nachází pouze asfaltová hřiště, jinde hřiště s písečným povrchem, všechna jsou volně přístupná veřejnosti. Antukové hřiště na tenis, volejbal nebo nohejbal se nachází v restauraci u Mikeše, která je téměř v centru brandýského sídliště.

Posilovny, Fitness v Brandýse

V Brandýse nad Labem se nachází kromě posilovny ve Sportcentru a PF UK hned několik dalších podobných zařízení.

Zmínit lze kluby Fitneska a Funatic vzdálené jen 100 metrů od Masarykova náměstí, Aerobic a spinning tělocvičny nebo Open Gym v Riegrově ulici. Všechny tyto kluby nabízí návštěvníkům moderní posilovací stroje a mnoho dalších. Cena vstupného se v jednotlivých zařízeních pohybuje od 100 do 200 Kč/h.

In-line dráha (cyklostezka) Brandýs – Kostelec

Cyklostezka a in-line dráha vede po levém břehu Labe a spojuje Brandýs s Kostelcem. Vybudována byla v roce 2010 především z Evropských dotací. Nejvíce tuto asfaltovou cestu využívají bruslaři, na 8 km dlouhém úseku jsou bruslařům a cyklistům k dispozici tři občerstvení a několik odpočívadel s informačními tabulemi.

Druhým směrem vede asfaltová cyklostezka podél Labe do 3 km vzdálených Lázní Toušeň, dále do Čelákovic už vede pouze prašná cesta. Úsek mezi Brandýsem a Toušením není tak kvalitní, bruslaři proto tento úsek nevyužívají.

In-line dráha Stará Boleslav

V lesoparku Houštka se nachází také nový 1,3 kilometru dlouhý bruslařský okruh. Asfalt je velmi kvalitní, dráha vede klidným lesem, kolem letního kina, Atletického střediska Emila Zátopka a tenisových kurtů. Dráha má umělé osvětlení, takže je zde možné bruslení i ve večerních hodinách. Provoz na dráze je jednosměrný- smíšený (jízda jedním směrem, levý pruh bruslaři, pravý pruh auta, cyklisti). Dráha je přístupná bez omezení.

Běžecké stezky Emila Zátopka

Běžecké stezky se nachází v lese nedaleko Staré Boleslavi. Stezky se nachází na území Lesů ČR a jsou volně přístupné veřejnosti, využívány jsou i pro organizovanou sportovní činnost, především atletů. Označeny tu jsou okruhy dlouhé 1 km, 3 km a 5 km. U společného startu všech okruhů je informační mapa s barevným vyznačením okruhů.

5.1.2.3 Přístupné veřejnosti i organizovaná sportovní činnost

Sportovní zařízení PF Univerzity Karlovy v Brandýse nad Labem

Pedagogická fakulta má k dispozici plavecký bazén, který je od roku 2013 za poplatek 40 Kč (30 Kč pro děti a studenty) přístupný veřejnosti. Dále je v budově tělocvična přístupná veřejnosti o rozměrech 15x30 metrů, využívaná je především k sálovému fotbalu nebo florbalu, a lezecká stěna. Pronájem tělocvičny je 200 Kč/h. Nedaleko budovy Pedagogické fakulty se nachází ještě sportovní hala, u které se však v lednu letošního roku zjistila závažná porucha nosné konstrukce střechy, hala byla proto uzavřena.

Sokolské hřiště

Sokolské hřiště v Brandýse nad Labem je komplexem, kde se nachází čtyři volejbalové kurty, travnaté hřiště na fotbal nebo softbal, dva beachvolejbalové kurty, minigolf a kuželna. Celý areál je spravován a využíván brandýským Sokolem, ale všechna jeho sportoviště jsou po domluvě se správcem za poplatek přístupná veřejnosti. Poplatek se u jednotlivých sportovišť liší.

Přibližně 150 metrů od areálu se nachází také Sokolovna, která už má nejlepší léta za sebou. Sokolové se v posledních letech snaží shánět finanční prostředky na rekonstrukci, v roce 2013 se podařilo zrekonstruovat topení, v plánu na rok 2015 je rekonstrukce sociálního zařízení tělocvičny.

Fotbalový areál na Spořilově Brandýs nad Labem

V areálu sídlí a spravuje ho fotbalový klub FK Brandýs. Nachází se zde hlavní travnaté hřiště, kde probíhají pouze tréninky a zápasy dospělých mužstev FK Brandýs a mládežnických družstev FK Brandýs - Boleslav. Dále je zde malé oplocené travnaté hřiště pro tréninky nejmenších fotbalistů a polovina klasického hřiště s umělým povrchem, které bylo vybudováno v roce 2011. Na financování výstavby se podílel klub, město, kraj i Ministerstvo školství, které poskytlo investiční dotaci. Hřiště s umělým travnatým povrchem se v určitých hodinách pronajímá veřejnosti za poplatek 400 Kč/h. Zbytek areálu slouží pouze pro organizovanou činnost klubu.

Tenisové kurty TC Brandýs

V Brandýse je krásný tenisový areál se šesti antukovými kurty, klubovnou, občerstvením. Kurty spravuje Tenis club Brandýs a lze si je v letních měsících

jednorázově pronajmout za poplatek 120 – 160 Kč v závislosti na čase, v ranních hodinách je pronájem levnější. Brandýské tenisové kurty jsou na rozdíl od těch boleslavských umístěny téměř v centru města.

Tenisové kurty v Houštce

V lesoparku Houštka se nachází celkem devět tenisových kurtů, které vlastní Letní tenisový klub. Tyto kurty jsou využívány především pro organizovanou sportovní činnost klubu, ale jsou také přístupné za poplatek 160 Kč/h veřejnosti. V zimní sezóně je každoročně v areálu postavena nafukovací hala s dvěma kurty. V areálu se nachází také hotel s restaurací.

Dále se zde nachází další tři kurty, které vlastní boleslavská společnost Tenis - Schmid, která se zabývá výstavbou sportovních zařízení, především tenisových kurtů. Tyto kurty jsou za poplatek 160 Kč/h přístupné veřejnosti.

Squash hala Veselý

Toto staroboleslavské squash centrum bylo vybudováno na přelomu století a je vlastněno soukromým subjektem, za poplatek je volně přístupné veřejnosti. Ceny se pohybují mezi 140 – 250 Kč. Nejlevnější vstup mají studenti mezi 7. a 16. hodinou, naopak dospělí ve večerních hodinách zaplatí 250 Kč. Jsou zde celkem tři squashové kurty a jeden venkovní tenisový kurt s umělým povrchem, pro návštěvníky je k dispozici také bar s občerstvením.

Areál tělocvičny u Karla

Areál, který se nachází ve Staré Boleslavi, je v dezolátním stavu, spravují ho boleslavští atleti a je využíván pro jejich organizovanou činnost. Nachází se zde dvě tělocvičny, z nichž už je využívána pouze jedna. Dále je zde venkovní kurt na volejbal. Šatny i sociální zařízení potřebují důkladnou rekonstrukci. V některých hodinách je tělocvična pronajímána pro provoz zájmových kroužků.

Orlovna

Orlovna, která se nachází ve Staré Boleslavi, je další případ tělocvičny, která nutně potřebuje rekonstrukci, povrch tělocvičny je velmi starý, sociální zařízení je také v dezolátním stavu. Ani na jedno však vlastník (Orel) nemá finanční prostředky, a tak je stav tělocvičny z první poloviny 20. století čím dál horší. Tělocvična je však stále využívána především k provozování zájmových kroužků žáky 1. ZŠ ve Staré Boleslavi.

5.1.2.4 Pouze pro organizovanou sportovní činnost

Atletické středisko Emila Zátopka

Atletický stadion v Houštce byl vybudován v roce 1950, v roce 1999 byl na stadionu v Houštce za přítomnosti Emila Zátopka odhalen památník s jeho basreliéfem na počest světových rekordů, které v Houštce zaběhl. Od této události nese areál stadionu v Houštce ve Staré Boleslavi název Atletické středisko Emila Zátopka. V roce 2001 bylo z původní 364m dlouhé škvárové dráhy vybudováno moderní atletické zařízení s umělým polytanovým povrchem odpovídající standardu IAAF s oválem 400m dlouhým s osmi drahami v rovince a šesti po obvodu. Současně byly vybudovány i moderní sektory pro technické disciplíny. (oficiální webové stránky Slavoj Stará Boleslav)

V roce 2005 bylo v areálu ještě vybudováno víceúčelové hřiště s umělým povrchem, které může posloužit k provozování mnoha míčových sportů. Dále lze v prostorách stadionu najít také malou tělocvičnu nebo ubytovnu.

Celý areál spravuje atletický klub Slavoj Stará Boleslav, který zde trénuje a pořádá i celorepublikové akce. Stadion využívají také fotbalisté nebo žáci 1. základní školy ve Staré Boleslavi. Areál není volně přístupný pro veřejnost.

Na atletickém stadionu v Houštce bylo vytvořeno neuvěřitelných 32 světových a 120 národních rekordů. Všechny je zdokumentoval ve své diplomové práci Flemr (2004). Kromě olympionika století, Zátopka, zde vytvořili světové rekordy např. také Jungwirth v běhu na 1 km (1952), Doležal v 50. letech v chůzi nebo Odložil v běhu na 2 km v roce 1965.

Fotbalové hřiště Lázeňská

Staroboleslavské fotbalové hřiště na Lázeňské ulici je majetkem Slavoj Stará Boleslav. Hřiště je využíváno pouze pro organizovanou sportovní činnost dospělého mužstva Slavoj Stará Boleslav a týmů mládeže FK Brandýs-Boleslav. Ve výjimečných případech lze hřiště pronajmout pro turnaje a jiné celodenní akce.

Jízdárna

Jízdárna a kolbiště se nachází nedaleko lesoparku Houštka ve staroboleslavské části města, jejichž majitelem je Jezdecký klub Stará Boleslav. Areál je využíván především Jezdeckým klubem, lze jej však pronajmout i veřejnosti na různé závody a akce.

Střelnice na praporci

Střelnice je umístěna v pěkném přírodním prostředí na okraji Staré Boleslavi a umožňuje střelbu z černoprachých zbraní až na vzdálenost 100 metrů. Od roku 2008 zde působí oddíl historické střelby Armádního sportovního klubu, areál využívá také Armáda ČR. Střelnice není přístupná pro veřejnost.

Golfové hřiště

Devíti-jamkové golfové hřiště se nachází necelé dva kilometry od Staré Boleslavi v těsné blízkosti Proboštských jezer. Majitelem hřiště je soukromá společnost TAPAS Borek. Hřiště je využíváno především pro organizovanou sportovní činnost Golf Clubu Stará Boleslav, využít ho mohou také držitelé protokolu HCP 54, nikoli běžná veřejnost. (oficiální webové stránky Golf Clubu Stará Boleslav)

Armádní sportoviště

Armáda ČR má ve svém objektu ve Staré Boleslavi hned několik sportovních zařízení, které jsou ve vynikajícím stavu. Jsou zde beachvolejbalové a tenisové kurty, fotbalové hřiště, víceúčelová hala nebo posilovna.

Bohužel většina těchto zařízení není vůbec přístupná veřejnosti, některá sportoviště jsou ve výjimečných případech pronajímána k uspořádání celodenních akcí. Sportoviště využívá především Armádní sportovní klub.

Areál vodních sportů

V tomto areálu, kde začal trénovat i Ondřej Synek, se nachází loděnice Klubu veslařů Kondor a Kajak klubu. Obě loděnice, které slouží pouze pro organizovanou sportovní činnost klubů, jsou však v dezolátním stavu a potřebují výraznou finanční dotaci, kterou už kluby léta žádají u města, kraje i Českého olympijského výboru.

5.1.2.5 Shrnutí

Respondenti v mém výzkumu hodnotili nabídku sportovních zařízení vesměs pozitivně (viz kapitola 5.2.5.2), jejich spokojenost s vybavením sportovišť již byla nižší. S jejich názory se po provedení analýzy ztotožňuji. Jak lze vypožorovat z předchozího výčtu sportovních zařízení v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi, město nabízí dobré podmínky pro provozování sportovních aktivit. Ne všechna sportoviště jsou sice ve výborném stavu, ale nabídka je opravdu široká.

Z nejvýznamnějších druhů sportovních zařízení ve městě chybí (i podle respondentů) pouze zimní stadion, vyznavači bruslení musí spoléhat na zamrzlé rybníky nebo dojíždět na zimní stadion do cca 20 km vzdálených Neratovic. Výstavba a následný provoz zimního stadionu je velmi nákladná záležitost a dle mého názoru se nevyplatí.

Dalším nedostatkem může být absence koupaliště, v těsné blízkosti Staré Boleslavi se sice nachází Proboštská jezera, kvalita a čistota vody zde však není ideální a mnoho lidí odrazuje.

Posledním chybějícím sportovištěm je podle mne i mnoha respondentů víceúčelová hala na florbal, sálový fotbal a další sporty s hledištěm. V zimních měsících je totiž ve Sportcentru i halách na ZŠ velký přetlak a mnoho zájemců o neorganizované sportovní aktivity se tak musí spokojit s brzkými odpoledními nebo pozdními večerními hodinami.

V současnosti se řeší téma výstavby nové víceúčelové haly s hledištěm pro cca 300 diváků. Město vlastní velmi dobře situovaná místa v Brandýse nad Labem, kde by mohla být hala vybudována. Jasněji o výstavbě haly bude po komunálních volbách 2014, stávající rada toto téma už řešit nebude.

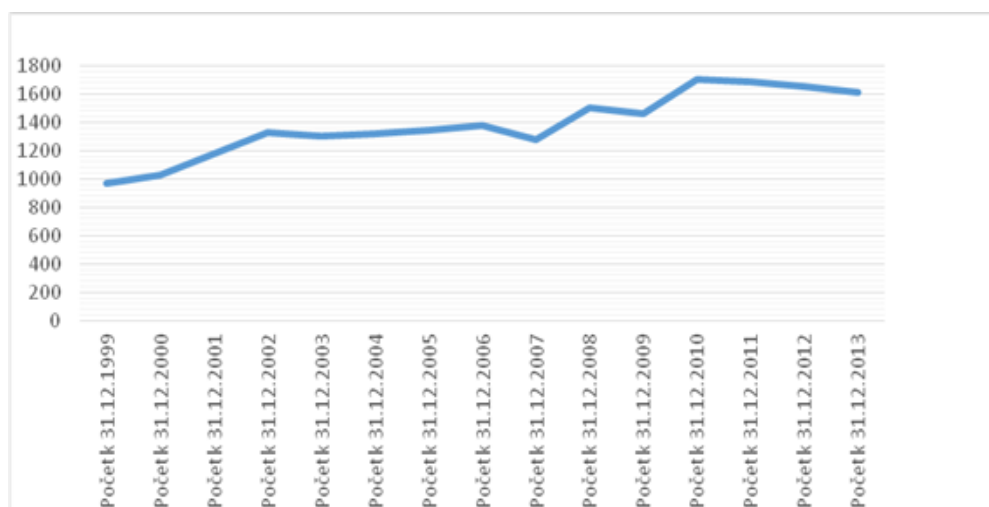
5.1.3 Sportovní organizace ve městě

V této kapitole bych rád zmínil nejvýznamnější sportovní organizace působící na území města, které mají podle statistických údajů městské sportovní komise nejvyšší počet členů mládeže. V úvodu se budu věnovat také vývoji a současnému stavu členské základny dětí a mladistvých všech místních sportovních organizací.

5.2.3.1 Členská základna sportovních organizací

Jak je patrné z grafu č. 42, mezi lety 2009 a 2010 zaznamenaly sportovní organizace velký nárůst počtu mládeže, přibylo téměř 250 dětí. Od té doby však počet dětí registrovaných ve sportovních klubech působících na území města klesá. Tabulka č. 3 ukazuje počet členů mládeže jednotlivých sportovních organizací k 31. 12. 2013.

Graf č. 1 – Vývoj členů dětí a mládeže sportovních organizací 1999-2013

Zdroj: Zpráva sportovní komise Brandýs n. L. – St. Boleslav, vlastní zpracování

Tabulka č. 3 – Současný stav mládeže registrované ve sportovních organizacích

Sportovní organizace	Základna k 31. 12. 2013
Slavoj Stará Boleslav	305
Sokol Brandýs	207
BK Brandýs	167
FK Brandýs - Boleslav	152
Floorball Club Falcon	137
FIT4FUN o.s.	134
Tenis Brandýs nad Labem	69
ASK Stará Boleslav	67
Ski Club Brandýs	63
Šermířský klub Houštka	52
Tenisový klub LTC Houštka	51
KV Kondor veslování	50
TTC stolní tenis	45
Teakwon-do ITG	31
SK Skeleton	22
JK Stará Boleslav	21
Kajak Klub	20
SSK Brandýs-Boleslav	18
Celkem	1611

Zdroj: Zpráva sportovní komise Brandýs n. L. – St. Boleslav, vlastní zpracování

5.1.3.2 Slavoj Stará Boleslav

Atletický oddíl SK Stará Boleslav byl založen v roce 1941, do té doby museli atleti z Brandýsa, Staré Boleslavi a okolí dojíždět do pražských klubů Sparty a Slavie. Hned rok po jeho založení měl klub více jak 60 členů. V roce 1948 se klub přejmenoval na Slavoj Stará Boleslav, tento název nese dodnes. (oficiální webové stránky Slavoj Stará Boleslav)

V současnosti je v klubu přes 300 registrovaných členů mládeže, kteří trénují v sedmi tréninkových skupinách. Atletický klub je jedním z mála, který má téměř plnou kapacitu mládeže, to znamená, že se každoročně nedostane na všechny zájemce, kteří chtějí nastoupit do atletické přípravy.

5.1.3.3 Sokol Brandýs nad Labem

Sokol je v Brandýse nad Labem nejstarším tělovýchovným hnutím a nabízí sportovní vyžití všeho druhu všem věkovým kategoriím, zaměřuje se však především na nejmenší děti.

Sokol v současnosti provozuje šest oddílů pro děti a deset pro dospělé. Mezi oddíly pro děti patří:

- Cvičení rodičů s dětmi.
- Pro předškoláky.
- Oddíl míčových her.
- Sportovní gymnastika pro dívky ve věku 5-7 let.
- Základy gymnastiky a všeobecná sportovní průprava pro děvčata od 6 do 12 let.
- Volejbal.

5.1.3.4 BK Brandýs nad Labem

Základy organizovaného basketbalu v Brandýse byly položeny pod hlavičkou Sokola v roce 1940, kdy muži začali hrát přípravná utkání a zúčastňovat se turnajů. Basketbalový klub sídlí na ZŠ Na Výsluní v Brandýse nad Labem, některá utkání hrají také ve Sportcentru. Poprvé ve své historii si brandýští basketbalisté zahrají v sezóně 2014/15 2. ligu (3. nejvyšší česká soutěž mužů).

V současnosti má BK Brandýs podle údajů sportovní komise 167 členů mládeže. Chlapci i dívky trénují podle oficiálních webových stránek klubu v následujících věkových kategoriích:

- U 12 – mladší minižáci (minižákyně).
- U 13 – starší minižáci (minižákyně).
- U 15 – starší žáci (žákyně).
- U 17 – kadeti (kadetky).
- U 19 – junioři (juniorky).

Většina mládežnických družstev hraje krajské soutěže, kadeti, kadetky a junioři ale například nastupují v nejvyšších basketbalových soutěžích.

5.1.3.5 FK Brandýs - Boleslav

Historie fotbalu v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi je velmi zajímavá. V roce 1901 byl založen FK Brandýs nad Labem, o jedenáct let později Slavoj Stará Boleslav. Po celou svou existenci byl Brandýs úspěšnějším týmem, největším jeho úspěchem je účast ve druhé lize v 90. letech. (Ševčík, 2001)

Výrazný zvrat ve fotbalovém prostředí ve městě nastal v roce 2009, kluby řešily problém nedostatku členů v řadách mládeže a dohodly se na vzniku nového společného klubu – FK Brandýs – Boleslav, do nového klubu přešli všichni registrovaní hráči Brandýsa i Boleslavi. Tento krok se ukázal jako správný pouze u mládeže, u dospělých mužstev byl během tří let zaznamenán velký výkonnostní propad a odliv nejlepších hráčů. (Krupička, 2012)

V roce 2013 tak došlo ke kompromisu, družstva mládeže zůstala spojená, ale v kategorii dospělých už opět figurují původní dva kluby.

FK Brandýs – Boleslav měl na konci roku 2013 v řadách mládeže 152 členů, jejich počet oproti létům minulým ale stále klesá. Klub má tréninkové prostory pro mládež ve Staré Boleslavi na hřišti Lázeňská, na atletickém stadionu v Houštce, ale také v Brandýse v areálu na Spořilově.

5.1.3.6 Florbal Club Falcon

Florbalový klub v Brandýse nad Labem byl založen v roce 2007, podle údajů sportovní komise zaznamenává tento klub velký nárůst popularity a členské základny. V roce 2008 měl klub pouze 20 členů mládeže, v roce 2010 už to bylo 79 a v roce 2013 dokonce 137. V současnosti mají šest registrovaných mužstev mládeže ve strukturách České florbalové unie:

- Junioři.

- Dorostenci.
- Starší žáci.
- Mladší žáci.
- Elévové.
- Přípravka.

Florbalový klub do ledna 2014 sídlil v hale na Pedagogické fakultě v Brandýse nad Labem, od uzavření haly však jeho členové trénují různě po městě, některá mužstva našli zázemí v brandýské Sokolovně, další ve Sportcentru nebo v tělocvičně 1. ZŠ ve Staré Boleslavi.

5.1.3.7 FIT4FUN

FIT4FUN je občanské sdružení sídlící v Brandýse nad Labem, které je velmi provázané se ziskovou společností Funatic. Toto občanské sdružení, které vzniklo v roce 2007 má v současnosti ve svých řadách registrováno už přes 130 dětí.

Dětem různých věkových kategorií nabízí různé druhy cvičení vedené certifikovanými instruktory: (oficiální webové stránky Funaticu)

- Dětský aerobic.
- Zumba.
- Modern dance.
- Cheerleaders.

5.1.3.8 Další sportovní organizace

Mezi další významné sportovní subjekty ve městě patří dva tenisové kluby, jeden boleslavský sídlící v Houštce, druhý sídlící v Brandýse nad Labem. Oba se starají o více než padesát dětí.

Armádní sportovní klub provozuje celkem pět sportovních oddílů - oddíl boxu, florbalu, historické střelby, stolního tenisu, sportovní střelby. Tréninky probíhají převážně v areálu Jaselských kasáren ve Staré Boleslavi, kde je k dispozici sportovní hala pro florbal, halový fotbal, stolní tenis a další sporty. Součástí haly je i posilovna vybavená moderními posilovacími stroji.

Za zmínku stojí také Šermířský klub Houštka, který dosahuje vynikajících výsledků na republikových i mezinárodních akcích, klub veslování Kondor, jehož

předsedou je stříbrný olympijský medailista a mistr světa ve skifu Ondřej Synek nebo TTC Brandýs - oddíl stolního tenisu.

Další městské sportovní kluby už mají méně než čtyřicet členů dětí a mládeže, i tak ale dosahují vynikajících sportovních výsledků. Mezi nejlepší střelecké kluby na republikových akcích patří vždy Sportovně střelecký klub Brandýs.

5.1.3.9 Shrnutí

Na základě předchozí analýzy sportovních organizací lze tvrdit, že i pro organizovaný sport město nabízí velmi dobré podmínky. Z nejdůležitějších sportovních odvětví chybí ve městě pouze hokejový či házenkářský klub.

Kluby, které působí ve městě, mají většinou dlouhou tradici, mezi nejmladší sportovní organizace patří FBC Falcon, jehož členská základna je však jedna z nejnižších.

Pokud bych měl porovnat svou analýzu sportovních organizací s názory dětí, tak dochází ke shodě, které druhy sportovních organizací ve městě chybí. Hokej je v České republice velmi populární a je škoda, že město, které má přes 17 tisíc obyvatel nemá zimní stadion, kde by mohl hokejový klub sídlit, jak už jsem ale zmínil ve shrnutí o sportovních zařízeních, výstavba a provoz zimního stadionu je velmi nákladná a priority jsou jiné.

Finanční prostředky, které si sportovní organizace rozdělují z městských dotací, jsou už tak nízké, pokud by rostl počet organizací, finanční příspěvky pro jednotlivé kluby by byly ještě nižší.

5.2 Výsledky dotazníkového šetření a diskuse

V této části diplomové práce budu prezentovat výsledky svého dotazníkového šetření, které probíhalo na ZŠ Na Výsluní v Brandýse nad Labem a 1. ZŠ ve Staré Boleslavi. V rámci této kapitoly budu také výsledky některých otázek porovnávat s předchozími výzkumy.

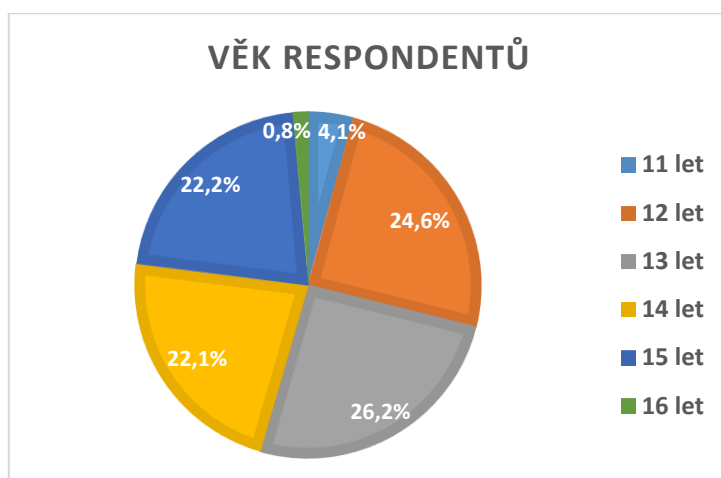
5.2.1 Podrobná charakteristika výzkumného souboru

Tabulka č. 4 – Výběrový soubor

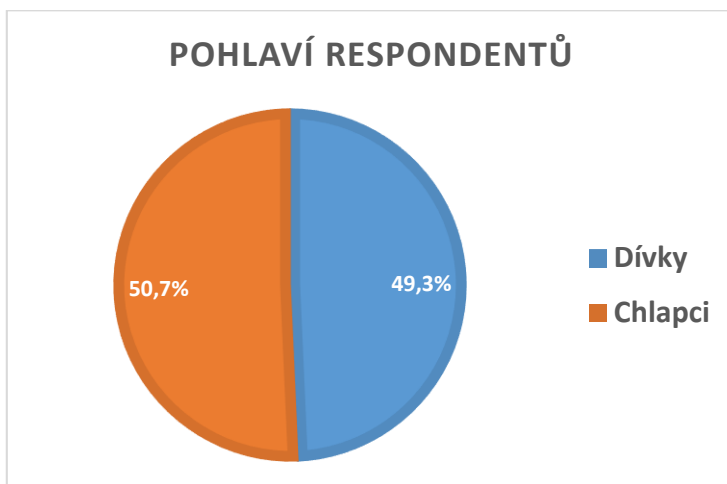
	1. ZŠ St. Boleslav	ZŠ Na Výsluní Brandýs	Celkem
6. třída dívky	27	30	57
6. třída chlapci	27	34	61
7. třída dívky	27	21	48
7. třída chlapci	26	28	54
8. třída dívky	25	23	48
8. třída chlapci	28	28	56
9. třída dívky	31	26	57
9. třída chlapci	23	22	45
Celkem	214	212	426

Následující grafy znázorňují rozdělení respondentů podle několika kritérií (věk, pohlaví a bydliště).

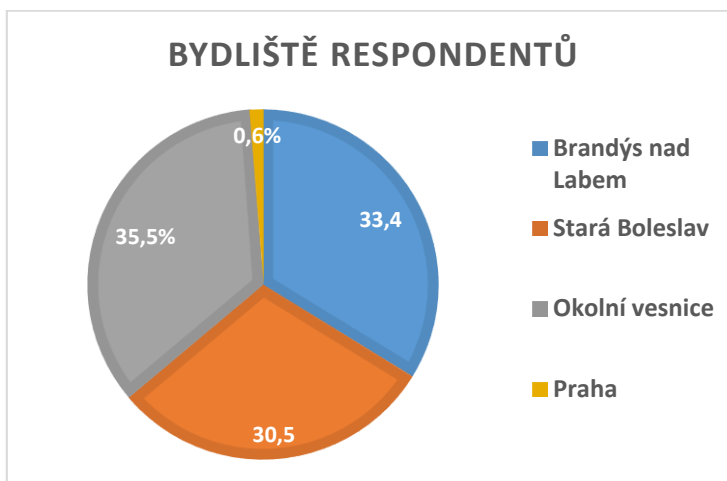
Graf č. 2 – Rozdělení respondentů podle věku

Graf č. 3 – Rozdělení respondentů podle pohlaví

Graf č. 4 – Rozdělení respondentů podle místa bydliště

5.2.2 Využití volného času

První otázka mého výzkumu zjišťovala, kolik hodin týdně tráví respondenti následujícími činnostmi:

- Četba knih, časopisů.
- S počítačem, tabletem, mobilním telefonem nebo jiným herním zařízením.
- Chození ven s kamarády, s partou.
- Poslouchání hudby.
- Sledování televize, videa, DVD.
- Příprava do školy, domácí úkoly.

Z důvodu snadnějšího srovnání mého šetření s výzkumem Daškové (in Jansa, 2005), je v následujících tabulkách v této podkapitole využito stejného rozdělení a intervalů. Pouze s tím rozdílem, že mé dotazníkové šetření neprobíhalo u dětí ve věku 7-9 let. Ve věkové skupině 10-12 let je podstatně menší množství respondentů (123) než ve starší věkové skupině. (296)

Průměrný počet hodin trávených danými činnostmi uvádím podle tříd z důvodu rovnoměrného zastoupení v jednotlivých kategoriích.

Tabulka č. 5 – Četba knih, časopisů (hodiny za týden) 2014 (v %)

Věk	0 hod.		1-7 hod.		8-14 hod.		15 hod. a více	
	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky
10-12	5,2	0	82,5	81,3	8,7	16	3,6	2,3
13-15	17,4	8,7	74,4	72,1	5,1	12,1	3,1	7,1

Tabulka č. 6 – Četba knih, časopisů (hodiny za týden) 2000 (v %)

Věk	0 hod.		1-7 hod.		8-14 hod.		15 hod. a více	
	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky
10-12	24,1	8,4	68,0	75,2	6,3	12,2	1,6	4,2
13-15	23,0	7,9	65,5	56,9	8,0	23,3	3,5	11,9

Zdroj: Dašková (in Jansa, 2005)

Z porovnání tabulky č. 5 a 6 lze vyčíst, jak se změnil počet hodin strávených četbou. Nejzajímavější skutečností je, že v roce 2000 se Daškové přiznalo mnohem více dětí v obou věkových kategoriích, že nečte vůbec časopisy ani knihy. Jak v roce 2000, tak v mém šetření se potvrdila skutečnost, že dívky čtou více než chlapci. Tabulka č. 7 uvádí, kolik hodin v průměru tráví respondenti četbou knih a časopisů. Ta zřetelně ukazuje, že s přibývajícím věkem u chlapců klesá průměrný počet hodin trávených u četby. U dívek nelze vypořádat podobnou klesající tendenci.

Tabulka č. 7 – Průměrný počet hodin týdně trávených četbou 2014

Třída	chlapci	dívky
6.	4,2	5,6
7.	4	6,2
8.	3,3	4,2
9.	3,2	6,2

Další část této otázky, týkající se času tráveného u počítače, jsem vzhledem k rozvoji výpočetních technologií a mobilních telefonů poupravil oproti výzkumu Daškové (in Jansa, 2005), aby lépe odpovídala dnešní době.

Tabulka č. 8 – S počítačem, tabletem, mobilním telefonem nebo jiným herním zařízením (hodiny za týden) 2014 (v %)

Věk	0 hod.		1-3 hod.		4-6 hod.		7-9 hod.		10 hod. a více	
	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky
10-12	0	3,0	8,3	11,5	25,4	10,5	7,4	26,4	58,9	48,6
13-15	1,2	0,9	3,1	4,0	10,8	10,6	15,9	12,3	69,0	72,2

Tabulka č. 9 – S počítačem, hraním počítačových nebo stolních elektronických her (hodiny za týden) 2000 (v %)

Věk	0 hod.		1-3 hod.		4-6 hod.		7-9 hod.		10 hod. a více	
	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky
10-12	30,3	49,4	24,0	26	23,2	16,3	11,0	4,2	11,5	3,7
13-15	30,0	52,4	23,3	31,2	18,1	5,0	6,6	7,4	22,0	4,0

Zdroj: Dašková (in Jansa, 2005)

Porovnání tabulek č. 8 a 9 nám jasně ukazuje trendy moderní doby, v současnosti děti tráví s počítačem, tabletem nebo chytrým telefonem většinu svého volného času.

Přes 10 hodin týdně tráví u počítače, tabletu nebo mobilního telefonu 58- 69 % chlapců, u dívek je sice číslo nižší, ale pořád je velmi vysoké. Průměrný počet hodin trávených touto činností ukazuje tabulka č. 10. Jak ukazují čísla v této tabulce, děti z 9. třídy, tráví touto činností nejvíce času, v průměru 21 – 22 hodin týdně (3 hodiny denně).

Tabulka č. 10 – Průměrný počet hodin týdně trávených s počítačem, tabletem, mobilním telefonem nebo jiným herním zařízením 2014

Třída	chlapci	dívky
6.	13,2	11,7
7.	13,7	15,3
8.	19,6	18
9.	22,1	21,7

Dalším údajem, které bych rád porovnal s výzkumem Daškové, je počet hodin trávených sledováním televize, videa nebo DVD. Porovnání nabízí tabulka č. 11 a 12.

Tabulka č. 11 – Sledování TV, videa, DVD (hodiny za týden) 2014 (v %)

Věk	0 hod.		1-5 hod.		6-10 hod.		11-15 hod.		16 hod. a více	
	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky
10-12	3,9	4,1	15,7	17,2	33,1	32,0	27,9	23,6	19,4	23,1
13-15	1,1	3,1	19,6	25,2	32,4	28,6	24,3	22,1	22,6	21,0

Tabulka č. 12 - Sledování TV, videa, DVD (hodiny za týden) 2000 (v %)

Věk	0 hod.		1-5 hod.		6-10 hod.		11-15 hod.		16 hod. a více	
	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky
10-12	2,8	4,2	22,0	17	29,9	46,0	28,7	17,2	16,6	15,9
13-15	0,7	2,0	16,7	18,2	20,2	34,1	22,0	23,8	40,3	21,9

Zdroj: Dašková (in Jansa, 2005)

Data v předchozích dvou tabulkách jsou velmi podobná. Počet hodin trávených sledováním televize se tedy nějak výrazně nezměnil za 14 let. Největší změna je vidět v posledním intervalu (16 hod. a více) u chlapců ve věku 13-15, zde je vidět výrazný pokles ze 40,3 % na 22,6 %. Tabulka č. 13 opět uvádí průměrný počet hodin trávených sledováním televize.

Tabulka č. 13 – Průměrný počet hodin týdně trávených sledováním TV, videa a DVD 2014

Třída	chlapci	dívky
6.	12,1	12,6
7.	12,5	11,7
8.	13,4	13,3
9.	11,1	11,8

Posledním údajem, který bych v této části chtěl porovnávat, je čas, který děti tráví venku se svými kamarády. (kamarádkami)

Tabulka č. 14 – Čas strávený venku s kamarády, s partou (hodiny za týden) 2014 (v %)

Věk	0 hod.		1-5 hod.		6-10 hod.		11-15 hod.		16 hod. a více	
	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky
10-12	2	10	45	38	28	35	12	6	13	11
13-15	4	1	41	28	26	30	12	21	17	20

Tabulka č. 15 – Čas strávený venku s kamarády, s partou (hodiny za týden) 2000 (v %)

Věk	0 hod.		1-5 hod.		6-10 hod.		11-15 hod.		16 hod. a více	
	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky
10-12	9	6	21	19	21	36	22	17	16	24
13-15	10	5	23	19	23	17	16	14	27	45

Zdroj: Dašková (in Jansa, 2005)

Porovnání tabulek č. 14 a 15 opět ukazuje trend moderní doby, děti mnohem méně tráví čas venku se svými přáteli a tráví svůj volný čas spíše u počítače nebo televize. Jak lze vidět, v roce 2000 trávila téměř polovina dívek ve věku 13-15 let venku s kamarády více jak 16 hodin, v roce 2014 už je to jen pětina. U chlapců ve stejné věkové kategorii jsou čísla také menší oproti předchozímu šetření, ne však tak výrazně. V roce 2000 podle Daškové (in Jansa, 2005) trávila děvčata venku evidentně více času než chlapci. V mém šetření tak výrazné rozdíly nebyly zjištěny, ovšem i tabulka č. 16 ukazuje, že dívky tráví venku s přáteli v průměru více času.

Tabulka č. 16 - Průměrný počet hodin týdně trávených venku s kamarády 2014

Třída	chlapci	dívky
6.	8,1	8,2
7.	10,7	10,4
8.	8,2	9,8
9.	9,9	12,5

Další údaje, které jsem zjišťoval v první otázce (poslech hudby a příprava do školy) už uvádím pouze v příloze 2 této diplomové práce.

5.2.3 Školní tělesná výchova

V této části prezentace výsledků bych rád pomocí grafů a tabulek ukázal názory dětí na povinnou tělesnou výchovu. Otázky týkající se tělesné výchovy budu opět porovnávat s výzkumem Daškové (in Jansa, 2005).

Jedna z otázek zjišťovala, kolik hodin povinné tělesné výchovy děti mají týdně ve škole. Ve Staré Boleslavi mají všechny třídy pouze 2 hodiny, některé děti v dotazníku uvedly čtyři, ale ty otázku špatně pochopily a připočítaly k povinným hodinám TV i ty volitelné.

Na ZŠ v Brandýse je ale situace jiná. Podle zájmu se při přechodu na druhý stupeň otevírá minimálně jedna sportovní třída, jejíž žáci mají týdně 3 hodiny povinné TV. V současnosti jsou dokonce dvě sportovní třídy otevřeny v šestém a jedna v osmém ročníku. Kolik procent dětí se přihlásilo v těchto ročnících do sportovních tříd, ukazuje tabulka č. 17.

Tabulka č. 17 – Počet hodin povinné TV týdně – ZŠ Na Výsluní Brandýs (v %)

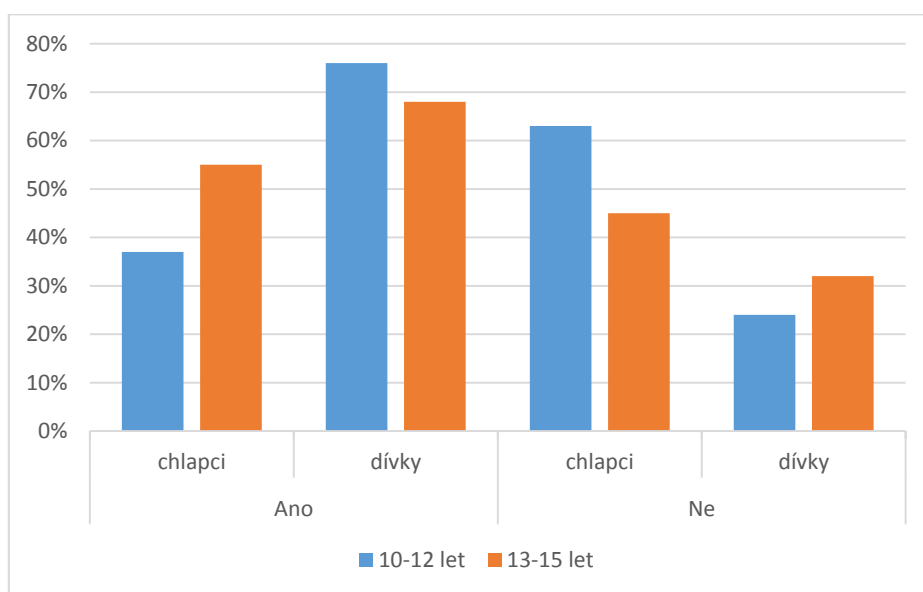
Třída	2 hod.		3 hod.	
	chlapci	dívky	chlapci	dívky
6.	37,5	43,8	62,5	56,2
8.	60,6	60,0	39,4	40,0

Odpověď na otázku, zda je pro děti počet hodin povinné tělesné výchovy dostatečný, prezentuji v grafu č. 5. Porovnání s výzkumem 2000 nabízí graf č. 6 (chlapci) a graf č. 7 (dívky). Respondenti jsou opět z důvodu snadnějšího srovnání rozděleni do stejných věkových kategorií, jak tomu bylo u Daškové (2000).

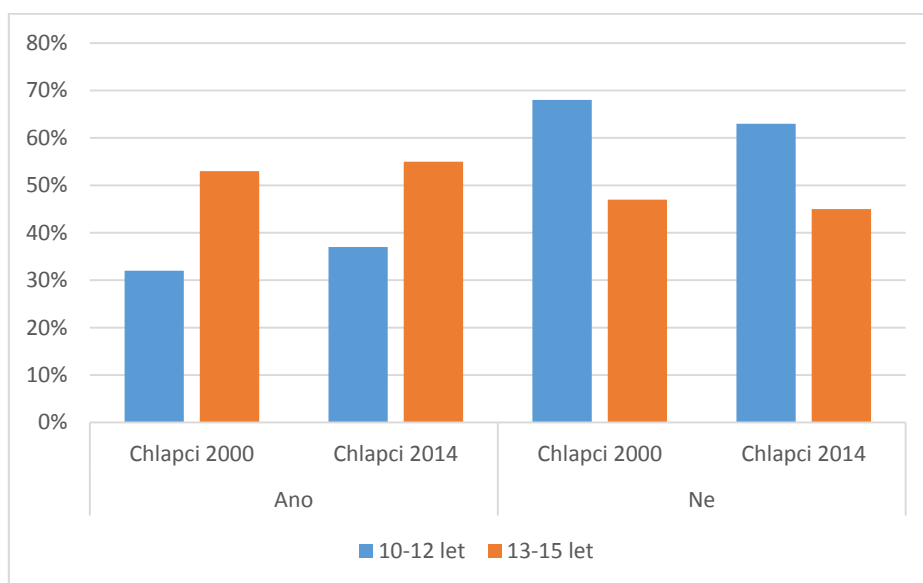
Jak lze vyčíst z grafu č. 5, 63,1 % chlapců ve věku 10-12 let je nespokojeno s počtem hodin tělesné výchovy. U starších chlapců je již nespokojeno jen 45,2 %. Dívky v obou věkových kategoriích jsou mnohem spokojenější s počtem hodin TV. Celkem 76,1 % v mladší a 68,3 % ve starší věkové kategorii vyjádřilo svou spokojenost.

Porovnání s výzkumem s rokem 2000 vykazuje výraznější změny pouze u dívek. V šetření Daškové (2000) vyjádřily dívky mnohem menší spokojenost se dvěma hodinami povinné TV (10-12 let – 49,2 %, 13-15 let – 39,3 %).

Graf č. 5 – Spokojenost dětí s týdenní hodinovou dotací TV 2014

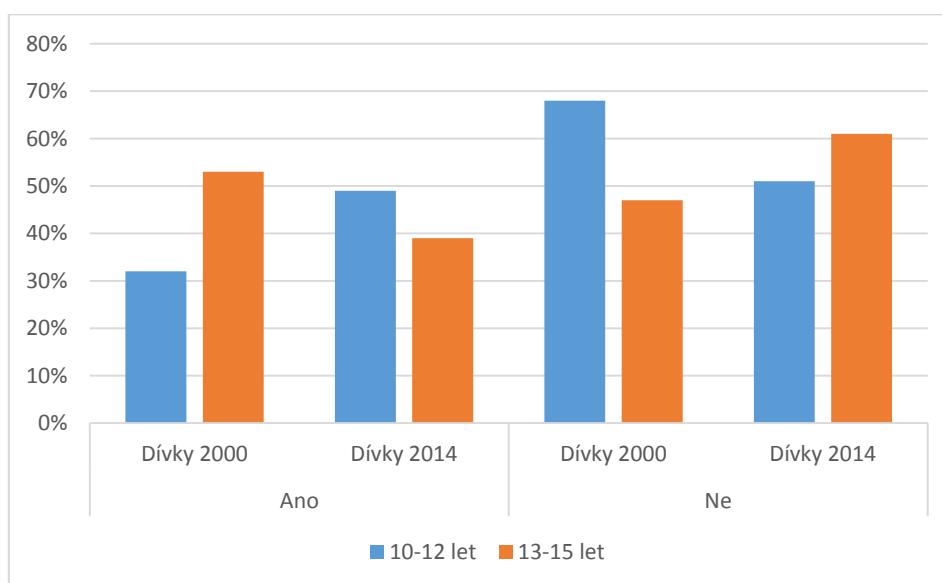
Graf č. 6 – Porovnání spokojenosti s týdenní hodinovou dotací TV 2000 – 2014 - chlapci

Zdroj: Údaje z roku 2000 - Dašková (in Jansa, 2005)

Graf č. 7 – Vývoj Spokojenosti s týdenní hodinovou dotací TV 2000 – 2014 - dívky

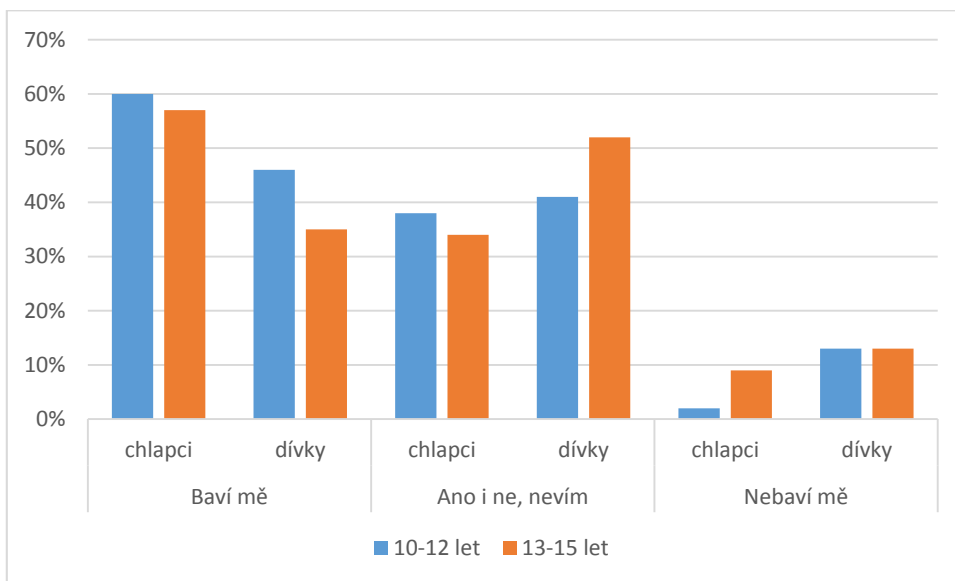
Zdroj: Údaje z roku 2000 - Dašková (in Jansa, 2005)

Zajímavé je, že 62,2 % respondentů, kteří uvedli, že mají 3 hodiny povinné tělesné výchovy týdně, uvedlo, že se jim tato hodinová dotace zdá dostatečná. 37,8 % dětí by si představovalo ještě více jak 3 hodiny týdně.

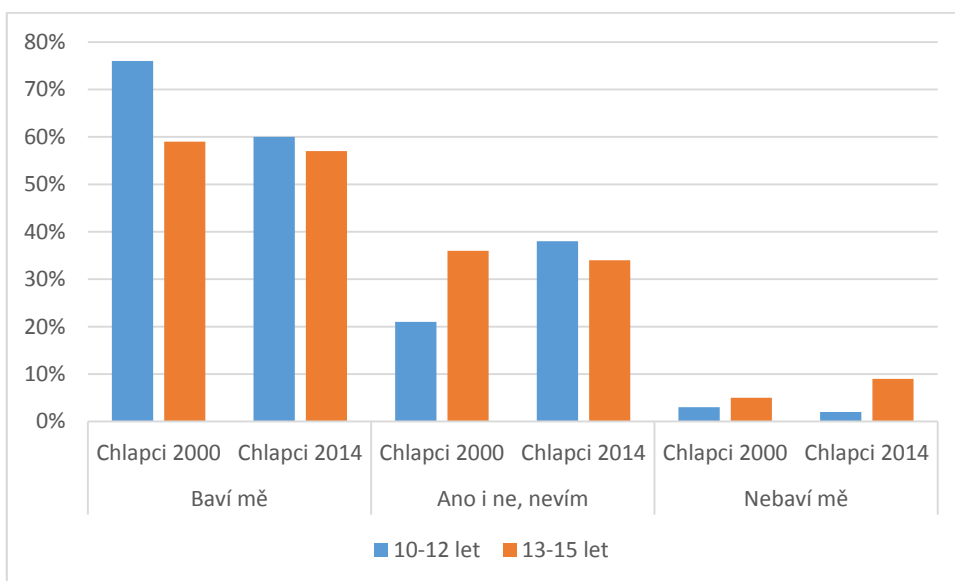
Graf č. 8 prezentující výsledky z roku 2014 jasně ukazuje, že chlapce baví tělesná výchova více než dívky. Grafy č. 9 (chlapci) a 10 (dívky) porovnávají vývoj názorů na hodiny povinné tělesné výchovy ve škole. Z obou grafů je patrné, že respondenty tělesná výchova převážně baví, ale s přibývajícím věkem jejich záliba klesá.

Pokud porovnááme vývoj výsledků v čase, je jasně vidět, že v roce 2000 měli respondenti pozitivnější vztah k tělesné výchově. V roce 2000 uvedlo přibližně 76 % chlapců i dívek ve věku 10-12 let, že je tělesná výchova baví. V mém šetření v roce 2014 to bylo jen 60 % chlapců a 46 % dívek ve stejné věkové kategorii.

Graf č. 8 – Názory respondentů na povinnou TV ve škole 2014

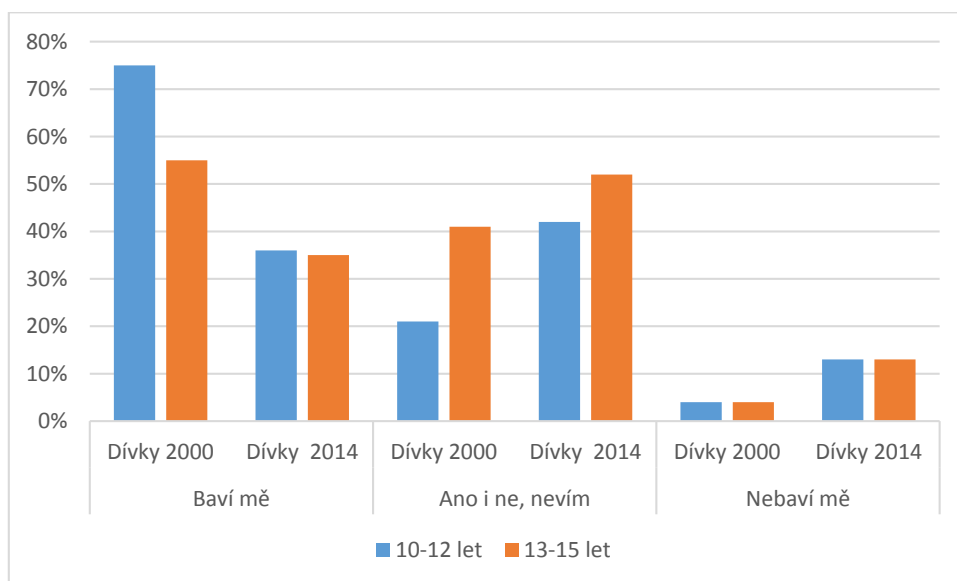

Graf č. 9 – Porovnání názorů na povinnou TV ve škole 2000 – 2014 - chlapci

Zdroj: Údaje z roku 2000 - Dašková (in Jansa, 2005)

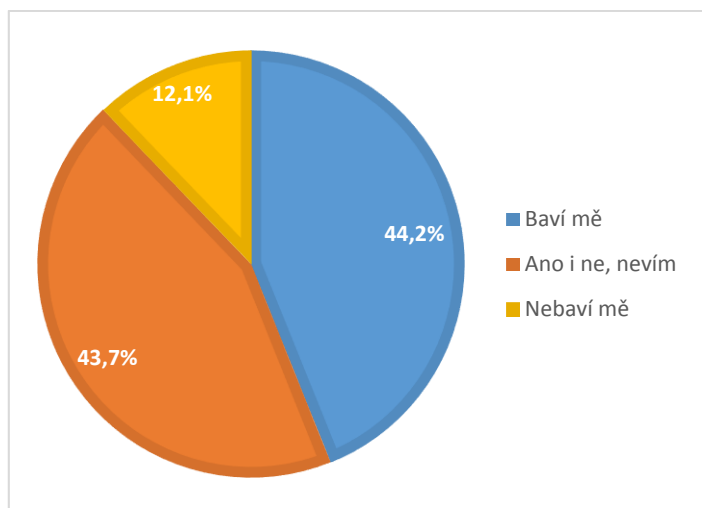
Graf č. 10 – Porovnání názorů na povinnou TV ve škole 2000 – 2014 - dívky

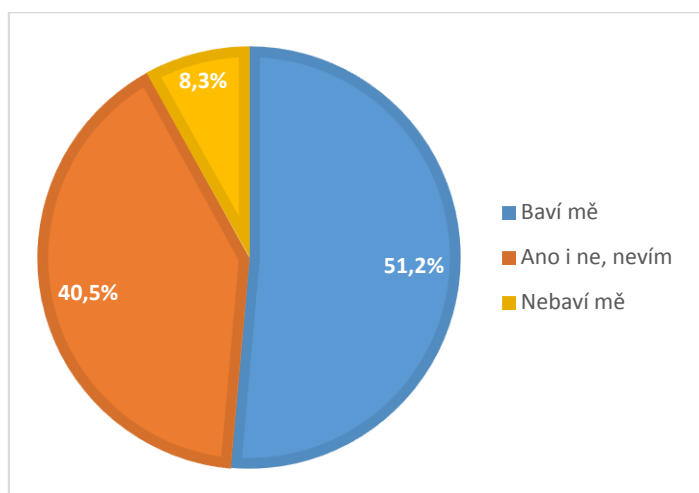
Zdroj: Údaje z roku 2000 - Dašková (in Jansa, 2005)

Zda má vliv na spokojenost dětí s tělesnou výchovou škola, do které chodí, mě velmi zajímalo, proto prezentuji graf č. 11 a 12. Z jejich porovnání je zřejmé, že na ZŠ Na Výsluní v Brandýse nad Labem mají děti tělesnou výchovu více v oblibě, výrazné rozdíly ale nebyly zjištěny.

Graf č. 11 – Názory dětí z 1. ZŠ ve Staré Boleslavi na povinnou TV (v %)

Graf č. 12 – Názory dětí ze ZŠ na Výsluní v Brandýse nad Labem na povinnou TV (v %)

Dále jsem ve svém dotazníkovém šetření zjišťoval, zda se děti účastní volitelných hodin tělesné výchovy (kroužků). Na základní škole ve Staré Boleslavi vybírají děti ze široké nabídky – sportovní výchova, tanec, atletika, míčové hry. Na základní škole v Brandýse děti nemají možnost participace ve volitelné tělesné výchově. Proto se budu zmiňovat jen o těch ze Staré Boleslavi.

Celkem 46,1 % chlapců a 19,5 % dívek je přihlášeno do hodin zájmové (volitelné) TV. Podrobně se zájmové TV věnuje tabulka č. 18.

Tabulka č. 18 – Účast dětí ze ZŠ Stará Boleslav v zájmové (volitelné) TV (v %)

Třída	Ano, 2 hodiny		Ne	
	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky
6.	48,1	22,3	51,9	77,7
7.	54,3	0	45,7	100
8.	24,6	36,5	75,4	64,5
9.	57,2	19,3	42,8	80,7

Chlapci jsou nejčastěji přihlášeni do hodin sportovní výchovy, atletiky a míčových her. U děvčat je nejoblíbenějším kroužkem tanec, ale účastní se často také sportovní výchovy.

5.2.4 Participace dětí ve sportovních aktivitách

V této části prezentace výsledků se zaměřím na participaci dětí navštěvující 2. stupeň základních škol v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi.

Hned druhá otázka mého dotazníkového šetření zjišťovala, s jakou intenzitou se respondenti věnují sportovním aktivitám, nebylo zde rozlišováno mezi organizovaným a neorganizovaným sportem.

Tabulka č. 19 – Pravidelnost provozování sportovních aktivit podle ročníků (v %)

Třída	1 - 2 krát týdně		Min. 3 krát týdně		Příležitostně		Nikdy	
	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky
6.	19,4	28,5	70,1	58,5	11,5	9,1	0	3,9
7.	11,3	42,2	70,3	42,3	13,3	13,5	5,1	2,0
8.	32,4	29,1	50,3	28,9	15,5	34,5	1,8	7,5
9.	18,1	37,2	62,2	44,3	15,8	13,7	3,9	4,8

Tabulka č. 20 – Pravidelnost provozování sportovních aktivit podle místa bydliště (v %)

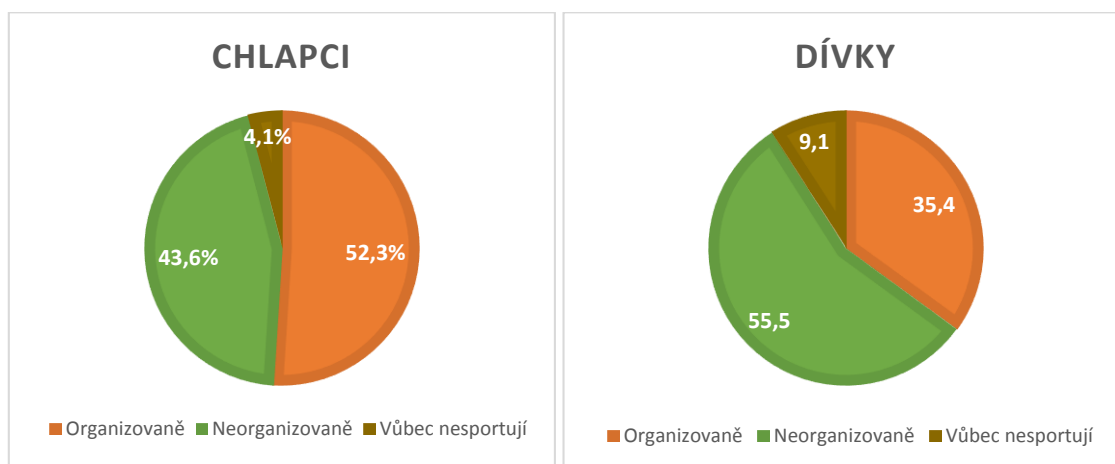
Bydliště	1 - 2 krát týdně		Min. 3 krát týdně		Příležitostně		Nikdy	
	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky
Brandýs n. L.	24,2	28,7	59,4	41,1	13,1	20,1	3,1	10,1
Stará Boleslav	27,3	43,9	62,2	42,1	6,7	7,5	3,8	6,5
Okolní vesnice	10,1	26,1	75,5	49,9	13,7	24,0	0,7	0

Jak lze vyčíst z tabulky č. 19, chlapci sportují častěji než dívky, třikrát a vícekrát týdně sportuje 70 % chlapců, kteří chodí do 6. a 7. třídy. U starších chlapců už jsou čísla nižší. U dívek je sice také nejvíce zastoupena odpověď třikrát a více, čísla oproti chlapcům jsou ale nižší. Velmi zajímavé je, že s vyšším věkem klesá procento respondentů, kteří sportují 3 krát týdně a častěji, ale v 9. třídě je vidět prudký nárůst (o cca 12 % u chlapců, cca 15 % u dívek), čím je to způsobeno není jasné. Procenta dětí, které nesportují vůbec, jsou ve všech věkových kategoriích velmi nízká.

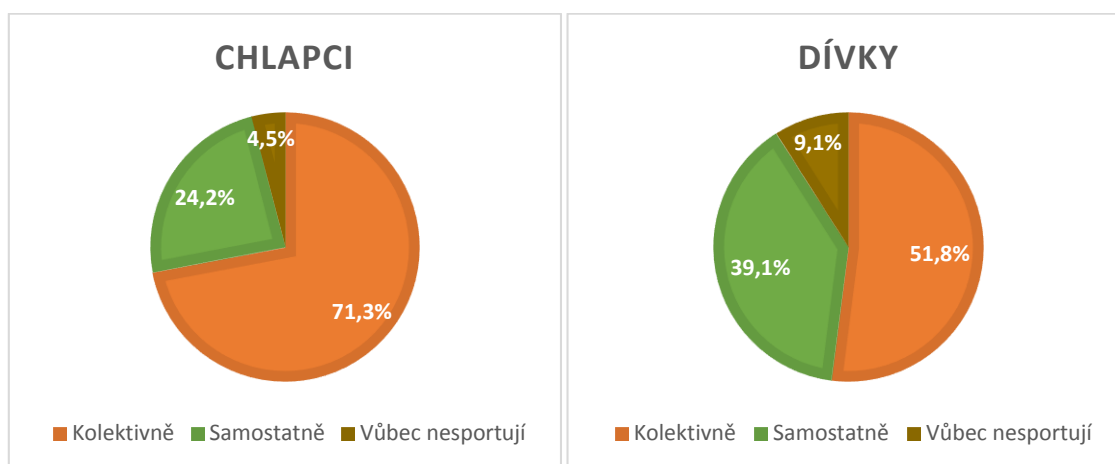
Tabulka č. 20 porovnává, zda má na sportování respondentů vliv bydliště. Výsledkem je, že respondenti žijící v okolních vesnicích, sportují častěji než ti, co bydlí v Brandýse nad Labem nebo Staré Boleslavi.

V další otázce, jejíž výsledky bych chtěl zde prezentovat, respondenti, kteří sportují, odpovídali, zda preferují organizovaný nebo neorganizovaný sport a kolektivní (týmové) nebo individuální sportování.

Graf č. 13 – Preferovaný způsob sportování (organizovaně x neorganizovaně)

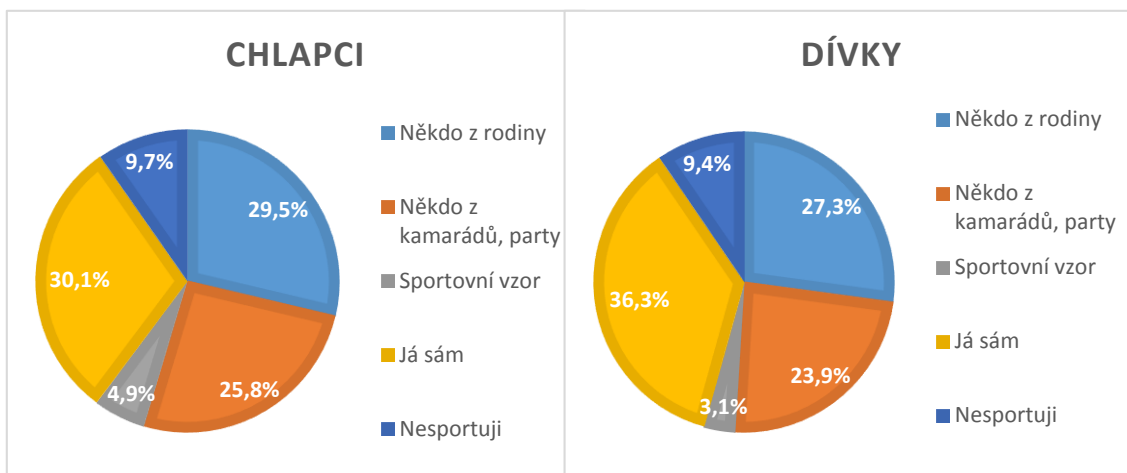
Graf č. 14 – Preferovaný způsob sportování (kolektivně x samostatně)

Z grafů na této straně lze vyzorovat, že chlapci preferují spíše organizované sportovní aktivity. Dívky naopak preferují neorganizované sportovní aktivity. Co se týká kolektivního a samostatného sportování, 71,3 % chlapců a 51,8 % dívek raději sportuje kolektivně. Kolektivním sportováním bylo myšleno sportování ve skupině (v týmu), zda respondenti například atletiku považují jako individuální (soutěží sami za sebe) nebo kolektivní sport (trénuje se zpravidla ve skupině) není jasné.

Graf č. 15 ukazuje, kdo přivedl děti k provozování mimoškolních sportovních aktivit. Nejčastěji respondenti začali sportovat díky rodině nebo kamarádům. Výzkum Daškové (in Jansa, 2005) ukázal, že až 45 % chlapců přivedla ke sportování rodina, v mém šetření to je jen 29 %. U dívek byla zjištěna téměř totožná čísla.

Graf č. 15 – Kdo přivedl respondenty k mimoškolní sportovní činnosti

5.2.4.1 Neorganizované sportovní aktivity

Jedna ze stěžejních otázek mého dotazníkového šetření zjišťovala, kolikrát týdně a kolik hodin v součtu se respondenti věnují neorganizovaným sportovním aktivitám.

Tabulky č. 21 a 22 ukazují procentuální zastoupení dívek a chlapců z jednotlivých ročníků v jednotlivých intervalech.

Z tabulky č. 21 lze vypočítat, že 17,5 % chlapců navštěvujících 6. třídu sportuje neorganizovaně minimálně 7x týdně. Vyšší ročníky už mají u chlapců v tomto intervalu poměrně malé procentuální zastoupení. U dívek je procentuální zastoupení v posledním intervalu zanedbatelné. Nejčastěji chlapci i dívky sportují v neorganizované formě 1-3x týdně (min. 30 % - chlapci 7. třída, max. 61,4 % - dívky 7. třída).

Co se týká tabulky č. 22, která rozděluje počet aktivně provozovaných hodin do čtyř intervalů, největší procentuální zastoupení u chlapců i dívek má druhý interval (1-5 hodin týdně).

Ani z jedné tabulky nelze prokazatelně říci, zda se s vyšším věkem děti věnují aktivně méně nebo více jednotek (hodin) týdně neorganizovaným sportovním aktivitám. Rozdíly mezi chlapci a dívkami lze vypočítat u obou tabulek, chlapci sportují častěji i více hodin.

Tabulka č. 21 – Počet aktivně provozovaných jednotek za týden (v %)

Třída	Vůbec		1 - 3 krát týdně		4 - 6 krát týdně		7 krát týdně a více	
	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky
6.	16,5	32,1	34,7	45,9	31,3	16,8	17,5	5,2
7.	26,2	25,5	30,0	61,4	36,7	13,1	7,1	0
8.	23,4	33,5	51,5	61,1	21,1	5,4	4,0	0
9.	36,1	19,3	43,5	45,7	15,4	27,8	5,0	7,2

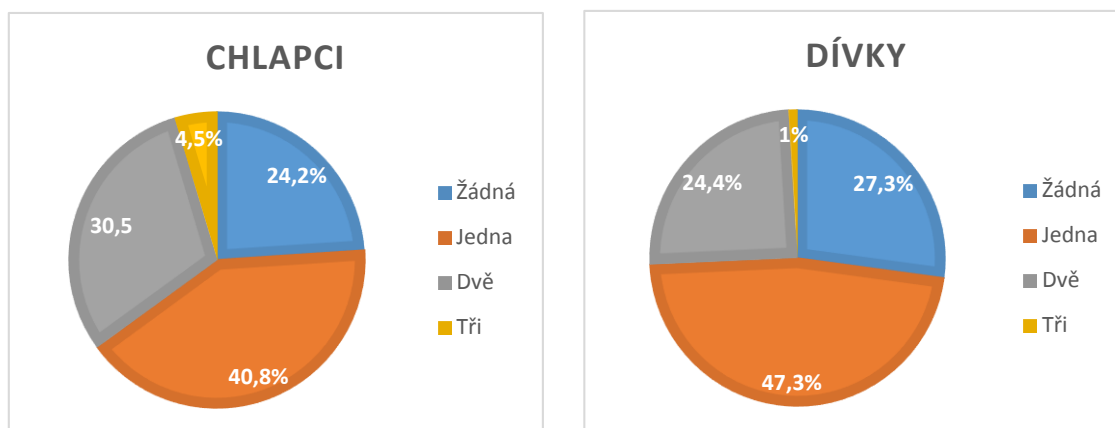
Tabulka č. 22 – Počet aktivně provozovaných hodin za týden (v %)

Třída	0 hodin		1 - 5 hodin		6 - 10 hodin		11 hodin a více	
	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky
6.	16,5	32,1	48,8	56,9	28,2	8,8	6,5	2,2
7.	26,2	25,5	38,4	60,0	31,6	14,5	3,8	0
8.	23,4	33,5	56,5	60,5	20,1	6,0	0	0
9.	36,1	19,3	41,8	61,7	17,3	19,0	4,8	0

Pokud bych měl porovnat počet aktivně provozovaných hodin za týden s výsledky, ke kterým došel např. Flemr (2008) příliš by se nelišily. U Flemra (2008) bylo využito jiných intervalů, chlapci nejčastěji sportovali 3 - 7 hodin týdně (34 %), zastoupení dívek bylo v tomto intervalu ještě větší (37%).

Graf č. 16 ukazuje, kolika sportovním disciplínám se chlapci a dívky v neorganizované formě věnují. Obě pohlaví se nejčastěji věnují pouze jedné sportovní disciplíně. Chlapců, kteří se věnují dvěma nebo třem sportovním disciplínám, je více než dívek, rozdíl však není výrazný.

Graf č. 16 – Počet provozovaných sportovních disciplín neorganizovaně

Nejoblíbenějším sportem, který chlapci provozují neorganizovaně, je jednoznačně fotbal. Dále chlapci nejčastěji zmiňovali basketbal, florbal, jízdu na kole, běh nebo jízdu na skateboardu. U starších chlapců (8. a 9. třída) se velmi často objevovalo také posilování.

Mezi dívkami se na prvním místě umístila cyklistika a jízda na in line bruslích. Dále děvčata zmiňovala nejčastěji běh, míčové hry jako přehazovanou nebo vybíjenou, plavání nebo gymnastiku.

5.2.4.1 Organizované sportovní aktivity

Tabulky č. 23 a 24 ukazují výsledky na otázku týkající se aktivního provozování organizovaných sportovních aktivit. Obě tabulky zřetelně prokazují, že chlapci se organizovaným sportovním aktivitám věnují více jak dívky. Celkem 56,2 % dívek navštěvujících 9. třídu a z 8. třídy dokonce 63,1 % dívek není vůbec zapojeno do organizovaných sportovních aktivit. Největší procentuální zastoupení má v obou tabulkách druhý interval (1-3 x týdně, 1-5 hodiny týdně), výjimkou jsou dívky z 8. a 9. třídy, u kterých převažuje první interval. (vůbec, 0 hodin)

Z údajů v obou tabulkách opět nelze vypočítat výraznější rozdíly mezi jednotlivými ročníky.

Tabulka č. 23 – Počet aktivně provozovaných jednotek za týden (v %)

Třída	Vůbec		1 - 3 krát týdně		4 - 6 krát týdně		7 krát týdně a více	
	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky
6.	31,3	48,7	48,7	42,2	18,1	9,1	1,9	0
7.	35,5	40,3	50,3	51,8	12,3	7,9	1,9	0
8.	31,1	63,1	54,2	32,8	12,1	4,1	2,6	0
9.	39,2	56,2	42,6	32,9	16,1	10,9	2,1	0

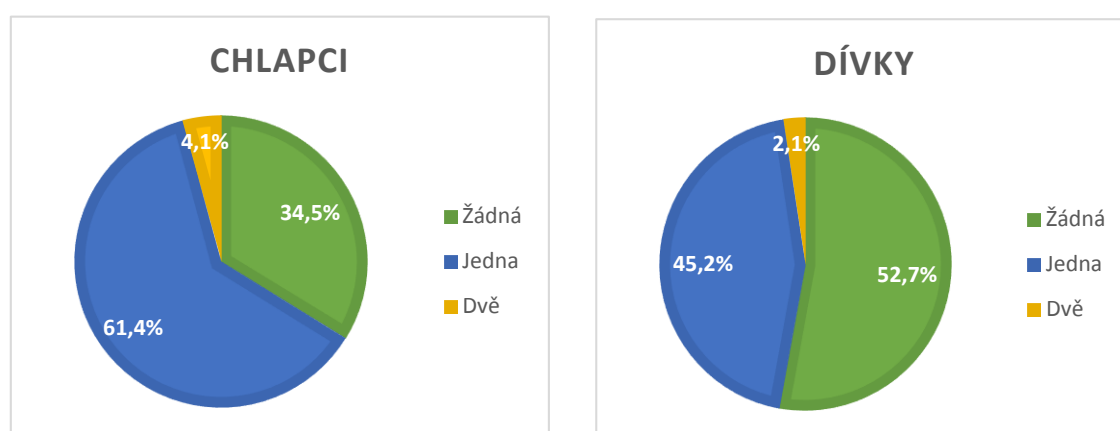
Tabulka č. 24 – Počet aktivně provozovaných hodin za týden (v %)

Třída	0 hodin		1 - 5 hodin		6 - 10 hodin		11 hodin a více	
	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky
6.	31,3	48,7	42,3	42,1	21,6	7,1	4,8	2,1
7.	35,5	40,3	45,2	51,0	16,0	6,9	3,3	1,8
8.	31,1	63,1	42,3	30,5	23,8	4,5	2,8	1,9
9.	39,2	56,2	34,4	34,7	19,1	6,5	6,3	2,6

Pro představu bych procenta respondentů, kteří se nevěnují organizovaným sportovním aktivitám, porovnal s výzkumem Flemra (2008). V jeho výzkumu téměř 47 % dívek a 42 % chlapců přiznalo, že se sportovním aktivitám v organizované formě nevěnuje. V mém šetření to bylo v průměru jen 34 % chlapců, dívek však 52 %.

Graf č. 17 znázorňuje, kolika sportovním disciplínám se chlapci i dívky v organizované formě pravidelně věnují. Prokazuje se zde už výše zmíněná skutečnost, že chlapci se organizovaným sportovním aktivitám věnují více než dívky. Nejčastěji se obě pohlaví věnují pouze jedné sportovní disciplíně.

Graf č. 17 – Počet provozovaných sportovních disciplín organizovaně

Počet disciplín, kterým se respondenti věnují v organizované formě, bych mohl také porovnat s výzkumem Flemra (2008), v jeho šetření se 41 % chlapců věnovalo jedné disciplíně, dva sporty provozovalo 12 %, tři sporty 5 % a 1,5 % čtyři sporty. U dívek se jedné disciplíně věnovalo 34 %, dvěma 15 %, třem 4 % a čtyřem sportům pouze 1 %. Jak ukazuje graf č. 17, v mém výzkumu nikdo neodpověděl, že se v organizované formě věnuje třem a čtyřem sportovním disciplínám v organizované formě.

Nejpopulárnějším sportem, který chlapci provozují v organizované formě je opět fotbal. Dalšími nejpopulárnějšími sportovními odvětvími jsou florbal, basketbal či atletika. Velké popularitě se podle odpovědí v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi u chlapců těší také veslařský, šermířský nebo tenisový klub v Brandýse i Staré Boleslavi.

Dívky jsou nejčastěji registrovány v atletickém a basketbalovém klubu. Dále se velmi často objevovalo členství v jezdeckých nebo různých tanečních klubech. Dívky se také v organizované formě věnují volejbalu nebo aerobiku.

5.2.5 Spokojenost s podmínkami pro provozování sportovních aktivit

5.2.5.1 Podmínky pro sport ve škole

Výsledky v této podkapitole jsou rozděleny podle škol, ve kterých výzkum probíhal, aby se dalo porovnat vnímání respondentů týkající se podmínek pro sport v obou školách.

Tabulka č. 25 – Spokojenost s nabídkou sportovišť na ZŠ Na Výsluní v Brandýse (v %)

Třída	Ano		Spíše ano		Spíše ne		Ne	
	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky
6.	53,2	43,4	43,9	49,8	0	0	3,1	6,8
7.	43,5	38,1	52,8	51,7	3,7	10,2	0	0
8.	39,3	44,3	53,7	42,8	7,0	9,2	0	3,7
9.	59,1	46,4	32,2	45,5	8,7	4,0	0	4,1

Tabulka č. 26 – Spokojenost s nabídkou sportovišť na 1. ZŠ ve Staré Boleslavi (v %)

Třída	Ano		Spíše ano		Spíše ne		Ne	
	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky
6.	30,5	45,1	55,7	43,7	7,1	7,1	6,7	4,1
7.	65,2	40,6	19,1	48,2	11,8	7,2	3,9	4,0
8.	46,5	28,4	45,7	64,1	3,9	7,5	3,9	0
9.	16	71	61	71	4	10	4	3

Obě tabulky ukazují, že děti ze základních škol jsou s nabídkou školních sportovišť spokojeni nebo spíše spokojeni, výraznější rozdíly mezi školami nelze vypořádat.

Tabulka č. 27 – Spokojenost s vybavením sportovišť na ZŠ Na Výsluní v Brandýse (v %)

Třída	Ano		Spíše ano		Spíše ne		Ne	
	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky
6.	50,3	49,5	35,1	40,3	11,7	3,1	2,9	7,1
7.	50,4	52,2	35,7	47,8	13,9	0	0	0
8.	39,2	51,9	50,1	48,1	6,8	0	3,9	0
9.	46,1	45,8	45,5	35,1	8,4	11,1	0	8,0

Tabulka č. 28 – Spokojenost s vybavením sportovišť na 1. ZŠ ve Staré Boleslavi (v %)

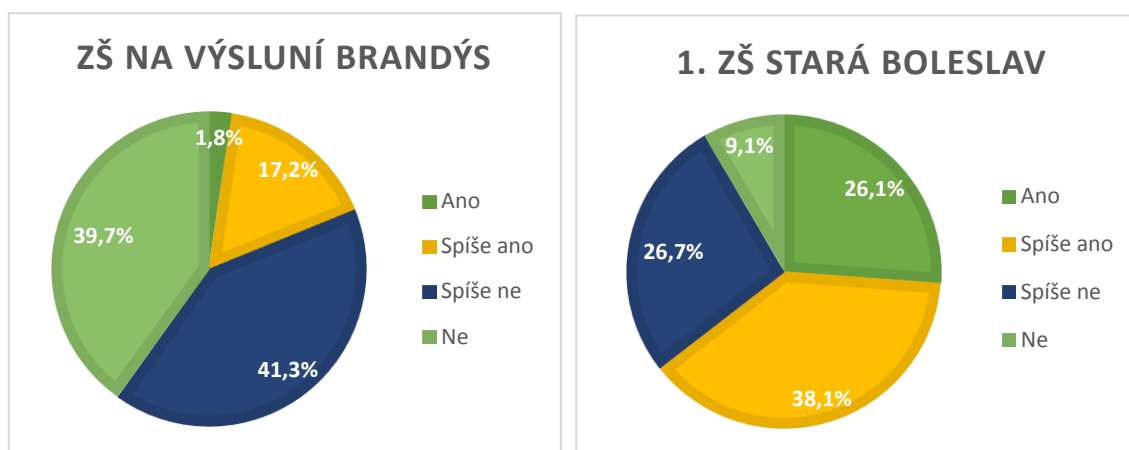
Třída	Ano		Spíše ano		Spíše ne		Ne	
	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky
6.	59,2	52,3	30,3	37,1	3,8	10,6	6,7	0
7.	64,7	50,1	27,2	29,2	8,1	13,9	0	6,8
8.	57,5	26	28,6	70	11,1	4	2,8	0
9.	44,1	28,2	39,2	50,1	16,7	18,8	0	2,9

S vybavením školních sportovišť (tabulka č. 27 a 28) jsou sice děti trochu méně spokojeni než s počtem sportovišť, i přesto ale vybavení hodnotí velmi pozitivně. Mezi školami opět nelze vyzorovat výraznější rozdíly.

Graf č. 18 prezentuje, kolik procent respondentů z obou škol si myslí, že jsou školní sportoviště přístupná i v době mimo vyučování. Rozdíly mezi školami jsou tentokrát velmi patrné.

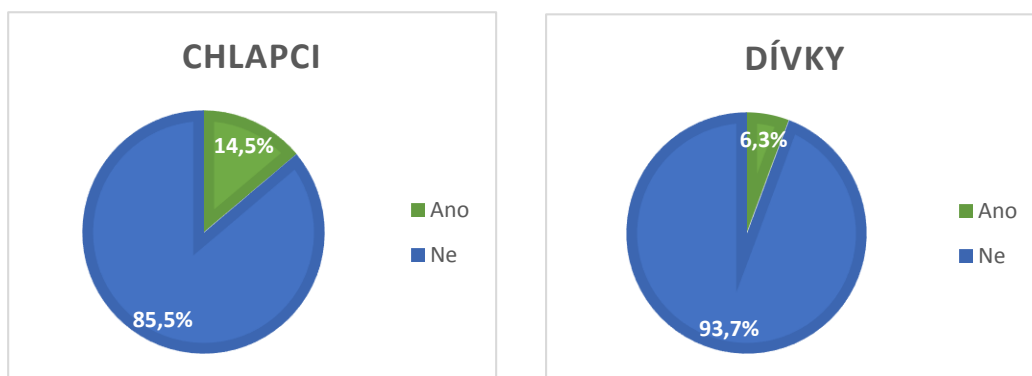
Zajímavé je, že sportoviště na ZŠ Na Výsluní v Brandýse jsou podle ředitele pana Mgr. Jiřího Mašína přístupná i v době mimo vyučování (i když jsou využívána sportovními kluby – basketbal, florbal), děti podle něj ale nejeví o jejich návštěvu přílišný zájem.

Graf č. 18 – Přístupnost školních sportovišť v době mimo vyučování

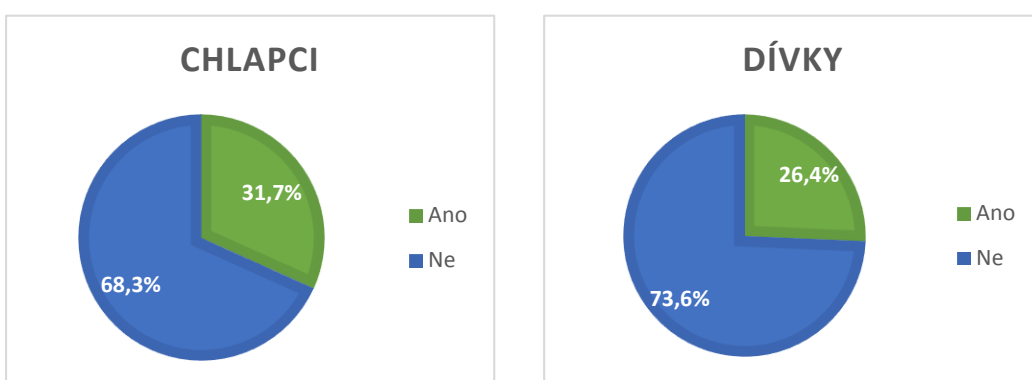

Další otázka, jejíž výsledky prezentují grafy č. 19 a 20, zjišťovala, zda děti navštěvují sportoviště ve škole i v době mimo vyučování. Jak je vidět z porovnání obou grafů, na 1. ZŠ ve Staré Boleslavi děti navštěvují školní sportoviště více než na ZŠ Na Výsluní v Brandýse. Další skutečností je, že chlapci navštěvují sportoviště ve škole častěji než dívky.

Graf č. 19 – Navštěvování školních sportovišť v době mimo vyučování ZŠ Na Výsluní

Graf č. 20 – Navštěvování školních sportovišť v době mimo vyučování 1. ZŠ

Na ZŠ ve Staré Boleslavi patří mezi nejoblíbenější školní sportoviště, které děti navštěvují v době mimo vyučování, hřiště s umělým povrchem u Jelena a školní tělocvična u hlavní budovy.

Na ZŠ Na Výsluní v Brandýse děti nejčastěji navštěvují tělocvičny a „klec“ – hřiště s umělým povrchem.

5.2.5.2 Podmínky pro neorganizovaný sport ve městě

V této části prezentace výsledků výzkumu bude zmíněna spokojenost dětí s nabídkou a vybavením sportovišť v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi. Děti budou rozděleny v tabulkách jak podle ročníků, tak i bydliště, aby se z rozdělení daly vyvodit nějaké závěry a zajímavosti.

Tabulka č. 29 – Spokojenost s nabídkou sportovišť ve městě (v %)

Třída	Ano		Spíše ano		Spíše ne		Ne	
	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky
6.	43,2	49,4	42,9	39,7	8,1	7,1	5,8	3,8
7.	45,5	31,3	34,7	51,5	12,7	11,1	7,1	6,1
8.	41,1	32,7	39,1	46,3	12,7	18,6	7,1	2,4
9.	33,4	18,3	49,1	54,1	10,6	17,8	6,9	9,8

V tabulce č. 29 lze vidět, že respondenti jsou s nabídkou (množství a druhy) sportovních zařízení ve městě spokojeni. Odpověď „Ano“ se nejméně objevila u dětí navštěvující 9. ročník, jinak nelze vyzorovat výraznější rozdíly mezi jednotlivými ročníky. Chlapci hodnotí nabídku sportovišť lépe než dívky, výjimkou je 6. ročník.

Tabulka č. 30 – Spokojenost s nabídkou sportovišť ve městě (v %)

Bydliště	Ano		Spíše ano		Spíše ne		Ne	
	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky
Brandýs n. L.	37,1	28,5	47,3	50,7	11,6	13,9	4,0	6,9
Stará Boleslav	48,1	29,3	31,3	51,7	10,7	12,8	9,9	6,2
okolní vesnice	38,4	42,7	42,8	42,2	10,9	11,2	7,9	3,9

Z tabulky č. 30, kde jsou respondenti rozděleni podle bydliště, je patrné, že nejlépe hodnotí nabídku sportovišť ve městě chlapci ze Staré Boleslavi a dívky, které bydlí ve vesnicích v blízkosti města.

Tabulka č. 31 – Spokojenost s vybavením sportovišť ve městě (v %)

Třída	Ano		Spíše ano		Spíše ne		Ne	
	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky
6.	43,2	33,7	35,7	49,1	12,9	12,1	8,2	5,1
7.	37,4	38,3	41,1	52,1	14,7	5,8	6,8	3,8
8.	25,5	39,0	42,8	42,4	17,8	16,7	13,9	1,9
9.	24,1	12,5	48,5	48,1	16,1	25,7	11,3	13,7

Tabulka č. 32 – Spokojenost s vybavením sportovišť ve městě (v %)

Bydliště	Ano		Spíše ano		Spíše ne		Ne	
	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky
Brandýs n. L.	23,3	25,5	45,6	48,6	24,7	13,1	6,4	12,8
Stará Boleslav	45,1	30,0	34,2	47,2	6,6	19,7	14,1	3,1
okolní vesnice	33,4	36,2	42,1	47,8	15,2	14,3	9,3	3,7

Z tabulek č. 31 a 32 lze vidět, že děti jsou s vybavením sportovišť spokojeni, ale méně než s nabídkou sportovišť. Většinou jsou s vybavením spokojenější chlapci, výjimku tvoří 8. třída, kde jsou výrazně spokojenější dívky.

Nejlépe hodnotí vybavení sportovišť chlapci ze Staré Boleslavi, téměř 80 % vyjádřilo svou spokojenost (Ano, Spíše ano), naopak nejhůře ho hodnotí chlapci z Brandýsa, přes 30 % z nich vyjádřilo svou nespokojenost (Ne, Spíše ne).

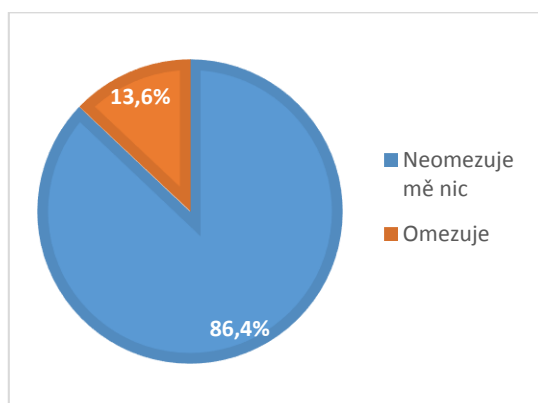
U otázky, která zjišťovala, jaká sportoviště děti navštívili alespoň jednou za poslední měsíc, celkem 166 (39 %) respondentů nevedlo žádné.

U respondentů, kteří navštěvují základní školu ve Staré Boleslavi, se nejčastěji objevovalo Atletické středisko Emila Zátopka. Příčinou je, že děti sem chodí cvičit v rámci tělesné výchovy.

Mezi nejnavštěvovanější sportoviště ve městě jednoznačně patří brandýské Sportcentrum, kde děti využívají jak sportovní haly, tak i bazénu. Dále se velmi často mezi odpověďmi objevoval bazén na Pedagogické fakultě UK, Sokolské hřiště, tenisové kurty v Brandýse i Staré Boleslavi, fotbalové areály nebo cyklostezka v Houštcce i ta spojující Brandýs s Kostelcem. Častou odpovědí také bylo navštěvování hřišť v sídlištích, kde děti bydlí.

Zajímavé je, že mnoho respondentů uvedlo, že navštěvuje plavecké bazény v Brandýse, ale jen 35 % z nich zmínilo, že v neorganizované i organizované formě plave.

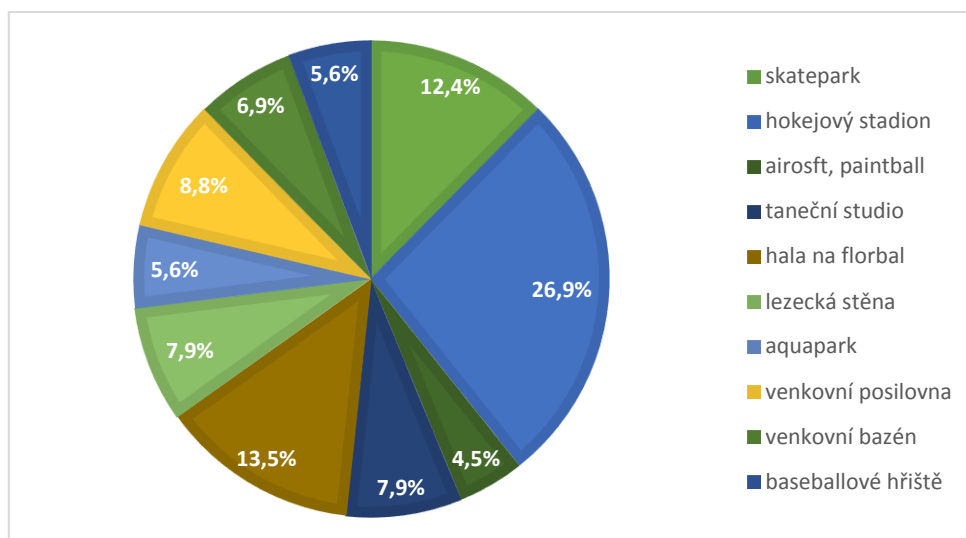
Graf č. 21 – Omezení při návštěvě sportovních zařízení ve městě

Celkem 84,4 % respondentů uvedlo, že je při návštěvě sportovních zařízení nic neomezuje. Nejčastějšími okolnostmi, které děti omezují v návštěvě sportovních zařízení, jsou čas, dojíždění (u mimoměstských), jiné povinnosti, špatný stav sportoviště a nedostatečné pomůcky, mnoho návštěvníků nebo omezená otevírací doba sportoviště. Žádný z respondentů neuvedl, že by ho například omezovala vysoká cena za pronájem sportoviště.

Celkem 79 % respondentů uvedlo, že jim ve městě nechybí žádná sportoviště. Graf č. 22 ukazuje, kolik % dětí (z celkem 89, které uvedly, že jim ve městě chybí sportoviště) postrádá určité typy sportovišť. Nejvíce tedy podle respondentů chybí zimní (hokejový) stadion.

Graf č. 22 – Typy (druhy) chybějících sportovišť ve městě

5.2.5.3 Podmínky pro organizovaný sport ve městě

Tato podkapitola se týká spokojenosti respondentů s podmínkami pro organizovaný sport, nabídkou a kvalitou sportovních klubů, které působí na území města. Tabulky opět prezentují rozdělení respondentů podle ročníků i místa bydliště.

Tabulka č. 33 – Spokojenost s počtem a druhy sportovních klubů (v %)

Třída	Ano		Spíše ano		Spíše ne		Ne	
	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky
6.	34,3	47,7	55,5	41,9	10,2	5,3	0	5,1
7.	35,5	42,5	48,1	37,1	16,4	14,7	0	5,7
8.	31,2	28,6	55,1	46,8	8,8	17,3	4,9	7,3
9.	51,4	18,3	46,8	61,1	1,8	11,7	0	8,9

Tabulka č. 34 – Spokojenost s počtem a druhy sportovních klubů (v %)

Bydliště	Ano		Spíše ano		Spíše ne		Ne	
	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky
Brandýs n. L.	38,3	32,5	55,8	48,1	4,8	8,6	1,1	10,8
Stará Boleslav	40,2	33,3	43,1	49,0	14,7	13,6	2,0	4,1
okolní vesnice	36,4	37,5	52,4	48,8	10,1	12,1	1,1	1,6

Podle údajů v tabulkách č. 33 a 34 lze konstatovat, že děti jsou s nabídkou sportovních klubů ve městě spokojeni. Přes 80 % ze všech respondentů je spokojeno nebo spíše spokojeno s nabídkou sportovních klubů. Procento chlapců i dívek, kteří nejsou vůbec spokojeni, je minimální. Rozdíly mezi vnímáním chlapců a dívek jsou malé, dívky však hodnotí počet a druhy sportovních klubů hůře.

Tabulka č. 35 – Spokojenost s úrovní (kvalitou) sportovních klubů (v %)

Třída	Ano		Spíše ano		Spíše ne		Ne	
	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky
6.	49,2	32,5	38,0	36,7	9,7	20,9	3,1	9,9
7.	39,6	37,8	47,7	44,1	12,7	8,3	0	9,8
8.	40,3	27,7	47,3	49,1	7,6	17,3	4,8	5,9
9.	42,5	21,9	50,8	51,4	6,7	17,2	0	9,5

Tabulka č. 36 – Spokojenost s úrovní (kvalitou) sportovních klubů (v %)

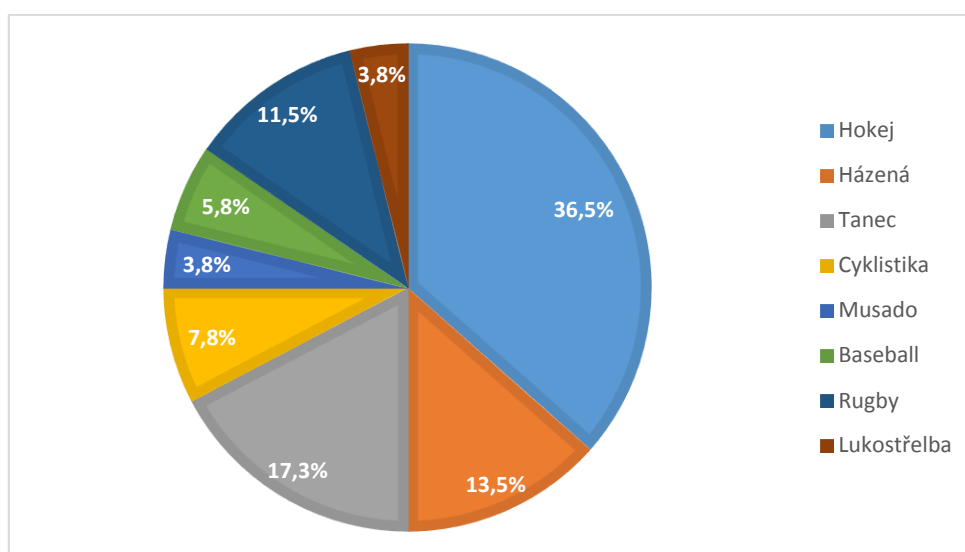
Bydliště	Ano		Spíše ano		Spíše ne		Ne	
	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky
Brandýs n. L.	40,3	29,6	46,2	42,7	10,6	15,5	2,9	12,2
Stará Boleslav	49,6	26,5	38,4	44,0	8,7	23,3	3,3	6,2
okolní vesnice	41,4	33,7	47,3	47,1	9,7	9,8	1,6	9,4

Tabulky č. 35 a 36 ukazují spokojenost respondentů s úrovní sportovních klubů. Úroveň je zde myšlena kvalitou tréninku nebo trenérský kolektiv. Jak je vidět i s tímto jsou děti velmi spokojeni. Chlapci jsou s úrovní sportovních klubů mnohem více spokojeni než dívky. Možná to je právě důvod, proč dívky méně participují v organizovaných sportovních aktivitách. Mezi jednotlivými ročníky nejsou vidět výrazné rozdíly. Rozdělení respondentů podle místa bydliště také neukázalo rozdíly, první dvě možnosti odpovědělo přibližně stejné procento respondentů.

Další otázka týkající se podmínek pro organizované sportovní aktivity zjišťovala, zda respondentům chybí ve městě nějaké sportovní kluby, případně které.

Přes 88 % respondentů uvedlo, že jim ve městě nechybí žádný sportovní klub. Graf č. 23 ukazuje, které sportovní kluby podle respondentů ve městě chybí, jak lze vypožorovat, nejvíce děti postrádají hokejový klub (především chlapci) a taneční klub (především dívky).

Graf č. 23 – Chybějící sportovní kluby ve městě

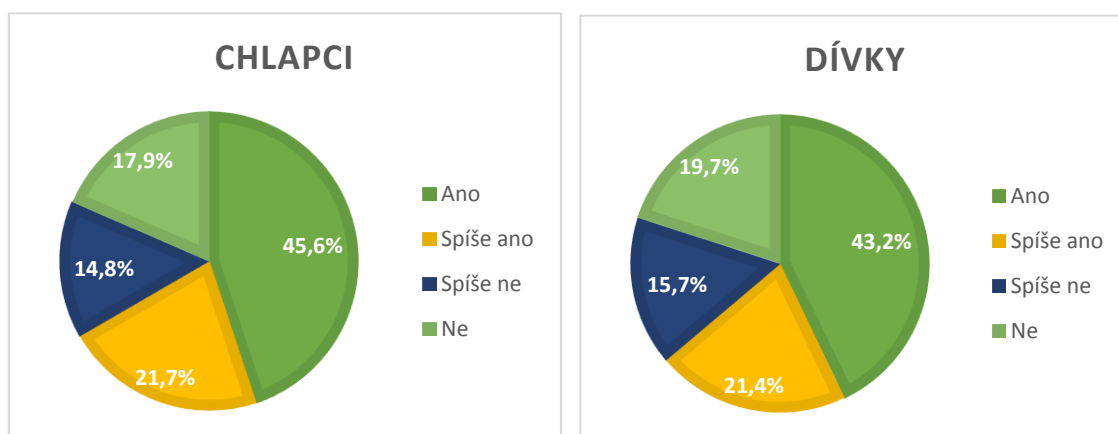

5.2.6 Podpora rodičů a sportování rodičů

Tato část je věnována rodinnému zázemí respondentů. Otázky, jejichž odpovědi zde jsou prezentovány, zjišťovaly, zda rodiče podporují respondenty ve sportování, zda jim platí požadované sportovní aktivity nebo pořizují sportovní potřeby, které si přejí.

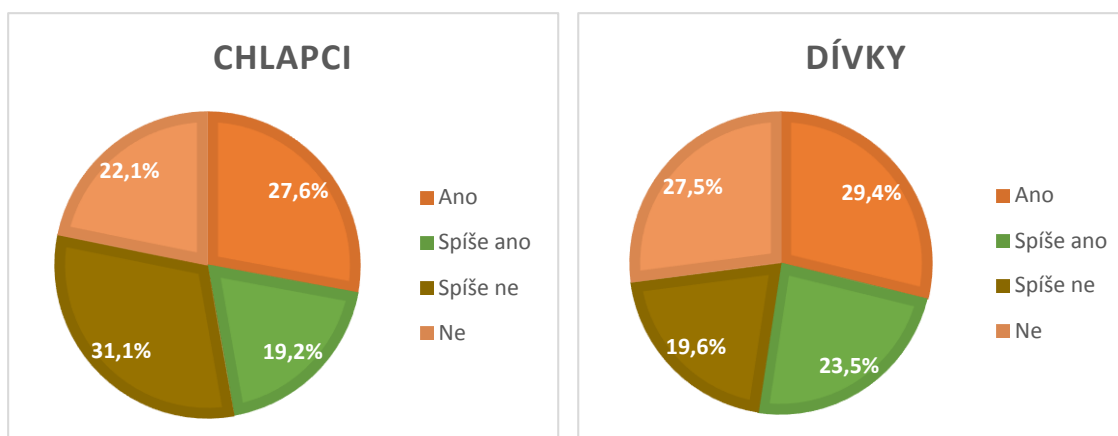
Respondenti jsou zde rozděleni pouze podle pohlaví. Ročník, který navštěvují, ani věk totiž dle mého názoru nemají na podporu rodičů vliv.

Graf č. 24 – Spokojenost s finanční podporou rodičů – sportovní aktivity

Přes 67 % chlapců a 64 % dívek uvedlo, že jim rodiče platí požadované sportovní činnosti (odpovědi - Ano, Spíše ano).

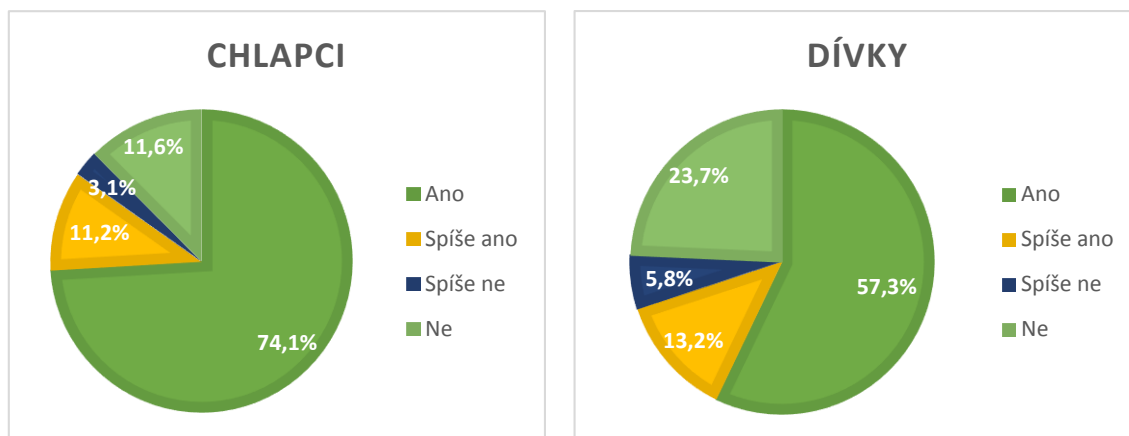
Graf č. 25 – Spokojenost s finanční podporou rodičů – sportovní vybavení

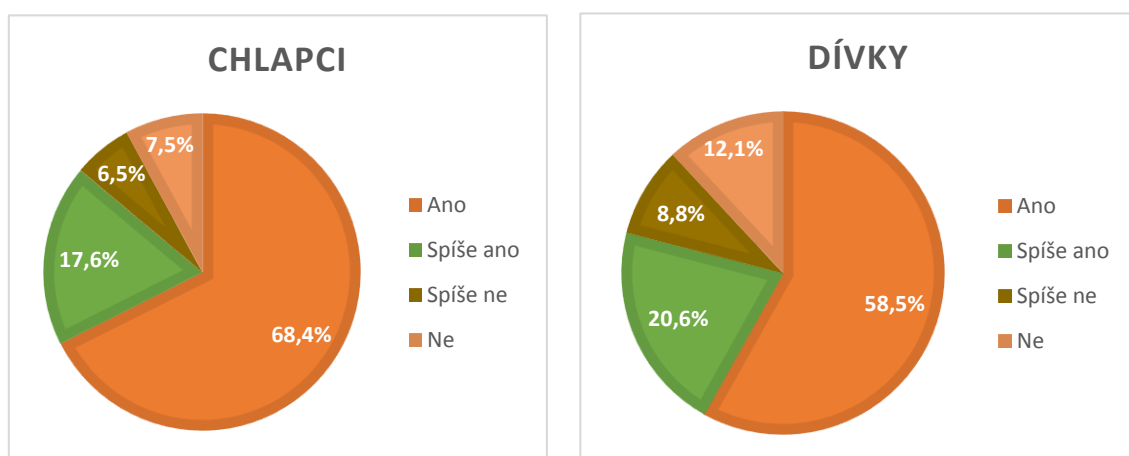
Jak lze vidět v grafu č. 25 spokojenost dětí s tím, jaké sportovní vybavení jim rodiče pořizují, už není tak velká jako u předchozí otázky. Téměř 47 % chlapců a 53 % dívek uvedlo, že jim rodiče platí požadované sportovní činnosti (odpovědi - Ano, Spíše ano).

Následující grafy, které nepotřebují komentář, zachycují odpovědi respondentů na otázku týkající se současného nebo dřívějšího sportování rodičů. Tyto otázky byly do výzkumu vloženy z toho důvodu, aby se dalo zjistit, zda sportování respondentů souvisí s tím, jestli jejich rodiče sportují nebo sportovali.

Graf č. 26 – Současné nebo dřívější sportování otce

Graf č. 27 – Současné nebo dřívější sportování matky

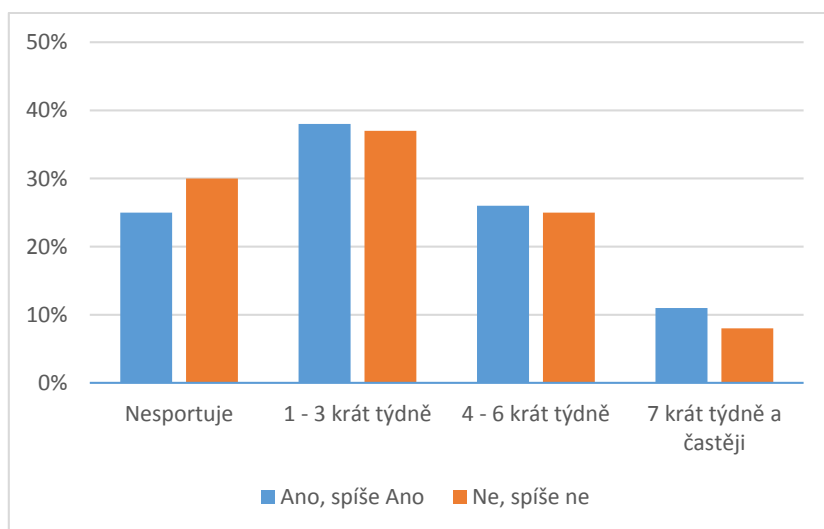
5.2.7 Hledání souvislostí

V této části diplomové práce bych se rád zaměřil na to, zda souvisí participace dětí ve sportovních aktivitách s vnímáním podmínek pro sport, podporou rodičů a jejich dřívějším či současným sportováním. Na souvislost je poukazováno pomocí grafů, které porovnávají ty respondenty, kteří jsou spokojeni nebo spíše spokojeni s danou oblastí, s těmi, kteří jsou nespokojeni nebo spíše nespokojeni. Na prokázání souvislostí by bylo třeba vytvořit korelace, následující grafy jsou pouze orientační.

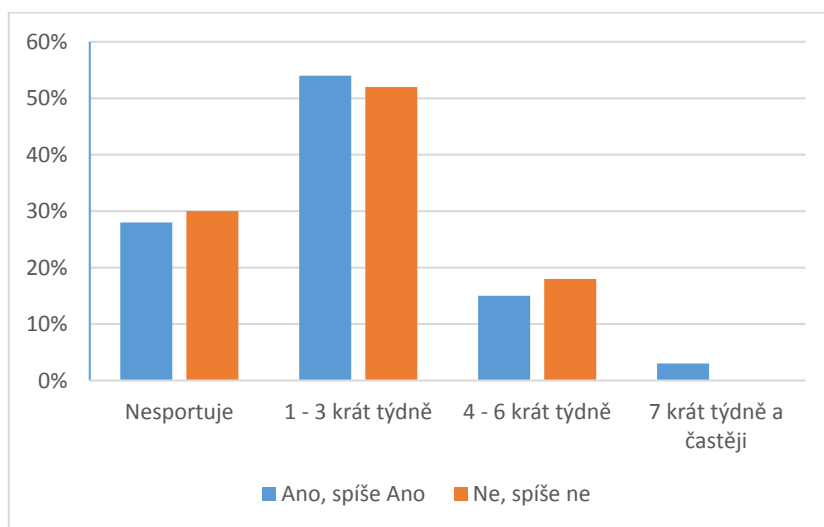
5.2.7.1 Podmínky pro neorg. sport a účast v neorg. sportovních aktivitách

Přibližně 82 % chlapců a 81 % dívek je s nabídkou (množství a druhy) sportovišť ve městě spokojeno nebo spíše spokojeno. Grafy č. 28 a 29 porovnávají, jak často sportují ti, co hodnotí množství sportovišť pozitivně a ti, kteří s množstvím sportovišť nejsou tak spokojeni. Ti (chlapci i dívky), co jsou s množstvím a druhy sportovišť spokojeni nebo spíše spokojeni, sportují v neorganizované formě sice častěji, ale nejedná se o výrazné rozdíly, aby se dalo hovořit o souvislosti mezi spokojeností a neorganizovaným sportováním.

Graf č. 28 – Souvislost mezi spokojeností s množstvím, druhy sportovišť a participací v neorganizovaných sportovních aktivitách - chlapci

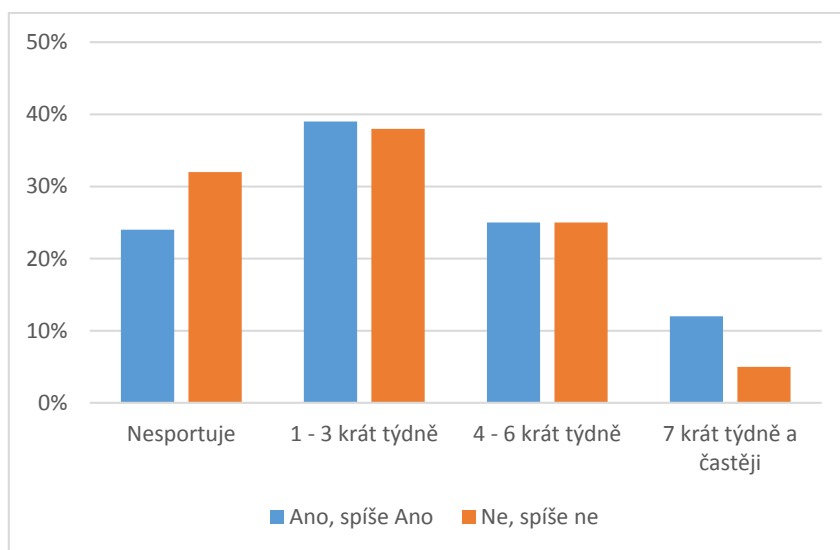

Graf č. 29 – Souvislost mezi spokojeností s množstvím, druhy sportovišť a participací v neorganizovaných sportovních aktivitách - dívky

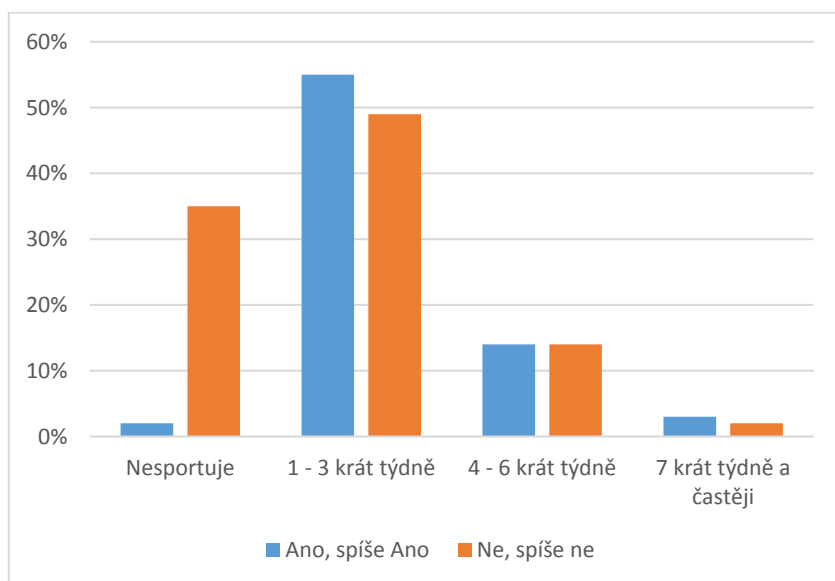

Grafy č. 30 a 31 poukazují na souvislost mezi spokojeností s vybavením sportovišť a participací v neorganizovaných sportovních aktivitách. Z porovnání údajů v jednotlivých grafech již vycházejí větší rozdíly, především u dívek je vidět, že vybavení sportovišť nejspíše souvisí s jejich účastí ve sportovních aktivitách – 35 % dívek, které jsou nespokojeny, nebo spíše nespokojeny s vybavením sportovišť vůbec nesportuje v neorganizované formě.

Graf č. 30 – Souvislost mezi spokojeností s vybavením sportovišť a participací v neorganizovaných sportovních aktivitách - chlapani

Graf č. 31 – Souvislost mezi spokojeností s vybavením sportovišť a participací v neorganizovaných sportovních aktivitách - dívky

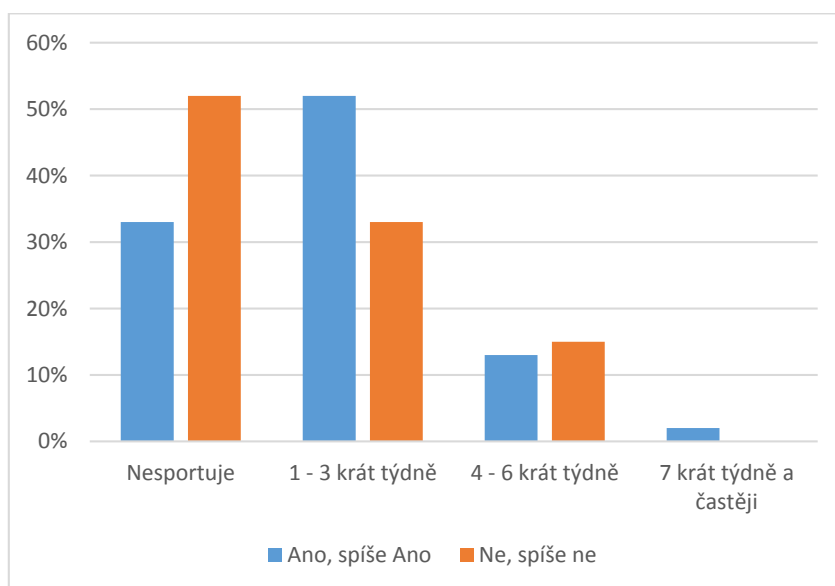

5.2.7.2 Podmínky pro org. sport a účast v org. sportovních aktivitách

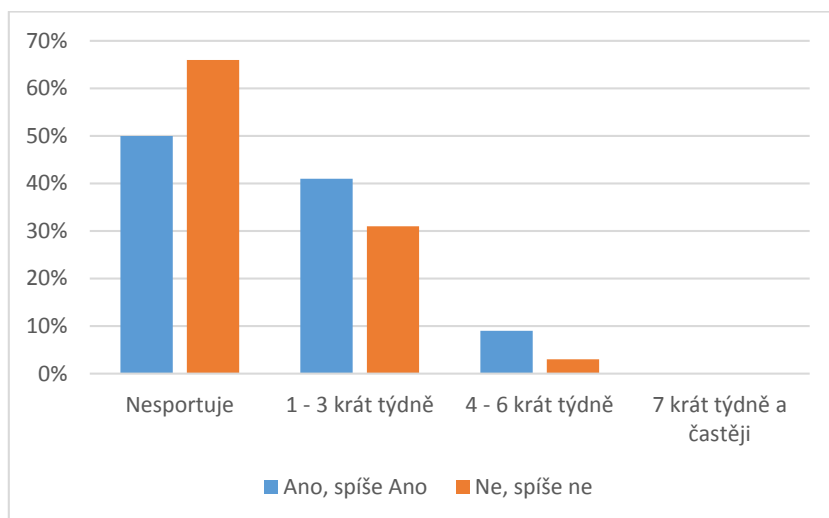
V této podkapitole se budu věnovat případné souvislosti mezi spokojeností respondentů se sportovními organizacemi ve městě a jejich účastí v organizovaných sportovních aktivitách.

Data v grafech č. 32 a 33 ukazují, jak souvisí spokojenost s množstvím a druhy sportovních klubů a sportování v organizované formě. Jak lze z obou grafů vyčíst, respondenti, kteří jsou spokojeni nebo spíše spokojeni s množstvím a druhy sportovních klubů, více a častěji participují v organizovaných sportovních aktivitách. Lze tedy konstatovat, že participace respondentů ve sportovních aktivitách v organizované formě může souviset se spokojeností s množstvím a druhy sportovních klubů.

Graf č. 32 – Souvislost mezi spokojeností s množstvím, druhy sportovních klubů a participací v organizovaných sportovních aktivitách – chlapci

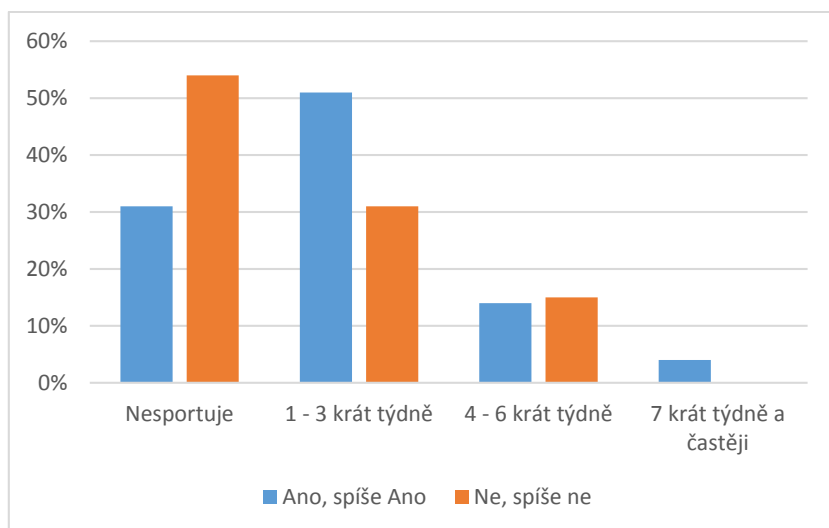

Graf č. 33 – Souvislost mezi spokojeností s množstvím, druhy sportovních klubů a participací v organizovaných sportovních aktivitách - dívky

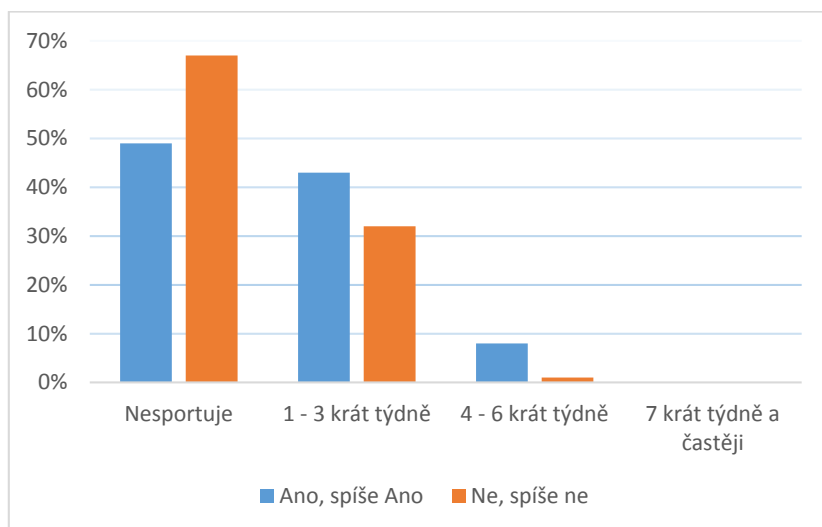
Grafy č. 34 a 35 se věnují porovnání sportování v organizované formě těch respondentů, kteří jsou spokojeni s úrovní sportovních klubů ve městě, a těch, kteří nejsou. Výrazné rozdíly jsou vidět u chlapců. 54 % chlapců, kteří nejsou spokojeni s úrovní sportovních klubů, vůbec neparticipuje v organizovaných sportovních aktivitách, naproti tomu pouze 31 % z těch, kteří jsou spokojeni s úrovní sportovních klubů, nesportují organizovaně. U dívek jsou rozdíly nižší, ale stále výrazné. Lze tedy opět konstatovat, že participace respondentů ve sportovních aktivitách v organizované formě nejspíše souvisí se spokojeností s množstvím a druhy sportovních klubů.

Graf č. 34 – Souvislost mezi spokojeností s úrovní sportovních klubů a participací v organizovaných sportovních aktivitách – chlapci

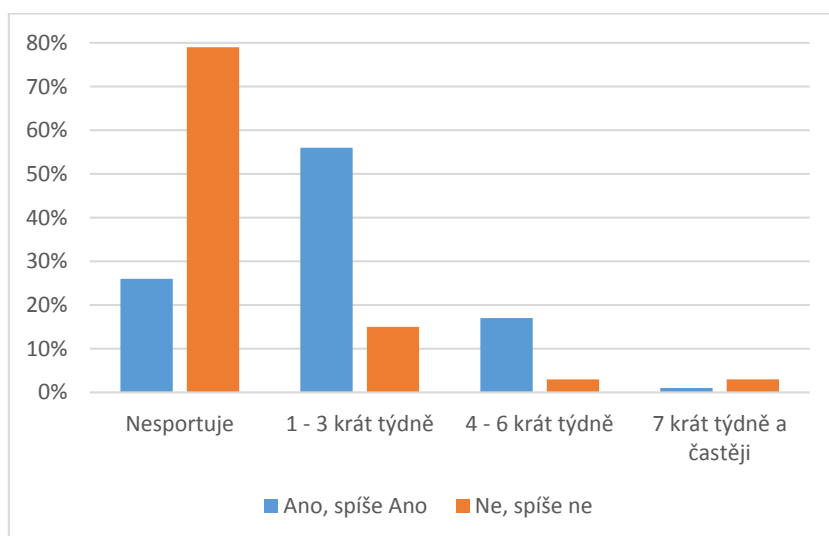
Graf č. 35 – Souvislost mezi spokojeností s úrovní sportovních klubů a participací v organizovaných sportovních aktivitách - dívky

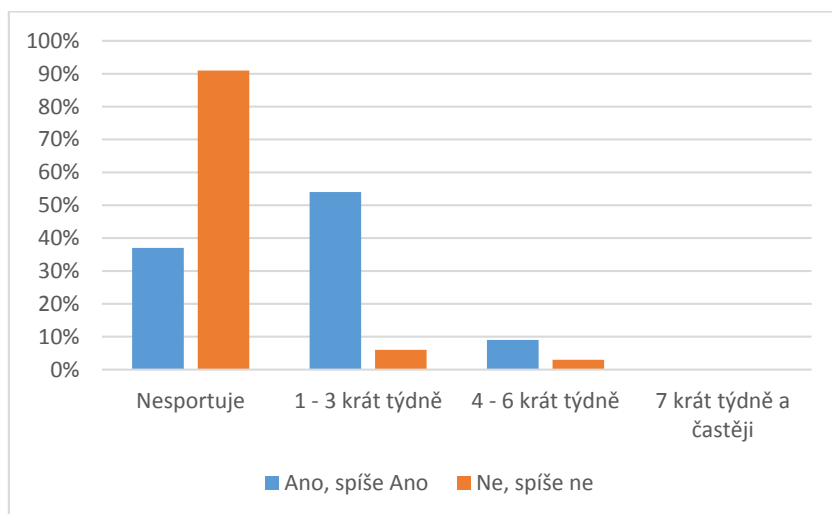
5.2.7.3 Financování sportovních aktivit a účast ve sportovních aktivitách

Tato podkapitola prezentuje zkoumání případné souvislosti mezi účastí respondentů ve sportovních aktivitách a tím, jak respondenti vnímají finanční podporu pohybových aktivit od svých rodičů. Vzhledem k tomu, že provozování organizovaných sportovních aktivit bývá pro rodiče finančně náročnější, jsou zde prezentovány grafy týkající se organizovaných sportovních aktivit. Grafy prezentující případnou souvislost mezi neorganizovanými sportovními aktivitami a finanční podporou rodičů jsou v příloze 2.

Graf č. 36 – Souvislost mezi spokojeností s finanční podporou sportovních aktivit od rodičů a participací v organizovaných sportovních aktivitách – chlapci

Graf č. 37 – Souvislost mezi spokojeností s finanční podporou sportovních aktivit od rodičů a participací v organizovaných sportovních aktivitách - dívky

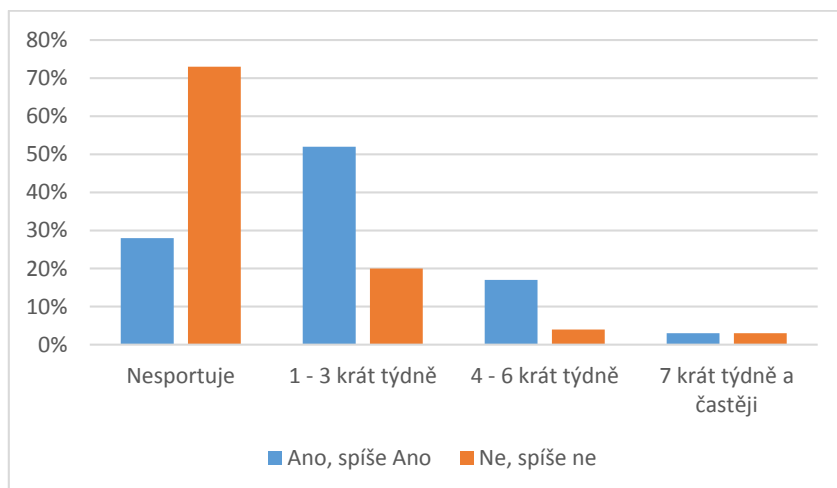

Jak lze vyčíst z grafů č. 36 a 37, respondenti, kteří jsou spokojeni s finanční podporou rodičů, se mnohem více účastní organizovaných sportovních aktivit. Lze tedy konstatovat, že tyto skutečnosti spolu mohou souviset.

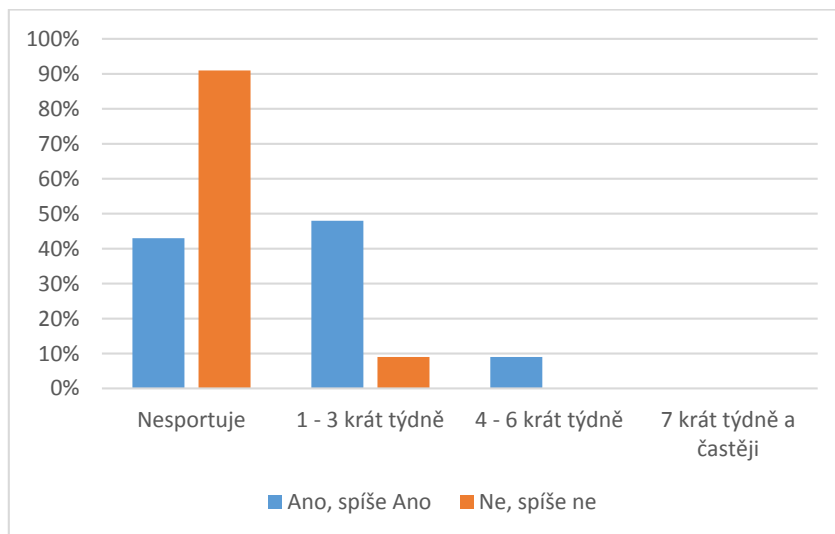
5.2.7.4 Sportovní vybavení a účast ve sportovních aktivitách

Zde jsou prezentovány grafy, které prokazují souvislost mezi účastí respondentů v organizovaných sportovních aktivitách a spokojeností se sportovním vybavením. Respondenti, kteří odpověděli, že jsou spokojeni nebo spíše spokojeni s tím, jaké sportovní vybavení jim rodiče kupují, mnohem více a častěji sportují, než ti, kteří spokojeni nejsou. Tuto skutečnost lze vidět v grafech č. 38 a 39.

Graf č. 38 – Souvislost mezi spokojeností se sportovním vybavením a participací v organizovaných sportovních aktivitách – chlapci

Graf č. 39 – Souvislost mezi spokojeností se sportovním vybavením a participací v organizovaných sportovních aktivitách – dívky

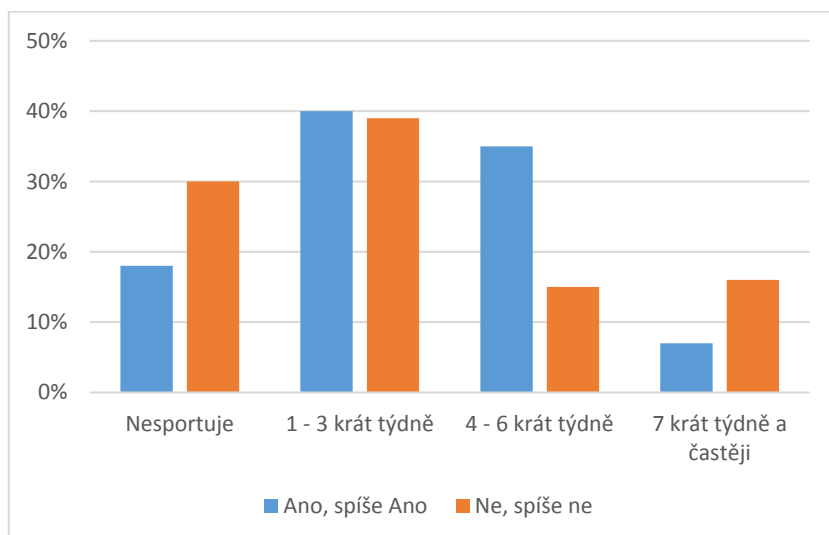
Grafy, které poukazují na případnou souvislost mezi spokojeností se sportovním vybavením a účastí v neorganizovaných sportovních aktivitách, naleznete v příloze 2.

5.2.7.5 Sportování rodičů a účast ve sportovních aktivitách

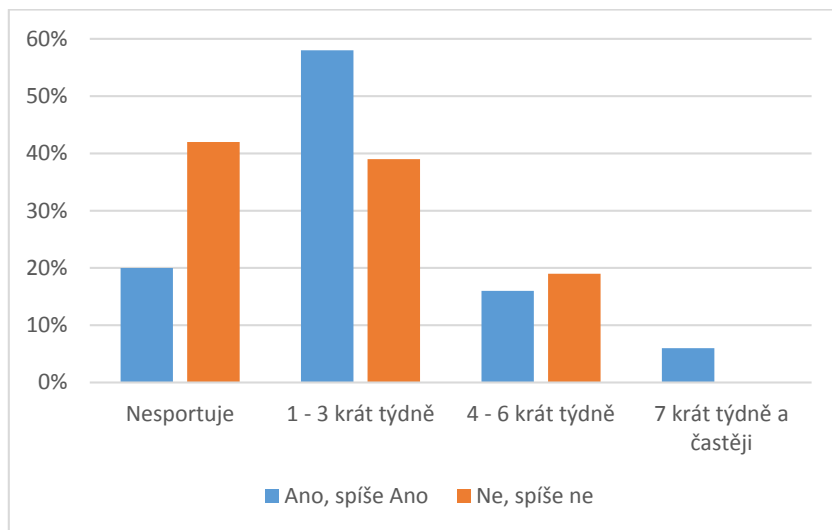
Většinou rodiče, kteří sami sportují, podporují a někdy také nutí své děti ke sportování. Zda tomu tak je také v případě tohoto zkoumání, objasní tato podkapitola.

Grafy č. 40 a 41 porovnávají účast v neorganizovaných sportovních aktivitách těch respondentů, jejichž oba rodiče sportují, a těch, u kterých nesportuje ani jeden z rodičů.

Graf č. 40 – Souvislost mezi sportováním rodičů a účastí v neorganizovaných sportovních aktivitách – chlapci

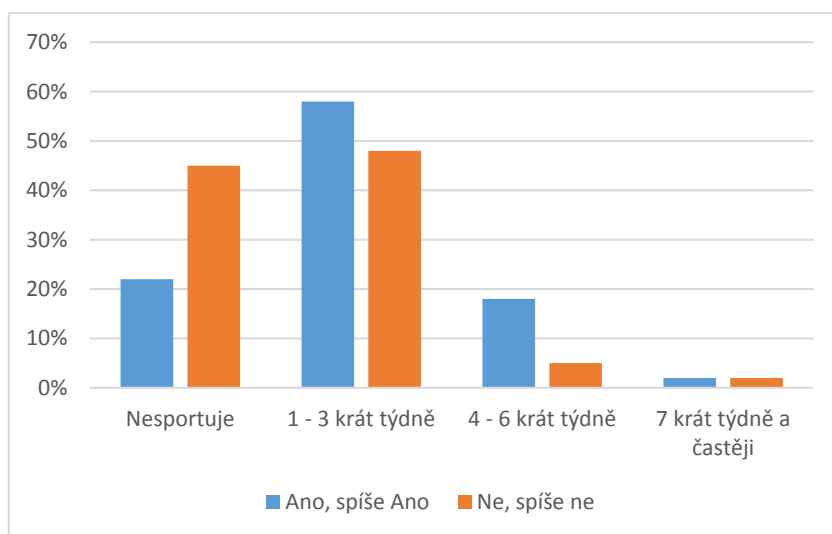
Graf č. 41 – Souvislost mezi sportováním rodičů a účastí v neorganizovaných sportovních aktivitách – dívky

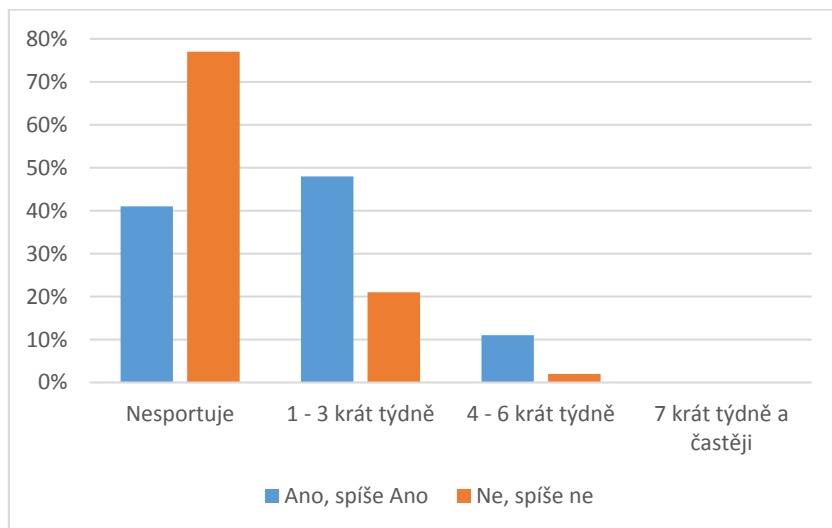
V předchozích dvou grafech (č. 40 a 41) jsou sice vidět rozdíly, ale nikoli tak výrazné, aby se dalo říci, že sportování obou rodičů automaticky znamená, že děti budou více nebo častěji sportovat v neorganizované formě.

Grafy č. 42 a 43 naopak porovnávají účast v organizovaných sportovních aktivitách těch respondentů, jejichž oba rodiče sportují, a těch, u kterých nesportuje ani jeden z rodičů. Zde jsou rozdíly již výraznější, především u dívek. Dalo by se tedy konstatovat, že když oba rodiče sportovali či sportují, děti se více a častěji účastní organizovaných sportovních aktivit.

Graf č. 42 – Souvislost mezi sportováním rodičů a účastí v organizovaných sportovních aktivitách – chlapci

Graf č. 43 – Souvislost mezi sportováním rodičů a účastí v organizovaných sportovních aktivitách – dívky

Další grafy prezentující případnou souvislost mezi účastí dětí ve sportovních aktivitách a sportováním jednoho z rodičů naleznete v příloze 2.

6 ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

Hypotéza H1 byla zamítnuta. Chlapci většinou participují v neorganizovaných sportovních aktivitách více i častěji jak dívky. Procenta dívek, které vůbec nesportují v neorganizované formě, jsou větší než u chlapců. Výjimkou jsou respondenti z 9. ročníku, zde byl počet chlapců, kteří nesportují v neorganizované formě, větší než u dívek. V souhrnu však chlapci sportují také častěji. Celkem 26 % chlapců sportuje neorganizovaně 4 – 6 krát týdně a 8,5 % chlapců sportuje 7 krát týdně. U dívek je to jen 16 % a 3 %.

Hypotéza H2 byla potvrzena. Chlapci participují v organizovaných sportovních aktivitách více než dívky. 34 % dotazovaných chlapců neparticipuje v organizovaných sportovních aktivitách, dívek nesportuje v organizované formě 52 %. Nejvýraznější rozdíly byly zjištěny u respondentů z 8. ročníku, zde byl počet nesportujících chlapců více jak dvakrát menší než dívek (31,1 % / 63,1 %). Chlapci také sportují organizovaně častěji. Celkem 15 % chlapců sportuje organizovaně 4 – 6 krát týdně, u dívek jen 8 %. 7 krát týdně a častěji sportuje organizovaně přes 2 % chlapců, ale 0 % dívek.

Hypotéza H3 byla potvrzena. Respondenti, kteří jsou spokojeni nebo spíše spokojeni s množstvím i vybavením sportovních zařízení ve městě sportují více a častěji v neorganizované formě, než ti, kteří jsou nespokojeni nebo spíše nespokojeni. Rozdíly (grafy č. 28 - 31) však nejsou výrazné. Nejvýraznější rozdíly byly zjištěny u dívek a spokojenosti s vybavením sportovišť. Celkem 35 % dívek, které jsou nespokojeny s vybavením sportovišť, nesportuje neorganizovaně, zatímco pouze 2 % dívek, které jsou nespokojeny s vybavením sportovišť, nesportuje.

Hypotéza H4 byla potvrzena. Respondenti, kteří jsou spokojeni nebo spíše spokojeni s množstvím, druhy i úrovní sportovních klubů ve městě, sportují častěji než ti, kteří jsou nespokojeni. Rozdíly byly zjištěny větší než v případě neorganizovaných sportovních aktivit. Podporou pro toto tvrzení jsou grafy č. 32 – 35.

Hypotéza H5 byla potvrzena. Respondenti, jejichž oba rodiče sportují, sami také více a častěji participují ve sportovních aktivitách. Toto tvrzení potvrzují grafy č. 40 – 43 a další grafy v příloze. Výrazné rozdíly byly zjištěny v neorganizovaných i organizovaných sportovních aktivitách.

Hypotéza H6 byla zamítnuta. Výraznější rozdíly mezi těmi, kteří jsou spokojeni se sportovním vybavením a těmi, kteří nejsou spokojeni, byly zjištěny pouze v participaci

v organizovaných sportovních aktivitách. Výsledky týkající se organizovaných sportovních aktivit prezentují grafy č. 38 a 39.

Hypotéza H7 byla potvrzena. Respondenti, kteří jsou spokojeni či spíše spokojeni s finanční podporou sportovních aktivit od rodičů, více a častěji sportují v organizované formě než ti, kteří jsou nespokojeni nebo spíše nespokojeni. Toto tvrzení podporují grafy č. 36 a 37.

6.1 Doporučení do praxe

Výzkum v podstatě potvrdil spokojenost dětí navštěvující 2. stupeň ZŠ s podmínkami pro sport v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi. Respondenti vyjádřili spokojenost s množstvím a druhy sportovišť, menší spokojenost se ukázala s vybavením sportovišť. Na to poukázala také kapitola 6, ve které bylo řečeno, že sportoviště jsou mnohdy stará a jejich vybavení není pro dnešní náročnou mládež dostatečné. Město by se tedy postupně mělo snažit o opravu stávajících sportovišť zvýšením investičních dotací na opravu a rozvoj sportovní infrastruktury. Jak již také bylo prezentováno ve výsledkové kapitole, děti nepozorují výraznější překážky v návštěvě sportovišť.

Výzkum také potvrdil, že ve městě chybí některé druhy sportovišť. Nejvýznamnějším problémem, který je třeba vyřešit, je absence víceúčelové haly. Ve městě je hodně menších tělocvičen, ale velká sportovní hala s tribunou, kde by mohl například místní florbalový klub pořádat turnaje pro svou mládež, ve městě chybí. Její výstavba je ale finančně náročná a najít pro ni celodenní využití také není jednoduché, proto by mohlo provizorním vyřešením problému být zpřístupnění sportovní haly ve staroboleslavských kasárnách. Sportovní hala se však nachází uvnitř armádního objektu, proto je zde velmi komplikovaný vstup.

Co se týká sportovních klubů, je nabídka ve městě na dobré úrovni. Respondenti vyjádřili i s podmínkami pro organizovaný sport spokojenost, přesto celkový počet členů ve sportovních organizacích klesá.

Někteří respondenti dle mého názoru neměli ponětí o některých sportovních organizacích, odpovídali totiž například, že ve městě chybí volejbalový klub. Oddíl volejbalu přitom pro děti i dospělé provozuje TJ Sokol Brandýs.

Na tento problém jsme se již v praxi snažili s kolegou Jiřím Sládkem zaměřit uspořádáním akce Festival Sportu 2014, která představila sportovní organizace ve městě

široké veřejnosti. Obdobná akce se již třetím rokem pořádá v Praze. Šanci prezentovat svou činnost zde měly všechny sportovní organizace působící na území města a děti i jejich rodiče tak měly možnost získat informace o všech sportovních klubech, vyzkoušet si různá sportovní odvětví, což jim mohlo usnadnit výběr sportu.

Dalším řešením je umístění seznamu sportovních organizací se základními informacemi a odkazem na webové stránky na oficiálních webových stránkách města. U většiny městských webových stránek je to samozřejmostí, v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi tomu tak však není.

7 POUŽITÁ LITERATURA A DALŠÍ ZDROJE

- 1) BERÁNEK, Vladimír. Hospodářská proměna panství Brandýs nad Labem za Rudolfa II. *Historický obzor*, 2005, 16 (9/10).
- 2) BK Brandýs nad Labem: Oficiální web klubu [online]. 2014 [cit. 2014-04-24]. Dostupné z: <http://www.bkbrandys.cz/>.
- 3) BLAHUTKOVÁ, Marie, ŘEHULKA, Evžen a DVOŘÁKOVÁ, Šárka. *Pohyb a duševní zdraví*. Brno: Paido, 2005. 78 s. ISBN 80-7315-108-1.
- 4) Brandýs nad Labem-Stará Boleslav. *Risy.cz* [online]. 2012 [cit. 2014-06-26]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=538094>.
- 5) CIHLÁŘ, David a Ludmila FIALOVÁ. Závislost známky na motorické výkonnosti u žáků druhého stupně základních škol v okrese ústí nad Labem a jejich vztah ke školní tělesné výchově. *Česká kinantropologie* [online]. 2012, Vol. 16 No. 3 [cit. 2014-04-25]. Dostupné z: <http://www.ceskakinantropologie.cz/index.php/TestJournal/article/view/164>.
- 6) DEMETROVIČ, E. *Encyklopedie tělesné kultury. a-o*. Praha: Olympia, 1988. 462 s. ISBN 80-709-6046-9.
- 7) Dětské cvičení. *Funatic* [online]. 2012 [cit. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://www.funatic.cz/fitness-studia/detske-cviceni/>.
- 8) DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. 4., nezměn. vyd. Praha: Karolinum, 2011, 372 s. ISBN 978-80-246-1966-8.
- 9) DOŠLA, Jan. *Výzkum postojů mládeže ke sportovní pohybovým aktivitám na základní škole*. Brno, 2006. Disertační práce. Fakulta sportovních studií Masarykovy univerzity.
- 10) Evropská Charta sportu. In: *Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy ČR* [online]. 1992 [cit. 2014-08-25]. Dostupné z: <http://aplikace.msmt.cz/PDF/ECHS.PDF>.
- 11) FLEMR, Libor. *Prostorové a materiální podmínky a pohybové aktivity mladších adolescentů*. Praha, 2008. Disertační práce. Univerzita Karlova v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu.
- 12) FLEMR, Libor. *Historie atletického stadionu v Houštce*. Praha, 2004. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu.

- 13) FLEMR, Libor a Zdeněk VALJENT. Socializace sportem. *Studia Sportiva* [online]. 2010/4 č. 1 [cit. 2014-05-26]. Dostupné z: http://www.fsps.muni.cz/studiasportiva/dokument/studia_sportiva_2010_4_1.pdf#page=72.
- 14) FRÖMEL, Karel, Jiří NOVOSAD a Zbyněk SVOZIL. *Pohybová aktivita a sportovní zájmy mládeže: [monografie pro studijní účely]*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 1999, 173 s. Učební texty Univerzity Karlovy v Praze. ISBN 80-706-7945-X.
- 15) GREENER, S. *Business research methods*. Dr. Sue Geener & Ventus Publishing ApS, 2008, 110 s. ISBN 9788776814212. 97 s. Dostupný z: <http://www.bookbon.com>.
- 16) HANSGUTOVÁ, Linda. *Postoj adolescentů ke školní tělesné výchově*. Brno, 2009. Diplomová práce. Fakulta sportovních studií Masarykovy univerzity.
- 17) HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 407 s. ISBN 80-736-7040-2.
- 18) Historie a památky. *Brandýsko.cz* [online]. 2013 [cit. 2014-06-26]. Dostupné z: <http://brandysko.cz/mesto/historie-a-pamatky-s5.html> Brandýs.
- 19) HOBZA, Vladimír a Jaroslav REKTOŘÍK. *Základy ekonomie sportu*. Praha: Ekopress, c2006, 191 s. ISBN 80-869-2904-3.
- 20) HODAŇ, B. *Tělesná kultura – sociokulturní fenomén: východiska a vztahy*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2000. ISBN 80-244-0201-7.
- 21) Hřiště. *Golf club Stará Boleslav* [online]. 2010 [cit. 2014-05-1]. Dostupné z: <http://www.gcsb.cz/hriste>.
- 22) HUME, C., J. SALMON a K. BALL. Children percetions of their home and neighborhood environments, and their association with objectively measured physical activity: a qualitative and quantitative study. *Helth Education Research*. 2005, 20 (1).
- 23) CHAMBERS, Sam T. Factors Affecting Elementary School Students' Participation in Sports. *The Elementary School Journal: Special Issue: Sports and Physical Education* [online]. 1991, Vol. 91, No. 5 [cit. 2014-04-25]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/1001881>.
- 24) *Kapitoly ze sportu*. 1. vyd. Editor Aleš Sekot. Brno: Masarykova univerzita v Brně Fakulta sportovních studií, 2004, 200 s. ISBN 80-210-3531-5.
- 25) KÁRNÍKOVÁ, R., & VANÍČKOVÁ, E. (1994). Krize pohybového režimu školáků. *Tělesná výchova a sport mládeže*, 60(2)

- 26) KODÝM, Miroslav. *Psychologická analýza a třídění sportovní činnosti I*. Praha: St. ped. nakl., 1970.
- 27) KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ. *Bílá kniha o sportu* [online]. 2006 [cit. 2014-05-15]. Dostupné z: <<http://www.msmt.cz/sport/bilakniha-o-sportu>>.
- 28) KRUPÍČKA, Pavel. *Organizace a financování občanského sdružení FK Brandýs - Boleslav*. Praha, 2012. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu.
- 29) KUHNŮVÁ, Jitka. *Podmínky pro sport dětí staršího školního věku v Mladé Boleslavi*. Praha, 2010. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu.
- 30) LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ. *Vývojová psychologie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006, 368 s. Psyché (Grada). ISBN 80-247-1284-9.
- 31) MACEK, Petr. *Adolescence*. 2., upr. vyd. Praha: Portál, 2003, 141 s. ISBN 80-717-8747-7.
- 32) MADIGAN, Tim, DELANEY Tim. *The sociology of sports: an introduction*. Jefferson, N. C: McFarland, 2009. ISBN 978-078-6441-693.
- 33) MARTINÍKOVÁ, Vladěna. *Analýza sportovně-volnočasových aktivit dětí staršího školního věku na Jižním Městě – Praha II*. Praha, 2011. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu.
- 34) MATĚJČEK, Zdeněk. *Rodiče a děti*. 1. vyd. Avicenum, 1986, 336 s.
- 35) Město Brandýs nad Labem - Stará Boleslav. *Státní správa.cz* [online]. 2012 [cit. 2014-04-26]. Dostupné z: <http://www.statnisprava.cz/rstsp/ciselniky.nsf/i/538094>.
- 36) MILLER, Toby. *Globalization and sport playing the world*. London: SAGE, 2001. ISBN 978-144-6265-017.
- 37) *Monitorování účasti mládeže ve sportu a pohybové aktivitě v České republice*. 1. vyd. Editor Antonín Rychtecký. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu, 2006, 108 s. ISBN 80-863-1744-7.
- 38) NĚMEC, Jiří. *Kapitoly ze sociální pedagogiky a pedagogiky volného času pro doplňující pedagogické studium*. Brno: Paido - edice pedagogické literatury, 2002, 119 s. ISBN 80-731-5012-3.
- 39) NOVÁK, Milan Kateřina VACULOVÁ. *Brandýs nad Labem-Stará Boleslav: průvodce*. Brandýs nad Labem-Stará Boleslav: Město Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, 2009. ISBN 80-254-6991-3.

- 40) NOVOTNÝ, J., BEČVÁŘ, J., JANSA, P., & ZATŘEPÁLEK, Z. (1992). Kapacitní možnosti současné struktury tělovýchovných zařízení v České republice s emerzí na severočeský región. (Výzkumná zpráva MŠMT). Praha: UK FTVS.
- 41) Oddíly. *Sokol Brandýs nad Labem* [online]. 2011 [cit. 2014-04-16]. Dostupné z: <http://sokolbrandysnl.webnode.cz/oddily/>.
- 42) O nás. *LTC Houštka* [online]. 2012 [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <http://www.tenishoustka.cz/o-nas/>.
- 43) PERIČ, Tomáš, Josef DOVALIL. *Sportovní trénink*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. ISBN 80-247-2118-X.
- 44) Pokyny EU pro pohybovou aktivitu. In: *Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy ČR* [online]. 2008 [cit. 2014-05-25].
- 45) Profil oddílu FBC Falcon. *Česká florbalová unie* [online]. 2014 [cit. 2014-08-26]. Dostupné z: https://fis.cfbu.cz/index.php?pageid=2502&onlycontent=1&club_id=649.
- 46) PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník: vybrané kapitoly*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2003, 322 s. Učební texty Univerzity Karlovy v Praze. ISBN 80-717-8772-8.
- 47) PUNCH, Keith. *Úspěšný návrh výzkumu*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008, 230 s. ISBN 978-80-7367-468-7.
- 48) Rozpočet města Benátky nad Jizerou 2013. In: *Oficiální stránky města Benátky nad Jizerou* [online]. 2013 [cit. 2014-04-26]. Dostupné z: <http://www.benatky.cz/uploads/modules/file-category/286-rozpocet-vyveska-vydaje.pdf>.
- 49) Rozpočet města Brandýs n. L. - St. Boleslav 2014. In: *Brandýsko.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-04-26]. Dostupné z: <http://www.brandysko.cz/data/File/12728.pdf>
- 50) RÜTTEN & ABU-OMAR. Perception of enviromental opportunities for physical aktivity in the European Union. *Soz. – Praventivmed.* 2004/ 49.
- 51) ŘEZÁČOVÁ, Monika. Starší školní věk. In: *Szsmb* [online]. 2009 [cit. 2014-08-25]. Dostupné z: http://www.szsmb.cz/admin/upload/sekce_materialy/Star%C5%A1%C3%AD_%C5%A1koln%C3%AD_v%C4%9Bk.pdf.
- 52) SALLIS, J. F., PROCHASKA, J. J, TAYLOR, W. C. (2000). A review of correlatess of physical activity of children and adolescent. *Medicine and science in sport and exercise*, 32, 963-975.

- 53) SEKOT, Aleš. *Sociologické problémy sportu*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008. ISBN 80-247-2562-2.
- 54) SEKOT, Aleš. *Sport a společnost*. Brno: Paido, 2003, 191 s., [8] s. barev. obr. příl. ISBN 80-731-5047-6.
- 55) SLEPIČKOVÁ, Irena. *Sport a volný čas adolescentů*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu, 2001, 127 s. ISBN 80-863-1713-7.
- 56) SLEPIČKOVÁ, Irena. *Sport a volný čas: vybrané kapitoly*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2005, 115 s. Učební texty Univerzity Karlovy v Praze. ISBN 80-246-1039-6.
- 57) Služby. *Jezdecký klub Stará Boleslav* [online]. 2012 [cit. 2014-04-15]. Dostupné z: <http://www.jkstaraboleslav.cz/sluzby/>.
- 58) *Sport a kvalita života: celofakultní seminář společenskovední sekce*. Editor Václav Hošek, Petr Jansa. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu, 2002, 158 s. ISBN 80-863-1721-8.
- 59) *Sport a pohybové aktivity v životě české populace*. 1. vyd. Editor Petr Jansa. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu, 2005, s. 83-117. ISBN 80-863-1733-1.
- 60) Sportovní centrum. *Sportcentrum Brandýs nad Labem* [online]. 2014 [cit. 2014-05-23]. Dostupné z: <http://www.sportcentrumbrandys.cz/cz/sportovni-centrum/>.
- 61) SPORTOVNÍ KOMISE BRANDÝS NAD LABEM - STARÁ BOLESLAV. *Seznam sportovních zařízení ve městě*. 2013.
- 62) SPORTOVNÍ KOMISE BRANDÝS NAD LABEM - STARÁ BOLESLAV. *Vývoj členské základny sportovních organizací*. 2013.
- 63) *Squash & Tenis Stará Boleslav* [online]. 2008 [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <http://www.squashvesely.tym.cz/>.
- 64) Stadion. *Atletika Stará Boleslav* [online]. 2008 [cit. 2014-05-16]. Dostupné z: <http://www.houstka.com/stadion/>.
- 65) *Stará Boleslav: obraz dějin v archeologických a historických pramenech: stálá expozice ve Staroboleslavské bráně: soubor průvodních textů expozice*. V Čelákovících: Městské muzeum, 1997, [20] s. ISBN 80-239-6213-2.
- 66) ŠEFČÍK, Josef. *100 let fotbalu v Brandýse nad Labem*. [Brandýs nad Labem: Fotbalový klub], 2001, 243 s. ISBN 80-239-0289-X.
- 67) TELAMA, R. *Physical Fitness, Sporting Lifestyles and Olympic Ideals : Cross-Cultural Studies on Youth Sport in Europe*. 2002.

- 68) Tréninkové skupiny. *Atletika Stará Boleslav* [online]. 2008 [cit. 2014-04-21].
Dostupné z:<http://www.houstka.com/treninkove-skupiny/>.
- 69) VANĚK, Miroslav. *Psychologie sportu*. 2. vyd. Státní pedagogické nakladatelství, 1984, 197 s.
- 70) Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu.
- 71) Zápis komise pro sport z 11. 2. 2014. In: *Čelákovice: Oficiální portál města* [online]. 2014 [cit. 2014-04-26]. Dostupné z:
<http://www.celakovice.cz/cs/sprava-mesta/rada-mesta/zapisy-z-komisi-rm/komise-pro-sport.html>.
- 72) ZICH, F. & UNGR, V. (1995) *Tělovýchovné a sportovní aktivity mládeže. (Výsledky empirického sociologického výzkumu)*. Zpracováno v rámci grantu MŠMT ČR. Praha: Amasia.

8 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Dotazník

Příloha č. 2 – Doplnující tabulky a grafy

